

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Interviu
cu Oleg Damian,
director NFC-Moldfactor**

4

**Populația și companiile au
economisit în monedă națională
aproape 74,5 miliarde de
lei în perioada de criză**

5

Agencia Proprietăți Publice va desfășura un nou tur de privatizări

Statul în noua rundă de privatizări a scos la mezat bunuri în sumă de 1,3 miliarde de lei, iar Tudor Copaci a declarat: „Intenționăm să vindem circa 40% din activele expuse”. Însă experții spun că bunurile scoase la vânzare ar trebui delimitate în cele degradate și cele care pot fi vândute la un preț bun.

În noua rundă de privatizări a fost scoasă la vânzare pentru prima dată Fabrica de Sticlă din Chișinău la un preț de 396 mil. de lei. „Este o întreprindere care a fost pregătită pentru privatizare. Venim cu o ”bombonică” pe piață, iar dacă reușim să o vindem, îndeplinim sarcina bugetară și pentru anul viitor”, a declarat Tudor Copaci, directorul Agenției Proprietăți Publice.

Deși unele active ale statului au fost scoase de peste zece ori la mezat, iar prețul de vânzare este în continuă descreștere, Tudor Copaci a spus că pentru unele proprietăți a fost stopată reducerea prețului, cum este cazul hotelului “Jolly Allon”, deoarece sunt investitori care abia așteaptă reducerea prețului ca să cumpere activele la prețuri foarte mici.

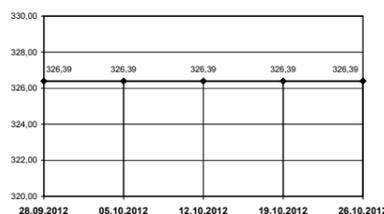
Continuare în pag.2.

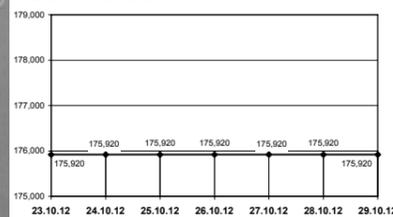
Tudor Copaci, directorul Agenției Proprietăți Publice

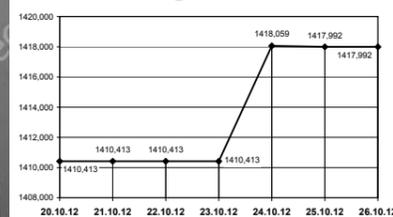
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
31.10.2012

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	15.8773
Dolar S.U.A.	1	12.2657
Rubla rusească	1	0.3908
Hrivna ucraineană	1	1.5003
Leu românesc	1	3.4986

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 22-26 octombrie 2012 a constituit 890,9 mii lei. În total, au fost înregistrate 17 tranzacții cu valorile mobiliare a 13 emitenți.

În Secția de Bază a bursei au avut loc 14 tranzacții în sumă de 554,3 mii lei. Acțiunile „Moldova-Agroindbank” au fost tranzacționate cu 1100 lei și acțiunile „Moldindconbank” – cu 110 lei. Prețul de piață al acțiunilor „JLC-Invest” a crescut de la 0,27 până la 1,02 lei. Prețul acțiunilor companiei „Asicon” rămâne stabil la nivelul de 2,50 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 2 tipuri de tranzacții în volum de 336,7 mii lei. Ca pachet unic prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiunile companiei „Mămăliguța” la prețul de 10 lei.

În cadrul ofertelor publice pe piața secundară au fost procurate 5,39% din acțiunile „Oțelcon” cu 32,50 lei per acțiune și 1,06% din acțiunile „Pрут” cu 10 lei per acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36.
www.moldse.md Bursa de Valori a Moldovei

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2013 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o **reducere de 10 la sută** la publicarea raportului financiar și a informației privind desfășurarea adunării anuale a acționarilor.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

AVIZ

Redacția ziarului „Capital Market” desfășoară un tender pentru instituții ce oferă servicii de tipografie. Tipografiile pot depune cereri până la 21 noiembrie.

Informații suplimentare la numărul de telefon: 022 227758.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din 26 octombrie 2012 au fost examinate rezultatele supravegherii activității profesionale pe piața valorilor mobiliare desfășurată de S.A. „GRUPA FINANCIARĂ”. Pe chestiunea în cauză a fost aprobată hotărârea, prin care se avertizează persoanele cu funcții de răspundere ale S.A. „GRUPA FINANCIARĂ” asupra necesității respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative, luându-se act de înlăturarea de către registratorul independent în cauză a încălcărilor depistate.

Consiliul de administrație al CNPF a aprobat hotărârea cu privire la modificarea și completarea Instrucțiunii cu privire la conținutul, modul de întocmire, prezentare și publicare a dărilor de seamă specializate ale participanților profesioniști la piața valorilor mobiliare.

De asemenea, Consiliul de administrație a înregistrat prospectul ofertei publice de preluare obligatorie pe piața secundară a valorilor mobiliare, inițiată de ofertantul TREZEME LIMITED, obiectul căreia îl constituie procurarea a 96 288 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni „Floarea Soarelui” la prețul de 50,00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării.

Consiliul de administrație a înregistrat în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

Valorile mobiliare plasate la înființarea:

– Companiei de Asigurări „EUROASIG GRUP” S.A. în sumă de 15 000 000 lei în număr de 150 000 acțiuni ordinare nominative cu VN-100 lei;

– Societății pe acțiuni „REGIA APĂ CANAL-ORHEI” în sumă de 60 000 000 lei în număr de 600 000 acțiuni ordinare nominative cu VN-100 lei.

Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Băncii Comerciale „ProCredit Bank” S.A. în sumă de 43 117 000 lei în număr de 43 117 acțiuni ordinare nominative cu VN-1000 lei din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 322 233 000 lei, divizat în 322 233 acțiuni ordinare nominative cu VN – 1000 lei/acțiune. După majorare capitalul social va constitui – 365 350 000 lei, divizat în 365 350 acțiuni ordinare nominative cu VN – 1 000 lei/acțiune.

Reducerea capitalului social al:

– Societății pe acțiuni „BAZA DE TRANSPORT AUTO N. 26” cu 1 090 960 lei prin anularea a 27 274 acțiuni de tezaur. Capitalul social al societății până la reorganizare a constituit 1 454 612 lei divizat în 36 365 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot cu VN-40 lei/acțiune. Capitalul social al societății după reducere va constitui 363 652 lei divizat în 9091 acțiuni ordinare nominative cu VN-de 40 lei.

Schimbarea denumirii Societății pe acțiuni „COLOANA MOBILĂ MECANIZATĂ NR. 2 – STM” în Societatea pe acțiuni „ZIDARUL-NORD” cu schimbarea codului ISIN al valorilor mobiliare din MD14COMO1005 în MD14ZINO1005.

Excluderea din Registrul de stat al valorilor mobiliare și anularea valorilor mobiliare emise anterior de Societatea pe acțiuni „PROLADA” în număr de 1000 acțiuni ordinare nominative cu numărul înregistrării de stat MD14RODA1005 ca rezultat al lichidării societății.

În urma examinării cererilor depuse, în cadrul ședinței a fost avizată înregistrarea de stat a modificărilor operate în documentele de constituire și în datele:

– Întreprinderii Mixte Societatea Internațională de Asigurări „MOLDASIG” S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind schimbarea denumirii din Întreprindere Mixtă Societatea Internațională de Asigurări „MOLDASIG” S.A. în Societatea pe Acțiuni „MOLDASIG”;

– Companiei de Asigurări „KLASSIKA ASIGURĂRI”

S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind desemnarea în funcție a unui nou administrator.

De asemenea, a fost acceptată reperfectarea licenței:

– Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. seria CNPF nr. 000656, eliberată la 28 martie 2011 pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor generale, prin substituirea anexei la licență cu includerea subdiviziunii separate noi amplasate pe adresa or. Orhei, str. Unirii, 51.

– Brokerului de Asigurare-Reasigurare „BROKER-PRO” S.R.L. seria CNPF nr. 000635, eliberată la 29 octombrie 2010 pentru dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări și/sau reasigurări a brokerului, prin modificarea adresei juridice din mun. Chișinău, str. Constituției, 8, ap. 10 în mun. Chișinău, str. Pietrăriei, 3, cu eliberarea unui nou formular de licență.

În urma examinării bilanțurilor controlului tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. „CIUCIULEA”, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a aprobat hotărârea prin care se atenționează directorul executiv al asociației asupra necesității respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative, se interzice A.E.Î. „CIUCIULEA” acceptarea depunerilor și dobânzilor aferente în condițiile în care ponderea împrumuturilor și dobânzilor aferente cu termen expirat mai mult de 30 de zile în total portofoliul de împrumuturi constituie peste 5,0 la sută și depunerile de economii depășesc valoarea dublă a rezervei instituționale, se ia act de înlăturarea de către A.E.Î. „CIUCIULEA” a încălcărilor reflectate în actul de control.

Luând cunoștință de rezultatele controlului tematic similar la A.E.Î. „VALEA PODULUI”, Consiliul de administrație, prin hotărârea aprobată, a inițiat procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al asociației, interzicând A.E.Î. „VALEA PODULUI” acceptarea depunerilor de economii în condițiile în care ponderea împrumuturilor și dobânzilor aferente cu termen expirat mai mult de 30 de zile în totalul portofoliului de împrumuturi constituie peste 5,0 la sută și depunerile de economii depășesc valoarea dublă a rezervei instituționale. Conform hotărârii, se prescrie administratorilor asociației întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și asigurarea respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative, inclusiv efectuarea obligatorie a unor măsuri executorii, se ia act de înlăturarea parțială de către asociația în cauză a unor încălcări reflectate în actul de control. Hotărârea prevede că A.E.Î. „VALEA PODULUI” va prezenta lunar CNPF, până la înlăturarea integrală a încălcărilor constatate, rapoarte cu privire la măsurile întreprinse, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

Ca rezultat al monitorizării executării Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 37/3 din 13.09.2012 „Cu privire la prezentarea de către asociațiile de economii și împrumut a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2012”, Consiliul de administrație a hotărât să prescrie repetat administratorilor a 7 asociații de economii și împrumut prezentarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2012 în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a hotărârii și îi avertizează pe administratorii în cauză cu retragerea licențelor pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, în cazul nerespectării prevederilor hotărârii.

Membrii Consiliului de administrație al CNPF au decis prin ordonanță să suspende operațiunile la conturile curente și de depozit ale celor 7 asociații de economii și împrumut, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor nominale.

Agenția Proprietăți Publice va desfășura un nou tur de privatizări

Continuare din pag. 1.

Astfel, în noua rundă de privatizări din 2012, pe 20-23 noiembrie, licitația cu strigare de la Bursa de Valori urmează a fi scoase la vânzare 38 de Societăți pe acțiuni, dintre care în 16 SA cota statului este mai mare de 51%. Printre acestea se numără Armo Beton, Farmaco și Floare – Carpet. În ce privește concursul investițional, la licitație au fost expuse șase cinematografe din țară, în sumă de 2,9 mil. de lei. Iar la concursul comercial APP a expus zece întreprinderi de stat, printre care se numără și sanatoriul „Sănătatea” din Ucraina.

Pe de altă parte, statul a expus repetat la licitație cu strigare zece construcții nefinalizate și 11 complexe de bunuri aflate în gestiunea Administrației de Stat a Drumurilor, la preț de 2,2 mil. de lei. Prețul acestora a fost redus între 5% și 20%.

Tudor Copaci a spus că Banca de Economii urmează a fi privatizată, dar întrebarea este când și cum. „Inițial trebuie să vedem poziția băncii pe piață, după finalizarea neînțelegerilor din cadrul acționariatului instituției financiare, iar ulterior, cu o decizie comună va veni Ministerul Finanțelor și Guvernul. Cert este că privatizarea se va face peste câțiva ani”, a menționat directorul APP.

În ce privește privatizarea Moldtelecom, operatorul național de telefonie fixă, Tudor Copaci a precizat că în urma analizei experților de la IFC, aceștia ne-au atenționat asupra independenței ANRCETI, îmbunătățirii cadrului regulator, rebalansarea tarifelor de la Moldtelecom și sporirea investițiilor în localitățile rurale. Iar după soluționarea respectivelor probleme urmează a fi întocmită foaia de parcurs pentru privatizarea operatorului național de telefonie fixă.

La începutul anului curent Guvernul de la Chișinău s-a angajat față de FMI să întocmească în anul curent planul de privatizare a Băncii de Economii și să elaboreze propuneri pentru participarea capitalului privat în Moldtelecom.

În Memorandum se arată că Guvernul își păstrează angajamentul de a menține BEM viguroasă în contextul pregătirii acesteia pentru privatizare și va examina posibilitatea majorării capitalului băncii în caz dacă va apărea o astfel de necesitate. De asemenea, în baza rezultatelor activității în derulare de consultare în domeniul privatizării companiei Moldtelecom, până la sfârșitul anului 2012 Ministerul Economiei va propune o foaie de parcurs pentru introducerea sectorului privat în companie și implementarea reformelor sectoriale aferente. În contextul accederii noastre la spațiul aerian comun cu UE, ne aflăm în procesul de transformare a companiei Air Moldova într-o Societate pe acțiuni, fiind în continuă căutare de investitori potențiali.

Roman Chircă, analist economic: „Degradarea activelor va fi mai mare decât vânzarea lor la orice preț”

Lista activelor scoase la privatizare se extinde considerabil și nu e necesar ca statul să recurgă la reduceri de prețuri decât în cazul celor degradate pe parcursul ultimei perioade de timp. În privința activelor degradate, fiecare caz trebuie luat în parte. De exemplu, în cazul avionului prezidențial, întreținerea lui este mai scumpă decât banii pe care i-ar lua din privatizare, de aceea e bine să se privatizeze la orice preț. Oricum, în cazul societăților pe acțiuni, ea trebuie să fie privatizată prin bursă. Însă problema este că multe întreprinderi și Societăți pe acțiuni care aparțin statului arată că a scăzut profitabilitatea acestora.

Victor URSU

Întâlnire a CNPF cu reprezentanții administrației publice din raionul Râșcani

La 11 octombrie curent a avut loc întâlnirea dintre angajații reprezentanței Bălți a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și reprezentanții administrației publice locale din raionul Râșcani. Întâlnirea a avut drept scop dezvoltarea cooperării în domeniul asigurării și respectării drepturilor și intereselor participanților la piața financiară nebanca și ridicarea gradului de atracție investițională a R. Moldova.

La întâlnire au participat reprezentanți a 23 de primării din raionul Râșcani, precum și alți angajați care ulterior ar putea informa populația despre drepturile și responsabilitățile consumatorilor serviciilor pieței financiare nebanca (asociații de economii și împrumut, societăți de asigurare și societăți pe acțiuni).

La deschiderea întâlnirii, președintele raionului Râșcani, Ion Parea a menționat că desfășurarea unor astfel de întâlniri

este foarte importantă pentru atragerea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii locale și accelerarea procesului de integrare a R. Moldova în Uniunea Europeană.

Șeful reprezentanței teritoriale Bălți a CNPF, Vitalie Nogali i-a salutat pe cei prezenți la eveniment și a comunicat că pentru a transforma piața financiară nebanca într-un mecanism eficient de atragere a investițiilor în sectorul real al economiei și pen-

tru a ridica gradul de atracție investițională a R. Moldova e necesară, conform Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebanca-re pentru perioada 2011-2014 și a planului de realizare a acestei strategii, popularizarea serviciilor pieței financiare nebanca, protejarea consumatorilor acestor servicii, precum și ridicarea gradului de cultură a acestora etc.

Piața de capital joacă un rol major în creșterea economică a țării, deoarece pentru modernizarea infrastructurii, reconstruirea drumurilor, dezvoltarea producerii sunt necesare investiții enorme.

În discursul său, Nogali a mai menționat că Comisia Națională a Pieței Financiare este organul de stat responsabil pentru implementarea strategiei menționate, și-a exprimat speranța că informația obținută pe parcursul

întâlnirii va fi utilă în lucrul cotidian cu locuitorii raionului Râșcani.

Cei prezenți au adresat întrebări despre activitatea în raion a asociațiilor de economii și împrumut, societăților pe acțiuni, precum și despre drepturile acționarilor. Un interes deosebit a fost manifestat față de termenele de încheiere a procedurilor de lichidare a fondurilor de investiții.

La finalul întâlnirii au fost distribuite materiale informative referitor la serviciile pieței financiare nebanca, protejarea consumatorilor acestor servicii, precum și ridicarea gradului de cultură a acestora.

Interesul manifestat de participanții la întâlnire și caracterul divers al întrebărilor și discuțiilor demonstrează utilitatea unor astfel de întâlniri pentru reprezentanții administrației publice locale.

Seceta din acest an, principalul factor al scăderii economice

Ministerul Economiei a redus prognoza de creștere economică pentru 2012 cu două puncte procentuale, de la 3% la 1%, și asta din cauza situației precare din agricultură, cauzată de seceta din acest an. Potrivit Ministrului Economiei, Valeriu Lazăr, cifrele arată situația critică din domeniul agriculturii, astfel că până la sfârșitul anului este prognozată o scădere de 16% în cel mai bun caz. Ministrul a precizat că până la sfârșitul anului ar putea fi revizuite datele și cifrele care nu sunt tocmai îmbucurătoare.

Dacă în primul semestru al anului curent în agricultură a existat o diminuare a producției de 2,1%, atunci doar după 3 luni, se înregistrează o descreștere a producției agricole de 21,6 la sută. „Produsul Intern Brut va pierde în 2012 în valoare nominală 1,8 miliarde de lei, iar în 2013 și mai mult de 2 miliarde, ca urmare a unui ritm mai moderat decât cel prognozat anterior”, a explicat ministrul. Autoritățile cred că agricultura și-ar putea reveni în 2-3 ani. Pe același fundal, este atestată și o scădere drastică a producției vegetale, cu circa 33%, fapt ce a condiționat practic eliminarea cerealelor și a zahărului din structura exporturilor. Experții din cadrul Institutului de Economie, Finanțe și Statistică (IEFS) prognozează și o scădere dramatică a producției animaliere, așa cum seceta a afectat și gospodăriile cu animale.

Totodată, din cauza problemelor în sectorul agricol, și industria va înregistra o creștere de doar 1%.

„Ne salvează în anul 2012 noile industrii, în special cele amplasate în zonele economice libere, care au înregistrat un avans de 15-20%”, a spus Valeriu Lazăr. În același timp, ministrul prognozează o stagnare a investițiilor.

Pe de altă parte, experții IEFS au prognoze și mai sumbre. „În acest an economia ar putea înregistra o creștere de doar 0,2%, iar PIB-ul va ajunge la 87,2 miliarde de lei (cu circa trei miliarde de lei mai puțin decât estimau autoritățile), pe fondul unei scăderi cu 18-20% a producției agricole și o creștere cu 4% a producției industriale”, a declarat Marcel Chistruga, cercetător la Institutul de Economie, Finanțe și Statistică (IEFS) al AȘM.

Un alt factor cu impact major asupra economiei moldovenești este criza din Uniunea Europeană. Criza din țările UE a redus numărul contractelor de procesare în domeniul textil precum și a influențat negativ cererea pentru producția textilă din Republica Moldova. Toate acestea fiind completate și de scăderea numărului de operațiuni import-export în Zonele Economice Libere, datorită înăsprirea măsurilor administrative aplicate.

REFORMELE SALVATOARE

În aceste condiții, autoritățile susțin că este necesară reformarea întregului set de politici economice și bugetar-fiscale. „Doar prin

investiții în activități productive și creștere economică pot fi soluționate problemele cu care se confruntă Republica Moldova, inclusiv creșterea bunăstării populației și extinderea bazei fiscale pentru a asigura investițiile publice”, a mai precizat ministrul Valeriu Lazăr, atenționând asupra necesității urgentării reformelor structurale, amânate de prea mulți ani, și a evaluării impactului politicilor deja aplicate, cum ar fi restricțiile privind reexportul producției din Zonele Economice Libere, impozitul de 3% pe venitul întreprinderilor mici și altele.

Referindu-se la Prognoza macroeconomică pentru anii 2013-2015, Valeriu Lazăr a amintit faptul că Ministerul Economiei prognozează o creștere a PIB de circa 3,5%-5% anual. Printre premisele care vor sta la baza acestei creșteri sunt îmbunătățirea contextului economico-financiar la nivel mondial, promovarea mai intensă a exporturilor, dezvoltarea și susținerea întreprinderilor din sectorul privat din partea statului, prin simplificarea inițierii afacerilor, facilitarea fluxului de credite, înlăturarea barierelor neargumentate pentru comerț etc., continuarea reformelor structurale, dezvoltarea sectorului real al economiei, inclusiv prin atragerea investițiilor străine directe în economia națională, promovarea unei politici fiscale prudente și implementarea reformelor menite să reducă cheltuielile publice ineficiente, asigurarea stabilității financiare prin menținerea ratei inflației la nivel redus și stabilității cursului de schimb.

CAUZE

Cauzele fenomenului nu se reduc doar la seceta și pot fi conectate cu mai mulți factori, inclusiv, e vorba de executarea bugetului de stat. Acesta a rezultat în primul semestru al anului 2012 cu un deficit în mărime de 746,4 mil. lei. Principalele surse ale deficitului au fost veniturile nete din vânzarea valorilor mobiliare de stat, împrumuturile debursate din surse externe, mijloace din vânzarea și privatizarea patrimoniului public etc.

În același timp, potrivit experților IEFS, datoria de stat, la mijlocul anului curent (iunie 2012), era

distribuită în felul următor: 70,2% constituia datoria de stat externă și 29,8%, datorie de stat internă. Creșterea datoriei interne se datorează în mare parte emisiunii suplimentare de valori mobiliare de stat pe piața primară.

Creșterea veniturilor disponibile ale populației și reducerea posibilităților de investire a banilor, odată cu stagnarea pieței imobiliare, sunt alte cauze ale acestor tendințe. Așteptata creștere economică, care se întrevedea la jumătatea anului trecut, așa și nu s-a produs.

Și evoluția sectorului bancar a suferit modificări. Criza financiară din UE s-a făcut resimțită și în sectorul bancar prin înrăutățirea calității portofoliilor bancare (calitatea creditelor bancare). Ponderea creditelor neperformante a crescut cu 2,4 p. p. față de primele luni ale anului.

Și experții IDIS viitorul vin cu explicații privind stagnarea economică. Comerțul de bunuri cu amănuntul va fi pilonul de bază al creșterii economice, transporturile totale de mărfuri vor înregistra o diminuare cu circa 10%, în timp ce transporturile auto de mărfuri și cele de pasageri se vor situa aproximativ la nivelul anului 2011. Piața construcțiilor va stagna în continuare, pentru deblocarea acesteia fiind, în primul rând, nevoie de măsuri de sporire a încrederii investitorilor și cumpărătorilor în companiile de construcție.

Cât privește comerțul extern, evoluția comerțului internațional în 2012 și-a menținut ritmul mai redus de creștere față de anul 2011.

Totodată, încetinirea ritmului de creștere economică limitează creșterea salariilor pe parcursul anului 2012, iar migrația va continua să influențeze situația pe piața forței de muncă. Creșterea poverii fiscale generează o creștere a activității agenților economici în zona gri a economiei naționale, respectiv, și a angajării informale, ceea ce duce la diminuarea bugetului de stat.

Amintim că deputații au votat, în două lecturi, bugetul de stat pentru anul 2013. Acesta prevede venituri în sumă de 22,7 miliarde de lei și cheltuieli în sumă de 23,6 miliarde de lei, cu un deficit în sumă de 874,8 milioane de lei.

Cristina MIRON

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

ME a definitivat proiectul Strategiei Energetice a R. Moldova până în anul 2030

Ministerul Economiei a definitivat proiectul Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030 și l-a transmis Guvernului pentru aprobare. Documentul oferă repere în vederea dezvoltării sectorului energetic în Republica Moldova, în scopul de a asigura baza necesară creșterii economice și a bunăstării sociale, relatează MOLDPRES cu referire la Serviciul de informare și comunicare cu mass-media al ME.

Potrivit sursei citate, Guvernul Republicii Moldova a stabilit opțiunea clară de integrare în Uniunea Europeană și în piața sa internă a energiei și a identificat viziunea și oportunitățile strategice ale țării, în contextul energetic aflat într-o rapidă schimbare din spațiul geopolitic, ce include regiunea Europei Centrale, de Est și de Sud, Rusia și regiunea Caucazului.

Strategia prezintă o prioritizare a problemelor țării, care solicită soluții rapide și reeșalonarea obiectivelor pentru realizarea unui echilibru optim între resursele interne, atât cele utilizate în prezent, cât și cele previzionate, precum și necesitățile de urgență ale țării, obiectivele UE și ale Comunității Energetice și țintele naționale, obligațiile internaționale privind tratatele, acordurile și programele la care țara noastră este membră.

Strategia energetică a Republicii Moldova vizează anul 2020 drept anul integrării depline în piața internă de energie a Uniunii Europene. În perioada de tranziție, impusă de durata de timp necesară realizării interconexiunilor de transport, durată, care este mai scurtă în sectorul gazelor naturale și mai îndelungată în cel electroenergetic, Moldova va dezvolta din punct de vedere legislativ, instituțional și logistic o piață liberalizată, funcțională a energiei.

În această etapă de tranziție, conexiunea reversibilă a sistemului de transport de gaze naturale cu sistemul din România va fi deplin fezabilă în anul 2014, cu obiectivul imediat de a oferi alternative de aprovizionare în situații de urgență și cu obiectivul strategic pe termen mediu și lung de a beneficia de conexiunile existente, în construcție și planificate ale României, inclusiv în cadrul așa-numitelor “coridoare sudice”.

Perioada 2012-2020 va reprezenta, de asemenea, etapa în care sunt așteptate primele rezultate în implementarea unor măsuri mai puțin costisitoare de eficiență energetică și utilizarea surselor regenerabile de energie celor mai apropiate de costul energiei convenționale. Aceste măsuri vor coexista cu achiziția de o manieră încă vulnerabilă a gazelor naturale și a energiei electrice, din cauza numărului limitat de surse alternative de aprovizionare, notează MOLDPRES.

Piața valutară fără numerar a atins nivelul maxim din 2012

Rulajul pieței valutare fără numerar a atins în septembrie nivelul maxim din anul 2012, respectiv 937,7 milioane de dolari SUA, după o creștere cu 20 la sută față de luna august, transmite MOLDPRES cu referire la datele ale Băncii Naționale a Moldovei (BNM) făcute astăzi publice.

Zilnic pe piața valutară a fost tranzacționată valută străină în sumă echivalentă cu 46,88 milioane de dolari SUA, cu aproape 13 milioane mai mult decât în septembrie 2011 și cu 11 milioane peste nivelul din luna precedentă. Este o tendință sezonieră, agenții economici se pregătesc de perioada de iarnă și fac mai multe importuri decât în lunile anterioare, explică factorii bancari și experții financiari. Companiile și-au intensificat activitățile de afaceri în septembrie față de luna precedentă, ca urmare și cererea pentru valută s-a aliniat la aceste evoluții.

Datele BNM mai relevă o schimbare a structurii tranzacțiilor pe piața valutară față de anul precedent. Astfel, dacă în septembrie 2011 dolarul SUA a avut o pondere de 60,82 la sută în rulajul total, apoi în aceeași lună a anului curent cota valutei americane a scăzut la 53,89%. Pe de altă parte, ponderea euro a crescut de la 35,7% la 43,02%. Rubla rusească și-a menținut poziția cu o cotă de 2,6%, iar celelalte valute au o pondere nesemnificativă în total tranzacții.

În septembrie pe piața valutară fără numerar au fost tranzacționate 505 milioane de dolari SUA, 314,7 milioane de euro sau echivalentul în dolari de 405 milioane, 769 milioane de ruble rusești sau echivalentul în dolari de 38,4 milioane.

Piața valutară fără numerar include, în fond, tranzacțiile de schimb valutar efectuate între băncile comerciale autorizate, între bănci și clienții acestora, precum și decontările, notează MOLDPRES.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.
REDACTOR-ŞEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcom@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,
BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436
În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Oleg DAMIAN:

“Republica Moldova e o piață limitată pentru factoringul de export”

Criza economică, accesul destul de limitat la schemele de finanțare tradițională și insuficiența de lichidități, îndreaptă companiile comerciale spre finanțarea prin operațiuni de factoring. Această alternativă este valabilă îndeosebi pentru exportatorii locali. Discutăm despre necesitatea și avantajele factoringului cu Oleg Damian, director NFC-Moldfactor, unica companie specializată din Republica Moldova.

– Factoringul, ca instrument financiar, este utilizat pe larg în țările europene, la noi însă este un concept relativ nou. Cum a apărut necesitatea utilizării factoringului și ce presupun aceste operațiuni?

– Factoringul presupune, practic, cumpărarea de creanțe (facturi) de către instituțiile specializate de la societățile comerciale. Pe baza unui contract, factorul plătește companiei-client în avans creanțele cesionate, ocupându-se apoi în nume propriu de administrarea și colectarea creanțelor.

Este un instrument foarte important pentru dezvoltarea exporturilor. Astfel, avem clienți care prin intermediul operațiunilor de factoring au reușit să iasă pe piețe noi și să-și dezvolte substanțial vânzările.

Factoringul s-a dezvoltat încă din anii 60-70 ai sec. XIX, când au apărut primele asociații internaționale de factoring. Este un rezultat al dezvoltării economiei de piață, care presupune concurență și lupta pentru clienți, prin oferirea unor servicii calitative sau facilități la vânzare.

Realitatea a demonstrat că cea mai eficientă facilități care poate fi oferită de un vânzător unui client este să-i ofere marfă sau servicii fără ca acesta să achite imediat, dar să folosească vânzarea cu plata amânată. Practic, să-l creditezi marfar.

În condițiile în care toți vindeau cu plata amânată, au apărut companii specializate de agenți care examinau portofoliul de clienți, cumpărătorii și serviciile propuse și își asumau, contra unui comision, aprecierea pieței. Deci, factorul oferă servicii de evaluare în dinamică a capacității de plată a clienților, astfel încât să-i permită vânzătorului să vândă permanent marfa în credit. Factorul monitorizează încasarea creanțelor, dar și garantează capacitatea de plată a cumpărătorului. E ca o poliță de asigurare.

În schimbul cesiunii de creanțe sau vânzării de creanțe, în diferite țări diferit, factorul plătește facturile vânzătorului. Azi a vândut marfa cu plata amânată de 60 de zile, a primit partea din servicii, a adus factura la factor și acesta-i face transferul unei părți semnificative din valoarea tranzacției până când urmează ca factorul să-și încaseze banii de la cumpărător. Factorul devine în drept să încaseze creanțele, iar cumpărătorul e obligat la termenul scadență să achite.

– Dar pot interveni situații în care cumpărătorul nu poate achita la termenul de scadență. Ce se întâmplă în acest caz?

– Depinde de serviciul de factoring contractat de client. Există noțiuni de factoring ca produse de bază: factoring cu regres și fără regres. Factoringul cu regres se aplică în cazul când factorul finanțează facturile cumpărătorului, dar nu-și asumă riscul de incapacitate de plată a cumpărătorului. Adică finanțează fără gaj și alte proceduri bancare, dar dacă nu achită după termenul scadență, se mai dă un termen anumit în care acești bani trebuie rambursați. E ceea ce se numește finanțarea creanțelor curente. Dacă nu are lichidități, clientul apelează la noi.

Factoringul fără regres este finanțarea cu asumarea de către factor a riscurilor de incapacitate de plată a cumpărătorului. Clientul a vândut, ne-a cesionat creanțele sau ne-a vândut creanțele, iar noi finanțăm operațiunea fără dreptul de a recupera banii de la vânzător. În continuare, banii vor fi încasați direct de la cumpărător.

În cazul efectuării plății de către compania de factoring în favoarea vânzătorului, urmează calea judiciară de recuperare de la cumpărător. Componenta asigurării pentru operațiuni ar costa în medie 1,5-2% din valoarea tranzacției, iar dacă clientul dorește finanțare imediată după livrarea mărfii, media e de 4-5% din tranzacție.

– Clienții din Republica Moldova beneficiază de ambele tipuri de factoring?

– Există factoring internațional și local. Istoria NFC-Moldfactor începe de la factoringul internațional. Primele operațiuni în Moldova au fost efectuate în decembrie 2004, dar am început lucrul pe internațional, prin prestarea serviciilor pentru exportatorii moldoveni. Primii clienți au fost companiile vinicole, care erau cei mai mari exportatori cu plata amânată. Am început factoring la export cu regres și a durat 2-3 ani, iar mai apoi – cel fără regres.

Deoarece s-au format și garanții, și finanțare, clientul poate obține fidesjusiune din partea factorului. Putem nu doar să finanțăm, dar și să garantăm. Avem trei produse la export: finanțarea fără preluarea riscului, garantarea fără finanțare și finanțarea cu garantare (fără regres). Exportatorii pot beneficia de oricare din aceste servicii. Deoarece suntem unica companie specializată și suntem membri ai Asociației Internaționale de Factoring, acest fapt permite ca importatorii din Moldova care doresc să procure mărfuri sau orice tip de bunuri din alte țări, marfă în credit, să n-o plătească în avans, să nu plătească prin acreditive sau garanții bancare care costă mult. Ei pot să-i determine pe furnizo-

rii lor să le livreze marfă cu plată amânată prin schema de factoring internațional. Iar noi, deja ca factor local, apreciem capacitatea de plată a importatorului din Moldova și prin asociația internațională garantăm achitarea acestuia către compania de factoring din țara exportatoare. Furnizorul din această țară poate să-i livreze marfă, pentru că are garanții și e asigurată de compania locală.

Din acest an, facem factoring local care este în două etape, cu regres și fără regres. Acum executăm doar operațiuni de factoring local cu regres, însă în doi-trei ani vom oferi și fără regres.

Factoringul e strict legat de vânzarea mărfurilor cu plată amânată. Dacă nu există o astfel de condiție, nu există nici factoringul tradițional. Dar sunt și produse substitutive de factoring tradițional. Spre exemplu, factoring pre-contract. Factoringul tradițional – vânzătorul dă acum marfa și urmează să încaseze banii peste un timp.

– Sunteți pe piața locală deja de 8 ani. S-a schimbat perceperea mediului nostru de afaceri asupra noțiunii de factoring?

– Businessul de factoring se dezvoltă pe piețele concurențiale care au tendința de a produce și vinde cât mai mult, care au bunuri cerute pe piață. Spre exemplu, în ultimii 10 ani, Turcia a devenit unul dintre liderii europeni în acest business. Pe mii de locuitori au cel mai mare număr de companii de factoring, din considerentul că Turcia are mentalitatea de a produce și vinde cât mai repede. În țările cu economie în curs de dezvoltare reală apare și se manifestă factoringul. RM are o economie de

consum și produce foarte puține bunuri concurente. Statul trebuie să dezvolte și să stimuleze exporturile, iar bunurile să fie cunoscute și apreciate pe alte piețe. Atunci o să fie cerere. Pe baza economiei de consum dezvoltăm doar factoringul local.

– Prin ce se deosebește factoringul de alte instrumente financiare nebancare? Și care ar fi avantajele?

– Din punctul de vedere al rotației financiare, factoringul se încadrează la finanțare pe termen scurt de până la jumătate de an. Pe termen lung sunt băncile cu credite bancare investiționale, pe termen mediu – leasingul. Factoringul e o finanțare rapidă a bunurilor cu lichiditate înaltă și o rotație majorată. Aceste bunuri sunt produse alimentare, băuturi alcoolice și nealcoolice, materiale de construcție etc. Principalele avantaje ar fi plata rapidă a creanțelor, protecția împotriva riscurilor aferente achitării creanțelor și lipsa garanțiilor.

– Care este mărimea de finanțare propusă companiilor-clienți?

– Compania noastră finanțează 90% din mărimea plății, imediat la livrare și acoperă în proporție de 100% riscurile. Deservim plata amânată pe un termen de până la 120 de zile și efectuăm tranzacții în trei măriri valutare.

– Care a fost volumul tranzacțiilor de factoring pe anul 2012?

– Deși în 2012 exporturile moldovenești au rămas la același nivel ca și în 2011, am reușit să avem o creștere de 30% a facturilor la export. De fapt, volumul de bani al tranzacțiilor nu este atât de important, ci tendința la vânzările locale

și cele de export. Această creștere arată că lumea a început să cunoască beneficiile factoringului la export.

– După părerea Dvs., cum se va dezvolta piața autohtonă de factoring? Se așteaptă o expansiune a companiilor de factoring?

– Dacă e să vorbim despre compania noastră, avem de gând să dezvoltăm în continuare portofoliul de produse oferite clienților. Dar această dezvoltare o pregătim pe anumite etape, bine gândite.

Cât privește concurența, suntem bucuroși de ea, deoarece ar aduce un plus în dezvoltarea pieței de la noi, se vor înțelege mai bine avantajele acestui instrument financiar. Am auzit de unele intenții, însă, deocamdată, suntem unica companie specializată. Totuși, trebuie de luat în calcul că RM este o piață destul de limitată pentru factoringul bazat pe export.

– Cel puțin două bănci comerciale din Moldova încearcă să presteze operațiuni de factoring. Sunt ele în concurență directă cu compania Dvs.?

– Băncile au enunțat doar dorința, dar nu cunosc nici un client care ar fi beneficiat de factoring la jumătate de an. Sunt doar tentative. O să explic de ce factoringul nu merge la bănci. Mentalitatea unei bănci universale cu privire la asigurarea riscurilor diferă totalmente de cea a unei companii de factoring. Băncile percep factoringul ca pe o formă de creditare și cer asigurarea cu gaj pentru factoring. Acest lucru distorsionează de la bun început ideea unui factoring profesional. De cealaltă parte, factorul vede tranzacția, piața, vânzătorul și cumpărătorul, dar nu se asigură cu bunuri.

În multe țări, băncile universale au departamente separate de factoring, dar trebuie să-și schimbe modalitatea de abordare a clientului.

– Faptul că activitatea de factoring nu este reglementată, pe moment, de nicio instituție, vă creează disconfort pe piață?

– Dimpotrivă! De obicei, când apar reglementările este omorâtă industria. E nevoie de reglementare, firește, dar cu condiția ca aceasta să fie sustenabilă pentru sector. Recent, activitatea de factoring a fost inclusă în proiectul Legii cu privire la instituțiile financiare nebancare. Deci, vom deveni parte a unui grup, cum e logic să fie. Ca orice jucător al pieței, așteptăm ca reglementatorul să elaboreze reguli corecte și egale de joc, pentru a nu inhiba dezvoltarea sectorului.

– Lucrați cu companiile în care statul este debitor? Sau evitați o astfel de colaborare din cauza că statul este un debitor uneori rău-platnic, nedisciplinat și sensibil pe alocuri?

– În politica companiei nu avem interdicție de pentru colaborarea cu instituțiile de stat, însă o evităm din cauza unui mecanism complicat și îndelungat de achitare. Deseori, este nevoie de multiple aprobări pe la departamente, ministere etc., de aceea nu finanțăm astfel de tranzacții.

A dialogat
Lilia PLATON

Populația și companiile au economisit în monedă națională aproape 74,5 miliarde de lei în perioada de criză

Populația și firmele au economisit de la începutul crizei în Republica Moldova, din ianuarie 2009, până în luna septembrie a acestui an, 74,33 miliarde de lei, iar în valută, echivalentul în lei al plasamentelor bancare la termen a constituit 63,84 miliarde lei.

Dacă în 2009 și 2010 depozitele persoanelor fizice și juridice în lei, la termen cumulativ erau de 18,4 miliarde de lei pentru fiecare an, atunci în 2011 acestea însumau 20,61 miliarde de lei, iar în lunile ianuarie – septembrie 2012, plasamentele bancare au însumat 14,84 miliarde de lei.

Economisirile populației în monedă națională au avut în perioada 2009-2012 cea mai mare pondere de 57,8% în totalul depozitelor, în timp ce ale persoanelor juridice – 42,1%. Iar în ce privește economisirile în valută străină persoanele fizice au avut o pondere și mai mare – de 84,5% în totalul plasamentelor.

Pe monede, depozitele în lei ale persoanelor fizice s-au redus de la an la an. Dacă în 2009 acestea însumau 12,74 miliarde de lei, atunci în anul următor soldul acestora s-a redus cu aproape două milioane de lei, iar în 2011, cu circa 480 mii lei, iar în nouă luni ale lui 2012 acestea s-au cifrat la 9,16 miliarde. Însă, pe de altă parte, plasamentele companiilor au avut o evoluție mai puțin obișnuită. Dacă în 2009 acestea se cifrau la 5,66 miliarde de lei, în anul următor s-au majorat cu 2,03 miliarde de lei, iar în 2011 au atins cota de 10,3 miliarde de lei. În timp ce în nouă luni ale lui 2012 soldul depozitelor companiilor în monedă națională s-a cifrat la 7,68 miliarde de lei. În valută străină, în 2009, plasamentele bancare ale persoanelor fizice constituiau 18,26 miliarde, în anul următor, cu aproape 4,5 miliarde mai puțin, în 2011 – 14,72 miliarde, iar în nouă luni din 2012 plasamentele bancare în valută constituiau echivalentul a 7,63 miliarde de lei.

Se poate observa că în perioada menționată companiile au fost mai reticente în constituirea depozitelor bancare. În 2009 companiile și-au plasat în valută la bănci echivalentul a 2,03 miliarde de lei, în 2010 – 1,86 miliarde de lei, în 2011 – 2,07 miliarde de lei, iar în lunile ianuarie – septembrie, anul curent – 3,88 miliarde de lei.

Majorarea depozitelor la termen în moneda națională cu 227,6 mil. lei în 2009, influențată de persoane juridice

În anul 2009 majorarea volumului total al depozitelor la termen atrase de bănci pe parcursul anului de gestiune a fost determinată de sporirea componentelor sale, ritmul de creștere al depozitelor în valută străină devansându-l pe cel al depozitelor în moneda națională (25.9 la sută, comparativ cu 1.2 la sută). De asemenea, de menționat că, pe parcursul perioadei februarie-aprilie 2009, precum și în lunile august și septembrie 2009 s-a observat o tendință de creștere a interesului de economisire în valută străină, drept consecință a așteptărilor pesimiste de depreciere a monedei naționale și convertirea anumitor sume din lei, în valută. Ca rezultat, ponderea depozitelor la termen atrase în valută străină în structura depozitelor totale s-a majorat cu 5.5 puncte procentuale, condiționând creșterea cotei depozitelor în valută străină de la 46.0 la sută în anul 2008 până la 51.5 la sută în anul 2009. Creșterea volumului depozitelor la termen atrase în moneda națională cu 227.6 mil. de lei (1.2 la sută) a fost influențată în mare parte de majorarea volumului depozitelor la termen ale persoanelor juridice cu 1446.2 mil. de lei (34.3 la sută), în timp ce volumul depozitelor persoanelor fizice s-a redus cu 1218.6 mil. de lei (8.7 la sută).

Plasamentele bancare în 2010, pe un palier negativ

Ritmul anual de creștere al depozitelor noi atrase s-a plasat pe un trend constat descendent începând cu trimestrul III, 2008, poziționându-se pe parcursul întregului an 2010 pe

un palier negativ. În acest context, în trimestrul IV, 2010, putem remarca ajustarea evoluției descendente, de la minus (-) 6.4 la sută în trimestrul III, 2010, până la minus (-) 1.4 la sută în trimestrul IV, 2010, față de perioadele similare ale anului 2009, atingând nivelul de 9387.0 mil. de lei.

În cazul depozitelor la termen în valută străină, reducerea (cu 14.5 la sută, comparativ cu trimestrul IV, 2009, până la nivelul de 3914.4 mil. de lei) s-a înregistrat pe ambele segmente de clientelă. Dinamica pronunțată de reducere a depozitelor noi atrase la termen a fost condiționată, pe de o parte, de reticența populației de a plasa depozite în condițiile unei recuperări fragile a economiei mondiale. Pe de altă parte, veniturile joase ale populației și dobânzile mici la depozite, ca rezultat al surplusului de lichiditate existent pe piață, au constituit factorii principali care au descurajat efectuarea plasamentelor bancare.

Ajustarea menționată s-a produs exclusiv din contul sporirii ritmului de creștere a componentei în moneda națională (cu 10.8 la sută, comparativ cu trimestrul IV, 2009, până la nivelul de 5472.6 mil. de lei) care s-a produs pe seama evoluției pozitive a depozitelor la termen în monedă națională ale persoanelor juridice.

Ponderea depozitelor la termen în totalul depozitelor în monedă națională a constituit 62.5 la sută în luna decembrie 2011

Ponderea depozitelor la termen în totalul depozitelor în moneda națională a constituit 62.5 la sută în luna decembrie 2011, majorându-se cu 0.8 puncte procentuale față de luna decembrie 2010. Această regrupare în structura depozitelor în moneda națională denotă că gradul de economisire este în creștere atât din partea agenților economici, cât și din partea populației. Majorarea volumului total al depozitelor la termen atrase de bănci pe parcursul anului de referință a fost determinată de sporirea componentei în moneda națională, volumul depozitelor în valută străină fiind în micșorare cu 108.3 mil. de lei. Ca urmare, ponderea depozitelor în moneda națională în structura depozitelor totale s-a majorat cu 4.8 puncte procentuale, de la 53.5 la sută în anul 2010 până la 58.3 la sută în anul 2011. Creșterea volumului depozitelor la termen atrase în moneda națională cu 4051.2 mil. de lei (cu 20.7 la sută) s-a datorat majorării volumului depozitelor la termen ale persoanelor juridice cu 2613.1 mil. de lei (cu 33.9 la sută) și a volumului depozitelor persoanelor fizice – cu 1438.1 mil. de lei (cu 12.1 la sută). Pe parcursul anului 2011, depozitele la termen atrase în valută străină au avut o dinamică opusă celor în moneda națională, în contextul aprecierii monedei naționale. Fiind exprimate în dolari SUA, acestea s-au majorat cu 4.7 la sută (cu 64.3 mil. USD). Exprimat în lei, volumul depozitelor în valută străină s-a redus cu 108.3 mil. de lei (cu 0.6 la sută), fiind condiționat de reducerea depozitelor persoanelor fizice cu 313.2 mil. lei (cu 2.1 la sută), în timp ce depunerile persoanelor juridice au crescut cu 204.9 mil. de lei (cu 10.9 la sută).

În condițiile unui mediu economic care prezintă semne de incertitudine și aprecierii mo-

nedei naționale, a crescut ponderea depozitelor în monedă națională pe termen de până la trei luni – 34.5 la sută din totalul depozitelor atrase la termen în 2011, față de 30.9 la sută în anul precedent.

Băncile în goana după lichidități?

Deși Banca Națională a Moldovei, a noua lună consecutiv menține rata de bază la 4,5%, anual, totuși băncile continuă să ofere rate destul de atractive pentru plasamentele bancare. De exemplu, un depozit pe trei luni ProCredit Bank are rata dobânzii de 7% anual. Acest depozit permite atât depuneri suplimentare, cât și retrageri parțiale ale banilor din cont. Suma minimă pentru deschiderea depozitului constituie 5000 lei. Pentru aceeași perioadă a depozitului, Unibank are rata dobânzii de 5,5% anual. Însă avantajul e că sunt permise depuneri suplimentare și retrageri parțiale din cont. Suma minimă a plasamentului bancar este de 1500 lei.

O rată mai mică cu 0,5 puncte procentuale pentru același depozit este oferită de Comerțbank și Moldova Agroindbank. La Comerțbank există posibilitatea depunerii suplimentare și retragerii parțiale a banilor, în timp ce depozitul oferit de Moldova Agroindbank nu permite depuneri și retrageri de bani.

În ce privește plasamentele bancare pentru șase luni, Unibank are rata dobânzii fixă de 10,2% anual. Însă nu se pot face depuneri suplimentare și nici retrageri înainte de termen. Suma minimă de constituire este de 5000 de lei. La Moldova Agroindbank rata este flotantă, de 10% anual. Iar în urma constituirii depozitului, depuneri suplimentare și retrageri parțiale ale banilor din cont nu se permit. Iar ProCredit Bank pentru același depozit fără depuneri și retrageri oferă o rată de 9,75% anual.

Pentru plasamentele bancare pe un an, Comerțbank are cea mai atractivă dobândă de 11,25%. Depozitul nu permite depuneri suplimentare și retrageri parțiale. La Unibank și Moldova Agroindbank rata dobânzii este de 11%. ProCredit Bank oferă aceeași rată, însă dobânda se achită la scadență.

Pentru constituirea unui depozit pe o perioadă de doi ani, Comerțbank are cea mai înaltă rată de 12,75%, anual. Iar depozitul oferă posibilitatea de a depune suplimentar sau de a retrage parțial bani din cont. La Unibank – 12,6% anuale, fără posibilitatea de a depune suplimentar și de a retrage parțial banii înainte de termen. Suma minimă de constituire a depozitului este de 5000 de lei. La Moldindconbank rata anuală pentru constituirea unui plasament bancar pe doi ani este de 12%, fără posibilitatea de a depune suplimentar și de a retrage parțial banii înainte de termen.

Economiile în moneda națională, cele mai sigure

Experții spun că e bine că decizia de a economisi bani aparține fiecăruia în parte, fiecare decide în ce valută să facă economisiri – valută națională, euro sau dolari. Însă ar trebui să existe o mai mare încredere față de valuta națională, deoarece se ține foarte bine pe poziții și perspectivele creșterii economice în Republica Moldova arată destul de bine comparativ cu țările din regiune.

Leul moldovenesc este cel mai sigur pentru a face economiile, mai ales că majoritatea câștigurilor sunt în valută națională și nu poate fi vorba de vreo pierdere. În ce privește ratele dobânzilor, ele urmează cursul inflației, care e în scădere și ratele depozitelor ar putea avea același trend.

Dacă se ia în calcul o posibilă diminuare a ratei dobânzilor, atunci e mai bine ca banii și economiile să fie făcute pe un termen mai lung, la o rată fixă, pentru că cele cu rată flotantă de fiecare dată sunt revizuite.

Victor URSU

Agricultorii moldoveni reuniți la Moldexpo

Săptămâna trecută la Centrul expozițional Moldexpo a avut loc cea de-a 23-a ediție a Expoziției Internaționale Specializate de mașini, echipamente și tehnologii pentru sectorul agroindustrial MOLDAGROTECH 2012 și ediția a 15-a a Expoziției-târg Internaționale Specializate de produse, utilaje, tehnologii agricole și meșteșuguri FARMER.

La deschiderea oficială a acestor evenimente de referință pentru sectorul agroindustrial al țării au participat oficiali din conducerea de stat în frunte cu prim-ministrul Vlad Filat. În cuvântul de salut, adresat participanților, organizatorilor și vizitatorilor, premierul a subliniat continuitatea și importanța acestor evenimente expoziționale pentru dezvoltarea sectorului agroindustrial al Moldovei. Vlad Filat nu s-a referit doar la numărul participanților la expoziție și la cantitatea echipamentelor expuse, ci și la faptul că tehnica agricolă, prezentată în cadrul MOLDAGROTECH, e de găsit în prezent și pe câmpurile țării, dovadă a faptului că în agricultură se investește masiv. Premierul a punctat că seceta din vara aceasta, care a lovit dureros în sectorul agricol, a demonstrat o dată în plus că schimbările climatice, care afectează grav toată planeta, pot fi contracarate doar prin folosirea eficientă a echipamentelor și tehnologiilor performante.

„În anul 2013 va fi lansat proiectul-pilot „EM-PARD”, susținut din fonduri europene și din bugetul de stat. Îmi doresc ca acest proiect, care va avea drept scop dezvoltarea agriculturii, să fie unul de succes, astfel încât, în anul 2014, de el să poată beneficia toți agricultorii din Republica Moldova”, a conchis premierul.

Deși din cauza secetei, micșorarea producției globale agricole a fost determinată de scăderea accentuată a producției vegetale, cu 33,1%, mulți dintre micii producători agricoli care au participat la expoziție spun că oricum sunt dispuși să continue să activeze în acest domeniu, chiar dacă aceasta de multe ori implică riscuri pe care ei, de fapt, nu au cu cine la împărți, nu toți având acces la subvenții și în proiectele de susținere a agriculturii. Reprezentantul unuia dintre cele mai mari proiecte de susținere a agriculturii, un proiect USAID, Proiectul privind Competitivitatea Agriculturii Republicii Moldova, Lilian Ciurciuc, ne-a vorbit despre direcțiile principale ale proiectului: „Avem misiunea de a dezvolta relațiile de piață dintre producători și supermarketele locale, ca ei să ajungă să se cunoască mai bine și să-și poată astfel comunica unii altora așteptările și doleanțele. Am stabilit relații și cu traderii din Arabia Saudită, Dubai, Germania. Fructele și legumele noastre nu sunt competitive ca preț, însă au un gust deosebit și noi trebuie să promovăm – și promovăm – anume acest gust, foarte apreciat de către traderii”.

„Există o tradiție păguboasă de a păstra pentru export cele mai bune produse și tot în străinătate se fac cele mai serioase eforturi de promovare, iar piața internă este saturată cu ceea ce mai rămâne. Rareori, chiar și în supermarket, vom vedea legume și fructe moldovenești de o calitate și un aspect impecabile. Cumpărătorul nostru este și el om și merită ceva mai bun. Trebuie să avem aceleași produse atât pentru export, cât și pentru consumul intern”, ne-a spus Ion Rusu, producător de legume de seră. Date fiind costurile de producție care le depășesc de câteva ori pe cele din țările europene, fermierii noștri sunt gata de orice, numai să-și restituie costurile. Adeseori se întâmplă ca oamenii să muncească toată vara în câmp, iar iarna pornesc către Moscova, de exemplu, să-și facă bani de plătit datoriile rezultate din „experimentele” agricole pe risc propriu.

Moldexpo a fost în aceste zile și gazda târgului „Toamna de Aur”, unde vizitatorii au putut face și unele cumpărături, printre care puiet de pomi și arbuști, atât de roadă, cât și decorativi, semințe, fructe, legume, produse de apicultură, lactate, mezeluri. La expoziție au participat peste 200 de producători locali.

Ana STRUȚĂ

Apartamente ieftine, scoase la vânzare prin executare silită

Prețuri mici la apartamente, comparativ cu piața liberă, se găsesc în continuare doar la bănci, care își publică pe paginile web oferta de comercializare a bunurilor imobiliare.

După ce o parte dintre persoanele fizice nu au putut să facă față dobânzii la creditele contractate, în încercarea de a-și recupera banii instituțiile financiare au scos la vânzare locuințele gajate. Și asta pe fondul menținerii creditelor nefavorabile la peste 1,6 puncte procentuale peste nivelul de la începutul anului curent. Astfel, creditele neperformante au constituit, la sfârșitul lunii septembrie, 14,5% din totalul împrumuturilor oferite de bănci, mai puțin cu 0,8 puncte procentuale față de luna august curent. Datele BNM relevă că soldul creditelor bancare s-a cifrat în septembrie curent la 33,8 miliarde lei, cu 3,2 miliarde lei mai mult comparativ cu începutul anului 2012. Iar soldul datoriei la creditele neperformante din CNT a avut o pondere de 72,6% față de 52,9% la începutul anului 2012.

Ofertele de comercializare a locuințelor plasate pe paginile web ale băncilor sunt diverse, iar valoarea lor se ridică la sute de mii de euro. Doritorii pot achiziționa începând cu garsoniere și terminând cu case de vacanță în suburbie și în țară.

Majoritatea instituțiilor financiare acordă credite pentru aceste achiziții, dar nu toate își fac publice anunțurile de comercializare a gajului. Am făcut o prospecție a paginilor web ale băncilor cu imobilele locale scoase la vânzare.

Spre deosebire de anii trecuți, în ultima perioadă încep să fie scoase la vânzare nu doar simple apartamente, ci și apartamente transformate în spații comerciale sau spații comerciale de la parterul blocurilor. Cu alte cuvinte, nu doar restanțele la întreținere sunt cauza acestui gen de licitații și nici ratele la bancă, ci o afacere care nu mai merge. La acestea se adaugă și spațiile folosite de proprietarii blocurilor cu o altă destinație. Principala cauză a executării silite a acestora din urmă este în general pierderea locului de muncă al locatarului sau intrarea în faliment a angajatorului.

DOAR O BANCĂ ÎȘI PUBLICĂ VALOAREA GAJULUI SCOS LA VÂNZARE

Mobiabancă are scoase la vânzare șapte apartamente, trei dintre care în Chișinău, iar restul în țară. Cel mai mare apartament scos la vânzare este amplasat pe strada Albișoara și are suprafața de 38,8 metri pătrați. Iar conform prețului de piață acesta valorează circa 40 mii euro. Banca mai are scos la vânzare un apartament la Durluști cu suprafața de 32,5 metri pătrați, iar celălalt, pe strada Burebista – 16,3 metri pătrați.

Oferta continuă cu casele de locuit. Instituția financiară comercializează opt imobile de locuit, dintre care doar două sunt amplasate în Chișinău, restul fiind amplasate în suburbia capitalei și în țară. Cea mai mare dintre ele are o suprafață de 207,6 metri pătrați, iar conform prețului de piață, aceasta valorează aproape jumătate de milion de euro.

Banca de Economii, instituție financiară cu capital majoritar de stat se pare că are cea mai mare rată a neperformanțelor după ce doar numărul imobilelor scoase la vânzare este de 49 unități. Majoritatea locuințelor sunt amplasate în teritoriu, deoarece dintre toate băncile, BEM are cele mai multe reprezentanțe în țară, iar instituția financiară are posibilitatea de a acorda mai multe împrumuturi. Astfel banca propune spre vânzare apartamente, case de locuit și complexe locative, prețul de piață al acestora fiind destul de pipărat.

Fincombank vinde șase imobile locative, valoarea cărora este între 95 mii lei și 200 mii lei, toate imobilele sunt amplasate în afara municipiului Chișinău.

PREȚUL ESTE NEGOCIABIL

Deși Banca Socială ca pondere în sistemul bancar nu este una foarte mare, aceasta are scoasă pe pagina web o varietate de imobile dintre care majoritatea apartamente, care sunt amplasate în teritoriu, 5 locuințe fiind scoase la vânzare. Deși banca nu indică prețul de comercializare, în fiecare anunț se spune că este negociabil. Probabil instituția financiară vrea să scape cât mai repede de activele nefavorabile.

La Unibank oferta de comercializare a gajului este destul de săracă, doar un complex de clădiri cu destinație locativă amplasate pe un teren cu suprafața de 0,8721 ha. Suprafața totală a construcțiilor este de 3240,9 m. p. Centrul este amplasat în zona industrială a mun. Chișinău, pe adresa: sect. Ciocana, str. Industrială, 59. Este posibil și vânzarea separată a obiectelor. Este posibilă vânzarea terenului pe părți, preț negociabil.

BCR are scoase la vânzare două apartamente, unul la Ciocana, iar altul al Buiucani, și trei case de locuit, amplasate la Botanica.

Modalitatea prin care se scot la vânzare apartamente în urma procedurii de executare silită permite datornicului să stingă debitul până în momentul licitației sau să se înțeleagă cu creditorul. De cealaltă parte, cel interesat să cumpere se vede uneori pus în situația de a se prezenta la licitația anunțată pentru a afla că respectiva vânzare se amână sau că nu mai are loc, pentru că părțile s-au înțeles. Aceste lucruri nu se întâmplă frecvent, dar asta nu-i împiedică pe criticii unor astfel de licitații să generalizeze. Mai mult decât atât, în loc să fie evidențiate deficiențele legii, de cele mai multe ori sunt „puși la zid” executorii, despre care se spune că ar vinde apartamentele „pe sub mână” obținând, la rândul lor, o parte de profit. Cât de mult se bazează aceste zvonuri pe realitate, e greu de dovedit. Cert e că numărul cumpărătorilor scade, din lipsă de bani. Speculatorii – cei care cumpără cel mai des astfel de apartamente în vederea revânzării – au dispărut și ei, pentru că prețurile sunt pe o pantă descrescătoare și nu au o perspectivă pozitivă a revânzării.

ACHIZIȚIONAREA CERE TIMP

Cele mai ieftine apartamente de pe piață pot fi cumpărate participând la licitațiile organizate de executorii bancari sau judecătorești. Cu toate acestea, nu toate locuințele executate silit au prețuri mult mai mici decât cele de pe piața liberă. Există și apartamente de acest gen evaluate mai demult, care se vând acum, fiind astfel mai scumpe decât pe piața normală. Totuși, trebuie spus că cele mai ieftine apartamente pot fi achiziționate de la executorii.

Potențialii cumpărători ai unor astfel de apartamente spun deseori că aceste imobile sunt într-o stare inacceptabilă, că nu au dotări sau alte facilități. Cu alte cuvinte, acestora nu li se pare normal ca apartamentele cumpărate la prețuri mai mici să fie uneori inferioare calitativ.

LIPSĂ DE VIZIBILITATE

În cazul afișării acestor anunțuri de vânzare a apartamentelor de către executorii nu se respectă legea. Chiar dacă legea prevede expres afișarea ofertelor, nici la judecătorii nu există asemenea date decât sporadic. Și, oricum, nu la toate judecătorii. În multe state occidentale există o bază de date accesibilă pentru toată lumea, unde se pot vedea astfel de licitații. De exemplu, în Portugalia există chiar în Constituție principiul transparenței patrimoniului persoanelor fizice și juridice. Baza de date e publică, astfel că, pe lângă transparență, când cineva are datorii, elementele de patrimoniu ale acestuia sunt blocate mult mai repede și mai eficient.

AMÂNĂRI

Se întâmplă însă ca un apartament să apară la vânzare mai multe luni la rând, fără a fi cumpărat. Acest fapt este alimentat de situația actuală a pieței imobiliare și de lipsa de lichidități.

O altă cauză a întârzierilor este aceea că mulți potențiali cumpărători așteaptă a doua fază a licitației, când prețurile de pornire se reduc cu 25%. Acesta poate fi un alt motiv pentru care licitațiile se prelungesc în timp. Dacă debitorul achită datoria până la data începerii licitației, nu se poate continua procedura de vânzare pentru că nu mai există temei legal.

NEÎNCREDERE

Neîncrederea față de astfel de vânzări este firească într-o anumită măsură. Dar asta nu neapărat din cauza executorilor judecătorești, ci mai degrabă în sensul de a contesta modul în care legea permite vânzarea acestor apartamente. Nu trebuie uitat că principalul scop al acestor licitații este recuperarea creanțelor și abia apoi se urmărește maximizarea profitului prin vânzare.

Chiar dacă licitațiile au și părțile lor negative, contestatarii acestora confundă adeseori excepția cu regula. Partea „negativă” – precum contestații, opoziții ale debitorului, plângeri penale formulate împotriva executorilor – chiar constituie excepția. Pe de altă parte, există și cazuri când debitorii cooperează cu creditorul și executorul și chiar caută persoane doritoare să plătească un preț considerat corect pentru bunurile urmărite.

Totuși, pe lângă toate astea, ceea ce mai poate descuraja participanții la o astfel de licitație este și atitudinea unor executorii.

CUM SE CUMPĂRĂ ÎN MOD CONCRET

După ce potențialul cumpărător alege un apartament e bine să ia legătura cu executorul pentru a obține informații suplimentare. Astfel, la dosarul de executare, de la executor se poate afla și dacă au existat contestații la executare, dacă s-au soluționat și/sau care este stadiul lor procesual.

DOSAR

Cele mai recente date de la Cadastru arată că numărul ipotecilor înregistrate pe parcursul lunii iunie, 2012 constituie 1568, ceea ce e cu 24% mai puțin față de perioada analogică a anului 2011 (2073). Municipiul Chișinău îi revin 49% (773 înregistrări) din totalul ipotecilor înregistrate pe teritoriul Moldovei în perioada raportată.

Pe parcursul lunii iunie anul curent, în registrul bunurilor imobiliare au fost efectuate 30 148 de înregistrări, ceea ce constituie cu 2% (711 înregistrări) mai puțin decât pe parcursul lunii similare a anului 2011 (30 859). Numărul tranzacțiilor imobiliare (vânzare-cumpărare, moștenire, donații, schimb) înregistrate în cadastrul bunurilor imobiliare în luna iunie, 2012 constituie 22 881, sau cu 1% (242 înregistrări) mai mult decât în luna similară a anului 2011 (22 639). Numărul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobiliare înregistrate în luna iunie, 2012 constituie 9 419, sau cu 1% (74 înregistrări) mai mult decât în luna similară a anului 2011 (9 345).

Florin LEVĂNȚICĂ

IFPS a definit mecanismele de colaborare pentru obținerea informațiilor din surse indirecte

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS) a definit mecanismele de colaborare cu instituțiile financiare, companiile de turism și de asigurări pentru obținerea informațiilor pe baza cărora vor fi estimate datele obținute din surse indirecte și a trimis proiectele de contracte instituțiilor respective, pentru coordonare.

Solicitat de Agenția „INFOTAG”, directorul adjunct al IFPS, Gheorghe Cojocari, a spus că băncile vor prezenta informația la fisc dacă cineva va depune în unul sau mai multe conturi bancare la o bancă o sumă de peste 300 mii lei, sau o va retrage. Aceeași regulă este valabilă și în cazul tranzacțiilor la notar. Companiile de turism vor avea obligația să furnizeze informația dacă costul serviciului prestat unei persoane va depăși 100 mii lei. Companiile de asigurări și Comisia Națională a Pieței Financiare urmează să prezinte date dacă valoarea asigurării și cea a tranzacției cu valori mobiliare depășesc 100 mii lei, respectiv. De asemenea, fiscul va colabora cu Banca Națională, cu Comisia Națională Anticorupție și cu Comisia Electorală Centrală.

“La etapa curentă primim deja informații de la cadastru și “Registru”. Pentru evaluarea acestora a fost formată o subdiviziune specială în cadrul IFPS, compusă din cinci persoane. În fiecare inspectorat fiscal teritorial o persoană va primi documentele. Au fost semnate contracte de confidențialitate cu persoanele responsabile”, a relatat șeful adjunct al IFPS.

Întrebat despre lefurile responsabililor, Cojocari a răspuns că acestea vor constitui în medie 4 mii lei pe lună, iar legea nu prevede suplimente pentru păstrarea secretului fiscal.

“INFOTAG” precizează: La începutul anului 2012, autoritățile au pus în aplicare metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice, care urmează să asigure tratamentul echitabil al persoanelor fizice și să asigure o povară fiscală egală pentru toți contribuabilii.

Un milion de euro pentru echipamente de producere a combustibilului din biomasă

Ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a semnat, joi, cu adjunctul reprezentantului permanent al PNUD în Moldova Narine Sahakyan documentul de lansare a programului finanțat de Uniunea Europeană și PNUD prin intermediul Proiectului Energie și Biomasă.

Programul are menirea de a stimula dezvoltarea pieței producției de combustibil din biomasă și prevede că echipamentul va fi acordat în condiții avantajoase pe o perioadă de 3 ani, cu 0% comision, 0% dobândă și 0% TVA.

InfoMarket

Criza ne urcă în automobilele vechi

Comentariul agenției InfoMarket

Datele privind vânzările de pe piața auto din R. Moldova indică foarte sugestiv faptul că moldovenii preferă mașini la mâna a doua. Capacitatea scăzută de cumpărare a populației pe fondul situației economice nestabile din țară au dus la situația, când piața primară, care a crescut dinamic până la criza din 2008, nu și-a mai revenit. În 9 luni ale anului 2008, în Moldova au fost vândute mai mult de 8,4 mii de automobile noi. În aceeași perioadă din 2009 – de două ori mai puțin. În ianuarie-septembrie 2012, au fost vândute doar 3,3 mii de mașini. În condițiile majorării cenzului de vârstă pentru importul mașinilor de la 7 la 10 ani, precum și odată cu începutul unei noi crize, experții prognozează și în continuare o stagnare pe piața automobilelor noi.

MAȘINI TOT MAI VECHI

În 9 luni ale anului curent, parcul de automobile al Moldovei (aproximativ 740 de mii de vehicule, dintre care 60% sunt autoturisme) s-a completat cu 17,6 mii de unități de transport noi și de mâna a doua. Anual, el se majorează cu 18-20%, însă analiza pe grupe de vârstă arată că are loc o continuă îmbătrânire a parcului de mașini: în ianuarie-septembrie 2011, automobilele la mâna a doua constituiau aproape 74% din totalul celor înregistrate. În aceeași perioadă din 2012, cota lor a depășit 81%. Cele mai solicitate sunt mașinile de 5-7 ani: de la începutul anului au fost înregistrate 11,3 mii de unități de transport din această categorie (64% din totalul celor înregistrate). Cererea pentru aceste mașini s-a dublat în ultimii trei ani.

DESPRE BRANDURI

În structura vânzărilor de mașini în R. Moldova lideri sunt automobilele de clasa A și B (compact). Nesemnificativ au crescut vânzările mașinilor din clasele D și E – din categoria medie și de capacitate mare. În același timp, a scăzut cererea pentru mașini mai scumpe din clasele C, CV, SUV, S, Pick up, LCV.

În schimb, top-10 al celor mai vândute automobile din Moldova a rămas aproape neschimbat de câțiva ani. În 2012, din acest clasament a căzut Mitsubishi, dar și-a consolidat pozițiile Nissan, care în 2010 deținea doar 1,9% din piață. Treptat, și-a cedat pozițiile și brandul rusesc Lada: în decurs de doi ani, cota acestuia de piață s-a redus cu mai mult de 2 ori. Un lider de piață în ultimii doi ani rămâne Dacia românească.

Expertul Dan Popa a menționat, într-o discuție cu corespondentul agen-

ției InfoMarket că, în pofida popularității brandului Dacia în Moldova, în Europa vânzările acestei mărci s-au redus. "Întreprinderea trece nu tocmai prin cele mai bune vremuri. În UE, vânzările Dacia s-au micșorat, veniturile s-au redus, nu mai aveau cu ce plăti salariile. Însă compania a reușit să ajungă pe noi piețe low-budget (Maroc și alte țări nord-africane). Deși acolo întreprinderea a fost nevoită să-și vândă automobilele la prețuri mai mici, a obținut, în schimb, mijloace circulante", spune expertul.

Potrivit datelor Asociației Naționale a Producătorilor de Automobile din Europa, în 9 luni ale anului 2012, vânzările de automobile noi în Europa s-au redus cu 7,6%. În Germania scăderea a fost de 1,8%, în Spania – 11,0%, Franța – 13,8%, Italia – 20,5%. În Europa, și-au majorat vânzările doar câteva branduri: Jaguar Land Rover (+31,0%), KIA (+20,0%), Jeep Fiat (+17,5%), Hyundai (9,3%), Lexus (+8,3%).

Expertul consideră că reducerea vânzărilor în Europa este determinată de încheierea programului de substituție în UE. Până în 2010, europenii puteau să-și schimbe mașina veche pe una nouă, plătind un pic deasupra. Finalul acestui program a fost și finalul vânzărilor active de mașini noi. Iar ceea ce se întâmplă acum pe piață reflectă adevărata cerere pentru automobile.

INOVAȚII

Republica Moldova, spre deosebire de alte state europene, nu a promovat programe de stimulare. Dimpotrivă, țara a și fost punctul de destinație al mașinilor casate pe piața europeană. Guvernul tratează piața auto doar ca pe o posibilitate de a completa bugetul – din contul accizelor, impozitelor,

taxelor. Iar orice schimbare a regulilor de joc, orientate spre protecția cumpărătorului și a mediului – sunt doar pretexte pentru a-i provoca pe adevărații jucători de pe piață – importatori și automobiliști.

De exemplu, încercând să le intre în voie tuturor părților, Guvernul a permis, în perioada 3 august – 1 noiembrie, tuturor cetățenilor țării (în mare parte celor care muncesc în străinătate) să înregistreze în Moldova mașini cu numere de înmatriculare străine. Calculele Ministerului Finanțelor arată că, în prezent, pe teritoriul Moldovei sunt peste 58 de mii de automobile înmatriculate în străinătate. Însă, proprietarii acestor mașini încă nu au apreciat gestul Guvernului. Cei de la Ministerul Finanțelor cred că abia în ultima lună se vor activa conaționali noștri și că deja în octombrie va fi văzut efectul acestor măsuri.

Iar moldovenii care nu au dorit să-și înmatriculeze în patrie automobilele cu numere străine, vor trebui, oricum, să plătească, din 2013 – de această dată, o taxă specială pentru folosirea drumurilor (vinieta). După dezbateri aprinse privind costul vinietai, au fost stabilite tarife relativ acceptabile. Cel puțin dacă e să le comparăm cu taxele rutiere similare din țările vecine. Astfel, vinieta în Moldova pentru 7 zile va costa 2 euro, pentru 15 zile – 4 euro, 30 de zile – 7 euro, 90 de zile – 15 euro, 180 de zile – 25 de euro. Pentru comparație, în România, vinieta pentru autoturisme este de 3 euro pentru 7 zile, 7 euro pentru 30 de zile, 13 euro pentru 90 de zile și 28 de euro pentru un an.

O altă surpriză pe piața auto – din nou este permis importul mașinilor cu o vârstă de până la 10 ani. Acum câțiva ani, vârsta admisibilă pentru importul automobilelor a fost redusă

Numărul automobilelor înregistrate în Moldova (ianuarie-septembrie), unități

Vârsta automobilelor	2008	2009	2010	2011	2012
Noi	8457	4075	3273	3752	3349
La mâna a doua	9570	14733	9058	10916	14323
Inclusiv:					
-mașini de 2-4 ani			2370	2601	2343
-mașini de 5-7 ani	9054	10718	6403	8032	11359
-mașini 8-10 ani	516	4015	312	283	621
TOTAL:	18027	18808	12358	14668	17672

Dinamica vânzărilor automobilelor noi în funcție de clasă (ianuarie-septembrie), unități

Clasa	2010	2011	2012
Clasa A/B	1267	1109	1148
Clasa C	548	596	416
Clasa D	188	245	269
Clasa D Premium	19	16	22
Clasa E	57	88	111
Clasa E Premium	79	60	65
Clasa SUV	635	929	757
Clasa SUV Premium	191	409	365
Clasa OFF-road	119	-	-
Clasa Minivans	19	18	14
LCV (comercial, până la 2 t.)	45	75	54
CV (comercial, până la 3,5 t.)	72	137	65
Pick up	21	44	21
S (sport, coupe, cabrio)	13	27	23

TOP-10 al vânzărilor de automobile noi (ianuarie-septembrie)

№	Marca	Cantitatea, 2012	Cota de piață		
			2012	2010	2011
1	Dacia	583	17.4%	14.0%	14.7%
2	Chevrolet	411	12.3%	6.2%	6.8%
3	Skoda	337	10.1%	7.6%	9.5%
4	Toyota	282	8.4%	8.6%	9.0%
5	Mercedes	166	5.0%	4.6%	4.4%
6	Nissan	153	4.6%	1.9%	3.0%
7	Lada	136	4.1%	11.7%	6.3%
8	Hyundai	133	4.0%	5.4%	6.2%
9	Ford	127	3.8%	3.9%	5.4%
10	VW	123	3.7%	3.5%	3.5%

la 7 ani din motive ecologice. Acum această restricție a fost anulată. Experții cred că majorarea cenzului de vârstă la import va fi încă o lovitură grea dată pieței auto primare din Moldova, iar criza din domeniu, cel

mai probabil, va fi una de durată. Ca urmare, efectul negativ se va răsfrânge și asupra piețelor conexe – leasing, asigurări (în primul rând CASCO). În schimb, vor avea de lucru segmentele reparațiilor și al pieselor de schimb.

Vasile Bumacov:

“Vom susține producătorii agricoli care se vor uni în asociații”

Interviu acordat în exclusivitate Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES de către Vasile Bumacov, ministru al Agriculturii și Industriei Alimentare

– Seceta din vara anului curent a afectat, direct sau indirect, fiecare locuitor al Republicii Moldova. Guvernul a întreprins până în prezent unele acțiuni pentru diminuarea consecințelor secetei. Ce urmează să se întreprindă în timpul apropiat, în acest sens?

– Este pentru prima dată când seceta are un impact atât de mare asupra agriculturii țării. Niciodată nu s-a întâmplat să pierdem din recolta din prima și a doua grupă de cereale, din fructe și legume. Recent, a fost emisă o hotărâre de Guvern care prevede distribuția a 12 mil. de lei pentru susținerea sectorului zootehnic. 38 mil. de lei vor fi destinate susținerii celor care au înființat cultura de grâu de toamnă. Alte 22 mil. de lei urmează să fie distribuite după 1 ianuarie 2013 și încă 90 mil. de lei vor fi oferite celor care vor înființa culturi de porumb la primăvară.

De asemenea, în raionul Făleşti s-au distribuit 112 tone de grâu semincer donat de România. 100 de tone donate de austrieci vor merge în Taraclia, alte 100 de tone donate de Ucraina vor fi distribuite în Basarabeasca și

încă 100 de tone vor ajunge în alte raioane din sudul țării. În plus, România ne mai ajută cu 50 mii de euro pentru a implementa un proiect-pilot în sudul țării de asigurare cu apă potabilă a unei localități. Italia ne mai oferă 11 mii de euro, pe care, probabil, îi vom folosi la susținerea sectorului zootehnic. Încă 60 tone de grâu semincer au fost distribuite producătorilor de semințe. Mai discutăm cu partenerii noștri pentru a obține o donație de încă 100 mii de dolari pentru susținerea sectorului zootehnic.

– Ce măsuri pe termen lung vor întreprinde autoritățile pentru a preveni eventuale efecte negative ale secetei?

– În acest an, foarte dificil pentru agricultura țării, s-au schimbat prioritățile în politicile ministerului. Irigarea terenurilor agricole și acumularea apei de ploaie devin prioritare. O altă măsură importantă este agricultura conservativă. Noi vom susține, prin subvenționare și prin toate proiectele pe care le are R. Moldova, procurarea utilajului care ne permite să limităm aratul terenurilor agricole. Astfel, vom trece la tehnologia No-Till pas cu pas și vom încuraja

producătorii agricoli să continue implementarea acesteia.

– Potrivit unor date prezentate recent de Biroul Național de Statistică, de la începutul acestui an producția globală agricolă s-a diminuat cu circa 21% față de perioada respectivă a anului 2011. Care ar putea fi consecințele acestei situații?

– Această diferență este foarte mare, dacă luăm în considerare rezultatele obținute anul trecut, un an care a fost favorabil și am avut roadă peste media multianuală. Însă, dacă estimăm aceste date în raport cu media multianuală, atunci diminuarea producției agricole nu depășește 10-12%. Pierderile cantitative sunt esențiale. Această situație, care există în toată zona, evident va duce la scumpiri. Nu cred că va fi ceva ieșit din comun. Premise pentru scumpiri mari nu sunt.

– Există suficientă producție agricolă pentru acoperirea necesităților interne ale țării?

– Sigur. Chiar dacă aveam pierderi și mai mari, necesitățile interne, oricum, sunt asigurate.

– Scăderea producției agricole va avea o influență asupra exporturilor?

– În ultimii ani, am avut o tendință de creștere continuă a exporturilor față de importuri. Anul trecut, exporturile de produse agroalimentare au atins cifra de 1 mld. de dolari. Eu nu cred că anul acesta vom atinge acest nivel, din punct de vedere cantitativ. În ceea ce privește aspectul calitativ sau financiar, s-ar putea să nu avem o pierdere atât de mare, datorită prețurilor ridicate.

– Cum ar putea producătorii agricoli autohtoni să concureze cu producătorii ex-

terni, atât pe piața internă cât și pe cea externă?

– Noi avem producție de calitate înaltă, dar nu suntem bine organizați. De aceea, în această toamnă, vom prezenta în Parlament legea cu privire la grupuri de producători. Vom stimula pe toate căile, prin subvenționare și prin proiecte, pe cei care se vor uni în asociații, pentru a avea un potențial mai mare la export. În prezent, la export contează nu numai calitatea, dar și cantitatea. Rețelele mari comerciale nu au nevoie de cantități mici, ci de cantități mari, de aceea fără asocieri nu avem nici o șansă. Sper ca din anul viitor legea să intre în vigoare. Fondatorii la această asociație vor fi agenți economici și nu persoane fizice, ca în colhoz. Cei care nu se vor asocia, mai devreme sau mai târziu vor dispărea de pe piață.

– Care sunt perspectivele de dezvoltare a domeniului agricol din Republica Moldova?

– Noi vedem foarte clar cum trebuie să dezvoltăm domeniul. Am determinat 10 direcții strategice de dezvoltare. Pentru fiecare dintre aceste direcții a fost elaborată o strategie separată. Știm bine ce avem de făcut. Acum trebuie să ne organizăm și avem nevoie de surse financiare pentru ca să implementăm cât mai urgent aceste strategii. Speranța noastră este și Programul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru țările din vecinătatea Uniunii Europene /ENPARD/, care va susține proiecte în agricultură. Noi ne concentrăm eforturile pentru a pregăti țara și agricultorii să-și dezvolte potențialul de a obține aceste surse financiare europene și pentru a moderniza agricultura.

China bate SUA ca destinație pentru investițiile străine

China a depășit Statele Unite după valoarea investițiilor directe străine primite în prima jumătate a acestui an, absorbind 59,1 miliarde dolari, aproape la fel ca în 2011, în timp ce economia americană a atras 57,4 miliarde dolari, cu 40% mai puțin decât anul trecut, scrie Thomson Reuters.

Pe locul trei după valoarea investițiilor primite în primele șase luni se află Hong Kong, cu 40,8 mld. dolari, potrivit Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, o agenție a ONU. Anul trecut, SUA au atras 227 mld. dolari în investiții străine, în timp ce China a primit 116 mld. dolari.

Economiile în curs de dezvoltare au fost destinația a jumătate din fluxurile de investiții străine, egalând în premieră economiile dezvoltate. Schimbarea s-a datorat investițiilor mai mici atrase de SUA și Uniunea Europeană.

La nivel global, investițiile străine directe au totalizat 668 mld. dolari în perioada analizată, cu 8% mai puțin decât anul trecut. "Acest lucru reflectă o perioadă prelungită de cerere externă slabă cu efecte puternic negative asupra exporturilor și nesiguranță în privința economiilor emergente cu creștere rapidă", arată agenția ONU.

Ministerul Comerțului din China

estimează că țara a primit 83,4 mld. dolari investiții străine între ianuarie și septembrie, cu 3,8% mai puțin decât anul trecut. Beijingul vrea să atragă investiții care să-i permită să mute focarul economiei de la producția cu costuri scăzute înspre activități cu valoare adăugată mai mare. La rândul lor, investitorii se orientează spre alte piețe cu forță de muncă ieftină.

Der Spiegel: Creditorii Greciei vor cere țării 150 de noi reforme

Creditorii internaționali ai Greciei vor cere autorităților elene aplicarea a 150 de noi reforme, potrivit unui proiect de raport obținut de publicația germană Der Spiegel, citată de AFP.

Conform proiectului raportului troicii creditorilor, formată din Comisia Europeană, Banca Centrală Europeană (BCE) și FMI, Grecia va primi prelungirea cu doi ani a termenului de punere în practică a reformelor, dar întârzierea va costa 30-38 miliarde de euro.

Grecia a îndeplinit 60% din reformele necesare, circa 20% sunt în discuție la nivelul guvernului, iar restul trebuie programate.

Între măsurile suplimentare figurează relaxarea prevederilor referitoare la concedieri și la salariul minim, precum și eliminarea anumitor privilegii profesionale.

Raportul sugerează că creditorii Greciei, respectiv țările europene, vor renunța la o parte din datoriile statului elen, astfel că țara va fi salvată de contribuabilii din aceste state.

În schimb, BCE nu poate renunța la creanțele asupra Greciei, pentru că ar echivala cu finanțarea țării, fapt interzis de Tratatul UE. Instituția s-a declarat însă pregătită să renunțe la orice beneficiu adus de aceste dețineri.

Raportul include și alte măsuri, precum o creștere automată a impozitelor, dacă reformele nu sunt aplicate la timp.

Această versiune provizorie a raportului a fost prezentată joi, la Bruxelles, responsabililor care pregătesc o teleconferință de săptămâna viitoare a miniștrilor de Finanțe din zona euro.

Grecia trebuie să convingă troica creditorilor că a progresat suficient pentru a putea primi o nouă tranșă de împrumut de 31,5 miliarde de euro, în lipsa căreia va rămâne fără fonduri la jumătatea lunii viitoare.

Raportul final al troicii trebuie să fie publicat cel târziu pe 12 noiembrie, potrivit Der Spiegel.

Ford va închide două fabrici în Europa, disponibilizând aproape 4.900 de oameni

Producătorul de mașini Ford Motor Co. intenționează să închidă două fabrici, în prima operațiune de acest tip desfășurată în regiune în ultimii zece ani, pentru a contracara o pierdere estimată la peste un miliard de dolari în 2012, scrie Bloomberg.

Operațiunea de închidere a fabricilor va lăsa aproape 4.900 de oameni fără loc de muncă în Marea Britanie, la Southampton și în Belgia la Genk. Potrivit unor surse citate de Bloomberg, fabrica din Marea Britanie ar putea fi închisă în 2014. Unitatea din Belgia ar putea fi închisă chiar începând cu 2013.

Criza datoriilor din Europa a atras cea mai puternică scădere în vânzările de automobile în ultimii 19 ani. Companii precum PSA Peugeot Citroen, Opel și Fiat au fost determinate să închidă fabrici pentru a reveni pe profit.

Revoluția gazului de șist din SUA aduce renașterea erei cărbunelui

Consumul de cărbune a ajuns la cel mai ridicat nivel din ultimele patru decenii în condițiile în care revoluția gazului de șist a determinat SUA să-și exporte surplusul de cărbuni, ceea ce duce la scăderea prețurilor, scrie The Guardian.

Ponderea cărbunelui în consumul global primar de energie a crescut de la 25%, nivel la care s-a menținut mai mulți ani, la 30% în 2011, maximul de după 1969, potrivit datelor Asociației Mondiale a Cărbunelui.

Statele Europei au ars anul trecut mai mult cărbune decât oricând după ce au promis că vor grăbi reducerea emisiilor de noxe. Consumul a crescut, de asemenea, și în China sau India. Avansul vine în contextul în care în SUA gazul de șist a ajuns să asigure un sfert din generarea de electricitate, ceea ce creează un surplus de cărbune ieftin pe piețe.

În Europa, la "renașterea" cărbunelui a mai contribuit eșecul mecanismului european care asigură protecția mediului de a stopa creșterea consumului acestui combustibil fosil. Prețul certificatelor de emisii de carbon, sistem care ar trebui să forțeze companiile să implementeze tehnologii moderne și să fie mai eficiente din punctul de vedere al consumului de energie, este foarte scăzut aici.

"Cu prețurile la minimum ultimelor 18 luni, toată lumea pare că preferă să utilizeze cărbunele", a spus Paul Newman, director executiv al ICAP Energy.

Rolul gazului de șist în apariția febrei cărbunelui a fost trecut cu vederea de partizanii acestui combustibil controversat. În SUA, locul de origine al revoluției gazelor obținute prin fracturarea hidrolică a rocilor care țin captiv combustibilul, gazul de șist a fost promovat ca fiind prietenos cu mediul deoarece prin ardere emite doar jumătate din carbonul pe care l-ar emite cărbunele.

Într-adevăr, fracturarea hidrolică a redus emisiile de carbon în SUA la minimum de după 1992, însă surplusul de cărbune creat a fost ars în alte părți.

Cărbunele este combustibilul fosil din arderea căruia rezultă cea mai mare cantitate de carbon. Consumul acestuia a fost în declin până anul trecut, în condițiile în care guvernele și-au stabilit ca obiectiv reducerea emisiilor de dioxid de carbon pentru a stopa încălzirea globală. Revenirea cărbunelui ar putea aduce pentru Europa, care are printre cele mai dure legislații privitoare la gazele cu efect de seră, sfârșitul oricărei speranțe de a evita schimbarea climei. Specialiștii estimează că emisiile ar trebui să ajungă la nivelul maxim în următorii cinci ani pentru a putea fi evitate cele mai grave efecte ale încălzirii globale.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

Economia SUA a avansat cu 2% în trimestrul al treilea, peste așteptări

Economia Statelor Unite a înregistrat în trimestrul al treilea o creștere de 2%, peste așteptări, susținută de cheltuielile de consum mai mari, de relansarea investițiilor guvernamentale și a construcțiilor rezidențiale, potrivit datelor Departamentului pentru Comerț, transmite Bloomberg.

Analiștii se așteptau la o creștere economică de 1,8% în trimestrul al treilea. SUA au consemnat în trimestrul al doilea o creștere a PIB de 1,3%.

Relansarea construcțiilor de locuințe mărește încrederea americanilor, indicând că creșterea cererii pentru bunuri mai scumpe, precum automobilele, poate fi sustenabilă.

Este probabil ca datele să joace un rol în viitoarele alegeri prezidențiale, permițând președintelui Barack Obama să afirme că economia se îndreaptă în direcția bună, în timp ce contracandidatul său Mitt Romney ar putea susține că avansul este insuficient de rapid.

Creșterea economică a fost limitată cu 0,4 puncte procentuale de seceta care a afectat culturile agricole în vestul Statelor Unite, după un impact de 0,2% în trimestrul al doilea.

Cheltuielile de consum, care formează cea mai mare parte a PIB-ului SUA, au crescut cu o rată anualizată de 2%, față de 1,5% în trimestrul al doilea, și au avut o contribuție de 1,4 puncte procentuale la avansul PIB.

Analiștii anticipau o creștere de 2,1% a cheltuielilor de consum.

116 milioane de cetățeni din UE se confruntă cu riscul sărăciei și al excluderii sociale

Atâtia cetățeni din UE se confruntă cu riscul sărăciei și al excluderii sociale. Aproximativ 40 de milioane de europeni sunt afectați sever de "lipsuri materiale", același număr de persoane nepermițându-și o masă cu carne o dată la două zile, potrivit CE. În prezent, UE finanțează un program de ajutoare alimentare de 500 mil. euro de care beneficiază 18 milioane de persoane din 19 state membre.

Germania va verifica, pentru prima dată, aurul Bundesbank depozitat în SUA, Franța și Marea Britanie

O curte federală din Germania a recomandat băncii centrale să deruleze audiri anuale și să trimită echipe care să verifice direct rezervele de aur din alte țări, inclusiv cele păstrate la Rezerva Federală din New York, potrivit CNBC.

Pe lângă New York, Bundesbank păstrează aur la Londra, Paris și Frankfurt. Timp de decenii, Bundesbank s-a bazat doar pe confirmarea scrisă a rezervei de aur de la New York, Londra și Paris. Potrivit unui raport al curții germane de audit, Bundesbank nu a derulat niciodată o verificare directă a aurului.

Banca Germaniei pare, însă, destul de mulțumită să creadă pe cuvânt alte bănci centrale în privința rezervelor sale de aur, notează CNBC. Instituția a transmis că nu este de acord cu recomandarea curții de audit, dar o va respecta.

Bundesbank are dreptate cu privire la valoarea unei inspecții directe, scrie CNBC. În realitate nu contează deloc dacă Rezerva Federală (Fed) din New York are în seifuri aurul Germaniei sau dacă acesta are puritatea necesară. Atâta timp cât Fed afirmă că este acolo, este suficient pentru toate scopurile practice în care poate fi folosit. Poate fi vândut, utilizat ca garanție, pentru stingerea unor pasive și socotit la capitalul băncii, indiferent dacă există sau nu.

Existența fizică a aurului ar conta doar dacă, de exemplu, Bundesbank ar vrea să-l folosească într-un scop practic, precum fabricarea de ceasuri, notează CNBC.

Chiar dacă decizia curții federale germane nu pare practică, este posibil ca oficialii ai Bundesbank să viziteze în curând seiful Fed, aflat la aproape 25 de metri sub nivelul străzii și la 15 metri sub cel al mării. Seiful este accesibil doar prin intermediul unor lifuri controlate de un operator dintr-o locație necunoscută. O sursă a afirmat pentru CNBC că operatorul nici măcar nu s-ar afla în orașul New York. Informații de acest tip nu pot fi confirmate, întrucât Fed refuză să comenteze subiectul.

Spațiul în care este depozitat aurul este împărțit în 122 de compartimente atribuite țărilor sau organizațiilor internaționale. Țările cu depozite mai mici primesc rafturi în compartimente comune. Doar câteva persoane din cadrul Fed cunosc căror țări corespund compartimentele numerotate, motivul invocat fiind protecția deponenților.

Această practică face, însă, mai puțin sigur rezultatul unei inspecții. Germania nu are de unde să știe dacă aurul care i se prezintă îi aparține sau este al altei țări, potrivit CNBC.

Silvio Berlusconi a fost condamnat la patru ani de închisoare cu executare într-un caz de fraudă

Fostul premier italian Silvio Berlusconi a fost condamnat la patru ani de închisoare cu executare într-un dosar de fraudă fiscală care are legătură cu trustul Mediaset, informează presa italiană, citată de AFP.

Presupusa fraudă fiscală se referă la achiziția de către grupul Mediaset a drepturilor de difuzare a filmelor și a unor emisiuni televizate. Trustul Mediaset a majorat artificial drepturile de difuzare, reducând cotele de plată a impozitelor în Italia, folosindu-se în acest sens de societăți offshore.

Mediaset cumpăra formate de emisiuni și filme din străinătate, prin intermediul unor societăți din "paradisuri fiscale", evitând astfel sistemul fiscal din Italia.

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 22-26 octombrie 2012)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
22.10.12 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1100,00	360	396000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,03	200,00
22.10.12 14:31	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	125	312,50	Vinzare Cumparare	95610	0,13	10,00
22.10.12 14:31	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	188	470,00	Vinzare Cumparare	95610	0,20	10,00
22.10.12 14:31	MD14ASIC1003	SA "ASICON"	2,50	188	470,00	Vinzare Cumparare	95610	0,20	10,00
22.10.12 14:31	MD14MURD1003	SA CONSTRUCTIA DRUMURILOR "DRUM-3"	2,50	304	760,00	Vinzare Cumparare	216118	0,14	10,00
22.10.12 14:31	MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	1,01	552	557,52	Vinzare Cumparare	302980	0,18	1,00
23.10.12 14:26	MD14OTEL1009	SA "OTELCON"	32,50	8655	281287,50	Oferta publica pe piata secundar	160452	5,39	10,00
23.10.12 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	22,00	500	11000,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,03	20,00
23.10.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	110,00	100	11000,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
23.10.12 14:31	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	110,00	1000	110000,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,02	100,00
24.10.12 11:44	MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	10,00	4850	48500,00	LICITATIE CU STRIGARE PACH	97545	4,97	1,00
24.10.12 14:31	MD14JLIN1008	SA "JLC-INVEST"	1,02	330	336,60	Vinzare Cumparare	63200420	0,00	0,00
25.10.12 14:31	MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	30,38	360	10936,80	Vinzare Cumparare	104753	0,34	21,00
25.10.12 14:31	MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	30,38	104	3159,52	Vinzare Cumparare	104753	0,10	21,00
25.10.12 14:31	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,69	12424	8572,56	Vinzare Cumparare	6817464	0,18	1,00
26.10.12 12:09	MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	10,00	688	6880,00	Oferta publica pe piata secundar	65097	1,06	10,00
26.10.12 14:31	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,45	1577	709,65	Vinzare Cumparare	611364	0,26	5,00
TOTAL				32305	890952,65				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 15.10.2012-19.10.2012**

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BCUCU1002	10	14	4898	48980
2. MEDICAMENTUM S.A., MERENII-NOI	MD14MEDC1000	10	1	399	3990
3. FLOARE-CARPET, MUN. CHIȘINĂU	MD14CARP1005	10	2	3560	17800
4. TUTUN-CTC S.A., CHIȘINĂU	MD14TCTC1007	20	1	320	6400
Total			18	9177	77170

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. FLOAREA SOARELUI, BĂLȚI	MD14FLAU1001	20	1	4	80
2. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BCUCU1002	10	1	229	2290
3. DAAC HERMES GRUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	640	1280
4. DRUMURI-CHIȘINĂU, MUN. CHIȘINĂU	MD14CHID1003	10	1	1625	16250
5. FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI FLOREȘTI	MD14FANU1009	10	1	575	5750
6. TIREX-PETROL Î.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	425	2550
7. ASICON S.A., CĂLĂRAȘI	MD14ASIC1003	10	1	188	1880
8. DOTARCOM, CHISINAU	MD14DOTC1001	23	1	500	1250
Total			8	4186	31330

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. TUTUN-CTC S.A., CHIȘINĂU	MD14TCTC1007	20	2	590	11800
Total			2	590	11800

Tipul tranzacției: aport la C.S.

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. GEMENI, MUN. CHIȘINĂU	MD14GEMN1004	2	1	5606605	86061387
Total			1	5606605	86061387

**Tipul tranzacției: Tranzacțiile cu valorile mobiliare nesolicitate în condițiile Legii
392-XVI din 13.05.1999**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. IAHNI S.A., CIADÎR-LUNGA	MD14IAHN1003	10	29	98338	983380
Total			29	98338	983380

**Tipul tranzacției: Răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile
art. 79 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 Privind societățile pe acțiuni**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. DRUMURI-GLODENI, OR. GLODENI	MD14DRGL1002	10	7	4970	48484
Total			7	4970	48484

**Tipul tranzacției: Înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către
emitent personalului și/sau acționarilor societății**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. TERMOENERGOMONTAJ, MUN. CHIȘINĂU	MD14OENR1009	10	1	1	10
Total			1	1	10

**PLANUL DE NEGOCIERI
sesiunea bursieră din 31 Octombrie 2012**

Descrierea Detali					
Termenul de valabilitate al cererii	31.10.2012	31.10.2012	12.11.2012	22.11.2012	05.11.2012
Data începerii licitației	22.10.2012	22.10.2012	30.10.2012	09.11.2012	02.11.2012
Data depunerii cererii	10.10.2012	10.10.2012	25.10.2012	26.10.2012	30.10.2012
Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	10,00	15,00	10,00	50,00	1,00
% din volumul emisiei	73,38	9,21	100,00	0,30	16,61
Valoarea totală a pachetului, lei	2000054,50	612817,50	2126238,66	2025,00	162000,00
Prețul pentru o unitate, lei	55,06	15,15	5,46	25,00	10,00
Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	36325	40450	389421	81	16200
Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	MD14FAANI1003	MD14LEMNI1007	MD14GVIL1001	MD14SECA1007	MD14MAMA1005
IDNO emitentului	1003600120034	1003600055822	1003600094461	1004605001175	1002600038640
Emitentul valorilor mobiliare	SA "FARMACIA ANENII NOI"	SA "LEMNAR"	SA "Valogvin"	SA "MICARNES"	SA "MAMALIGUTA"
Nr. cereri de vânzare	8382	8383	8391	8393	8394
Nr. d/o	1	2	3	4	5

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Compania "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A.

Nr. 38/13 din 28.09.2012
Monitorul Oficial nr. 222-227/1251 din
26.10.2012

În temeiul Ordonanței nr. 21/18-O din 18.05.2012 "Cu privire la inițierea controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Compania "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.R.L. și Ordinului președintelui Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 67 din 18.05.2012, a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Compania "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.R.L. (în continuare – Compania "A. G. Vitoriasig" sau asigurătorul) pentru perioada de activitate 01.01.2009 – 31.03.2012.

Compania "A. G. Vitoriasig" a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600062730 (certificat de înregistrare seria MD nr. 0115371 din 24.05.2012) și deține licența seria CNPF nr. 00647 din 07.01.2011 cu dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale) pe termen de valabilitate nelimitat. La data de 24.05.2012 Compania "A. G. Vitoriasig" a fost reorganizată în societate pe acțiuni.

Asigurătorul nu și-a onorat obligația de a menține coeficientul de lichiditate peste nivelul minim stabilit, acesta constituind respectiv la situațiile din 30.09.2010 – 0,8, din 30.09.2011 – 0,42, din 31.12.2011 – 0,46 și din 31.03.2012 – 0,33, fiind astfel încălcate prevederile pct. 5.2 din Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare, aprobate prin Ordinul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr. 34 din 09.03.2006 (în continuare – Reguli de plasare), în vigoare până la 15.04.2011, și pct. 25 din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 2/1 din 21.01.2011 (în continuare – Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului).

La formarea și menținerea rezervelor tehnice potrivit activității desfășurate, asigurătorul a determinat mărimea primei de asigurare fără a respecta prevederile pct. 2.1, pct. 2.3 și pct. 4.2.2 din Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipuri de asigurare în afara de viață (în redacție nouă), aprobate prin Hotărârea Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor nr. 43 din 26.03.2001 (în continuare – Reguli de formare a rezervelor tehnice), în vigoare până la 01.04.2011, ceea ce a condiționat diminuarea rezervei primei neciștigate la situațiile din 30.03.2009 cu 288,0 mii lei și din 30.06.2009 cu 2,1 mii lei.

Nerespectarea modului de formare și menținere a rezervei daunelor declarate, dar nesoluționate, în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1), alin. (2) lit. b) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 "Cu privire la asigurări", pct. 4.3.1 din Regulile de formare a rezervelor tehnice, pct. 3 și pct. 21 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 1/5 din 11.01.2011 (în continuare – Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare), a condiționat determinarea acesteia în mărime diminuată la situațiile trimestriale și anuale din interiorul perioadei de control, inclusiv la 31.12.2009 cu 184,4 mii lei, la 31.12.2010 cu 280,6 mii lei, la 30.09.2011 cu 74,7 mii lei și la 31.03.2012 cu 68,2 mii lei.

Cu abatere de la prevederile pct. 3 și pct. 4 din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor, la situațiile din 31.12.2011 și 31.03.2012 asigurătorul a inclus în totalitatea activelor

admise să reprezinte fondurile asigurărilor și fondurile asigurătorului active nemateriale în valoare de 12925,1 mii lei și, respectiv, 12949,1 mii lei, deși în scop de solvabilitate astfel de active sunt recunoscute la valoarea zero, majorând neîntemeiat marja de solvabilitate disponibilă, și, ca urmare, rata solvabilității.

Contrar prevederilor pct. 9 din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor, la situația din 31.03.2012 asigurătorul nu a calculat marja de solvabilitate minimă pe baza primelor nete subscrise în ultimele 12 luni și daunelor nete apărute în ultimele 12 luni, micșorând astfel marja de solvabilitate minimă și majorând neîntemeiat rata solvabilității.

La 30.09.2011, 31.12.2011 și 31.03.2012 Compania "A. G. Vitoriasig" a înregistrat rata solvabilității în mărime de 21,0 la sută sau cu 104 la sută sub nivelul admis (125 la sută – la 30.09.2011), de 11,2 la sută sau cu 88,8 la sută sub nivelul admis (100 la sută – la 31.12.2011) și, respectiv, de 11 la sută sau cu 89 la sută sub nivelul admis (100 la sută – la 31.03.2012), ceea ce contravine prevederilor art. 30 alin. (2) și alin. (5) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și pct. 12 subpct. 2) din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), prin urmare nefiind asigurată solvabilitatea și stabilitatea financiară a asigurătorului pe întreaga durată a obligațiilor certe, asumate conform contractelor de asigurare (reasigurare) și a obligațiilor viitoare.

De menționat că în Raportul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului (reasigurătorului), aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 26/15 din 07.07.2011 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului rapoartelor specializate ale asigurătorului (reasigurătorului)"⁷, asigurătorul, la situațiile de raportare din 30.09.2011, 31.12.2011 și 31.03.2012, a inclus date neveridice.

Compania "A. G. Vitoriasig" nu a dispus la situațiile din 31.12.2011 și 31.03.2012 de active suficiente în sumă de 10968,0 mii lei și 11099,8 mii lei respectiv, pentru a acoperi fondul asiguraților, fapt ce contravine prevederilor art. 30 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și pct. 11,16,17,18 din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului.

În perioada supusă controlului asigurătorul a plasat rezervele de asigurare cu valori cuprinse între 421,4 mii lei și 1000,0 mii lei într-un spațiu locativ, ca urmare fiind încălcate prevederile cap. II lit. f) din Regulile de plasare.

În cadrul activității de investire a fondurilor și rezervelor de asigurare, în unele cazuri Compania "A. G. Vitoriasig" nu a respectat principiul diversității și criteriile de dispersare a plasamentelor, precum și corelația normativă a plasamentelor în procente față de suma totală a rezervelor de asigurare, stabilită prin pct. 1.3 și cap. IV lit. b), lit. c), lit. d) și lit. f) din Regulile de plasare, respectiv fiind depășit normativul de 25 la sută din totalul rezervelor de asigurare la depozitul bancar plasat într-o bancă comercială cu 27,7 la sută; disponibilitățile în conturile bancare curente au depășit normativul admis de 20 la sută cu valori între 9,4 la sută și 16,4 la sută; disponibilitățile în casierie au depășit normativul admis de 3 la sută cu 4,1 la sută și normativul pentru plasament într-o construcție cu valori între 1,0 la sută și 28,1 la sută.

Cu abatere de la prevederile cap. II lit. g) din Regulile de plasare și pct. 16 subpct. 8) din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului, pe parcursul perioadei 31.03.2009-30.09.2011 s-a admis acoperirea rezervelor de asigurare cu

active cu valori între 93,0 mii lei și 225,3 mii lei, ce reprezintă creanțe de la asigurați și au fost formate prin încălcarea prevederilor art. 9 alin. (5) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 "Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule" (în continuare – Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006), deoarece rezultă din încasarea integrală a primei de asigurare. De asemenea, la situațiile din 31.12.2011 și 31.03.2012 s-a admis acoperirea rezervelor de asigurare în sumă de 16,8 mii lei și, respectiv, 3,8 mii lei cu creanțe de la asigurați aferente primelor subscrise în măsura în care creanțele au fost mai vechi de 60 de zile, ceea ce contravine pct. 16 subpct. 8) din Regulamentul privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorului.

La situațiile din 30.06.2009, 30.09.2009 și 31.12.2009 asigurătorul a admis acoperirea rezervelor de asigurare cu depozite într-o bancă comercială care nu dispunea de licență valabilă eliberată de Banca Națională a Moldovei, astfel încălcând prevederile pct. 3.1 lit. b) din Regulile de plasare.

La încheierea contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto asigurătorul, în unele cazuri, nu a indicat informația obligatorie aferentă coeficienților de rectificare utilizați la calcularea primei de asigurare pentru fiecare autovehicul (vîrsta și stagiul de conducere al persoanelor admise la conducerea autovehiculului, existența contractului precedent cu asiguratul și numărul de persoane (limitat/nelimitat) asupra cărora se extinde protecția prin asigurare), astfel fiind încălcate prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) și lit. b), art. 11 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 și ale Hotărîrii C. N. P. F nr. 20/5 din 16.05.2008 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului cererilor de asigurare, contractelor de asigurare și polițelor de asigurare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule".

Verificarea selectivă a modului de încheiere a contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto în perioada supusă controlului a constatat că, în contrazicere cu prevederile art. 9 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, asigurătorul a încheiat 6 contracte pentru o perioadă mai mică de 12 luni pentru autovehicule care nu au fost utilizate în activități agricole sezoniere și nu au fost înmatriculate cu numere temporare, iar contrar prevederilor art. 9 alin. (5) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 a admis încheierea a 110 contracte în sumă de 499,1 mii lei fără încasarea integrală a primei de asigurare la momentul eliberării polițelor.

În activitatea de asigurare facultativă asigurătorul a admis abatere de la normele de prudență prevăzute la art. 31 alin. (4) și alin. (5) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006. Astfel, în perioada supusă controlului compania a admis 20 cazuri de preluare a obligațiilor aferente riscului asigurat în sumă de 256473,3 mii lei, depășind limita stabilită de legislație cu 155605,6 mii lei, fără ca partea excedentă a riscurilor legate de executarea obligațiilor preluate să fie reasigurată. Totodată, contrar prevederilor art. 10 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, asigurătorul nu a adoptat un program privind necesitățile de reasigurare pentru anii 2009, 2010 și 2012.

În perioada anilor 2009-2010, Compania "A. G. Vitoriasig" a desfășurat activitate prin agenți de asigurare – persoane juridice care nu întruneau cerințele art. 48 alin. (3) lit. b) și lit. d) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, în special denumirea acestora nu conținea sintagma "agent de asigurare" și nici nu dispuneau de contract de răspundere civilă profesională în vigoare sau de o garanție echivalentă furnizată de asigurător.

În contradicție cu prevederile art. 1, art. 8 alin. (4), art. 28 alin. (1), alin. (3) și art. 47 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, asigurătorul n-a respectat limitele activității de asigurare și a admis practicarea activității de intermediere, încheind contracte de asigurare în numele a patru asigurători rezidenți (2009-2010) și în numele unui nerezident (2009), comisiunile pentru intermediere constituind 1701,2 mii lei.

În toată perioada supusă controlului, la încheierea contractelor de asigurare Compania "A. G. Vitoriasig" a încasat prime de asigurare

în numerar fără utilizarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală. Mai mult, reprezentanțele Briceni și Bălți nu au fost dotate cu mașini de casă și control cu memorie fiscală, ceea ce contravine prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal aprobat prin Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997, pct. 1 din Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 28.04.1998 "Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar", precum și pct. 8 din Anexa nr. 5 din aceeași hotărîre. Totodată, asigurătorul a prestat servicii de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto în sumă de 969,9 mii lei în afara încăperilor amenajate ale asigurătorului, fapt ce contravine prevederilor art. 8 alin. (8) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

În contradicție cu prevederile art. 17 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, în perioada supusă controlului asigurătorul, în 3 cazuri de refuz de achitare a despăgubirii de asigurare, nu a comunicat în scris acest fapt asiguratului, păgubitului și beneficiarului.

La verificarea selectivă a dosarelor de daună pe perioada supusă controlului s-a constatat că, contrar prevederilor art. 21 alin. (3) lit. k) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, asigurătorul în 40 de cazuri n-a anexat la dosarele de daune soluționate și achitate copia documentului contabil ce confirmă plata despăgubirii.

Asigurătorul n-a stabilit un sistem intern de administrare în mod obiectiv și operativ a petițiilor parvenite, iar până la 01.01.2012 copiile răspunsurilor expediate petiționarilor nu se păstrau într-o mapă separată, nefiind respectate astfel prevederile art. 43 alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și pct. 8 din Regulamentul cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamații, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1141 din 04.10.2006, precum și prescripția emisă prin Hotărîrea CNPF nr. 31/9 din 28.07.2011 "Cu privire la rezultatele controlului tematic al respectării legislației privind protecția consumatorului la instrumentarea dosarelor de daună de către Compania de Asigurări "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.R.L." (în continuare – Hotărîrea CNPF nr. 31/9 din 28.07.2011). În perioada supusă controlului, nerespectînd prevederile art. 8 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. a) și art. 14 alin. (1) din Legea nr. 190-XIII din 19.07.1994 "Cu privire la petiționare", precum și art. 43 alin. (1) lit. a) și alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, compania nu a asigurat examinarea a 7 petiții.

Contrar prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, în perioada 01.01.2009 – 21.12.2010 asigurătorul nu a respectat obligația de numire a reprezentantului de despăgubiri în fiecare municipiu din Republica Moldova.

Compania "A. G. Vitoriasig", în calitate de entitate raportoare, nu a prezentat Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției formularul special privind 2 tranzacții realizate în luna decembrie 2010 cu o valoare ce depășește 500,0 mii lei și 3 tranzacții realizate în numerar printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 100 de mii de lei, fapt ce contravine prevederilor art. 8 alin. (1), alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 "Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului" (în continuare – Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007), pct. 14 subpct. 7) din Ghidul activităților sau tranzacțiilor suspecte, care cad sub incidența Legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, aprobat prin Ordinul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 118 din 20.11.2007.

Contrar pct. 2 din Hotărîrea CNPF nr. 49/14 din 21.10.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebancaară", asigurătorul nu a elaborat un nou Program intern de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Asigurătorul, în calitate de entitate raportoare, contrar prevederilor art. 7 alin. (1) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007, nu a ținut registrul persoanelor fizice și juridice identificate.

Activitatea Companiei "A. G. Vitoriasig" pentru perioada anului financiar 2010 nu a fost supusă unui audit extern, iar raportul privind rezultatele financiare și avizul auditului extern pentru anii financiari 2009 – 2011 nu au fost publicate în edițiile periodice de largă circula-

Indicatorii economico-financiari ai asigurătorului pe perioada 01.01.2009 – 31.12.2011

Indicatorii economici	Perioada de gestiune, (an)		
	2009	2010	2011
Capitalul social, mii lei	17376,0	17376,0	17376,0
Volumul primelor de asigurare, mii lei	4923,9	5443,3	5362,1
Despăgubiri de asigurare plătite, mii lei	1605,1	1428,0	1793,5
Active total, mii lei	24688,9	26042,1	24795,8
Active nete, mii lei	18260,3	18372,0	17526,1
Rezerve și fonduri de asigurare, mii lei	2556,0	2368,2	3456,8
Profit pînă la impozitare, mii lei	172,8	120,2	-878,4
Portofoliul de contracte	10033	10392	9797

ție, fiind încălcate prevederile art. 39 alin. (7) și art. 40 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006.

Contrar prevederilor pct. 3 lit. g) din Regulamentul cu privire la cerințele față de persoanele cu funcții de răspundere ale asiguratorilor/reasiguratorilor și intermediarilor în asigurări, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 13/3 din 03.04.2008, asiguratorul a numit în funcția de contabil-șef o persoană care nu întrunea condițiile privind experiența de muncă în domeniul asigurărilor.

În perioada supusă controlului asiguratorul nu a stabilit printr-un regulament intern cerințe minime privind respectarea principiilor guvernării corporative, fapt ce contravine prevederilor art. 31 alin. (8) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006.

Anterior, în activitatea Companiei "A. G. Vitoriasig" au fost depistate abateri similare în cadrul formării și plasării rezervelor de asigurare, activității de intermediere, asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, instrumentării dosarelor de daune și protecției consumatorilor, astfel fiind admisă nerespectarea prescripțiilor emise prin Hotărârea CNPF nr. 31/1 din 26.06.2009 "Cu privire la rezultatele controlului privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Compania de Asigurări "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.R.L. și Hotărârea CNPF nr. 31/9 din 28.07.2011.

În baza constatărilor expuse, în temeiul prevederilor art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare", art. 42 alin. (2), alin. (5) lit. c), lit. f), lit. h), alin. (6) lit. b), art. 54 alin. (1), alin. (2) lit. a) și lit. c), art. 55 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se sancționează Compania "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A. cu amendă în mărime de 52,1 mii lei, care se transferă la bugetul de stat.

2. Se deschide procedura de remediere financiară a Companiei de asigurări "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A. prin aplicarea măsurii prudențiale pe baza unui plan de remediere.

3. Se prescrie persoanelor cu funcții de răs-

pondere ale Companiei "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A., în termen de 10 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, următoarele:

– prezentarea spre aprobare Comisiei Naționale a Pieței Financiare a planului de remediere financiară a Companiei "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A.;

– interzicerea subscrierii unor noi contracte de asigurare și a încasării primelor aferente pe durata aflării în procedură de remediere financiară;

– suspendarea tuturor operațiunilor bancare, cu excepția cazurilor legate de cheltuielile sale curente de întreținere, de încasarea mijloacelor bănești și de plata despăgubirilor de asigurare pentru contractele de asigurare încheiate anterior retragerii licenței;

– efectuarea verificării, inventarierii și instrumentării dosarelor de daună, înregistrate în evidențele Companiei "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A., în vederea evaluării daunelor reale și a obligațiilor de plată față de creditorii de asigurări, cu întocmirea listei creditorilor și stabilirea priorității despăgubirilor de asigurare.

4. Se sancționează Compania "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A. cu interzicerea desfășurării activității investiționale prin înstrăinarea activelor fără avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

5. Se desemnează dna Cristina Izman, inspector în Direcția monitorizare și control asigurări a Direcției generale supraveghere asigurări, ca persoană responsabilă de supravegherea modului de întocmire și de respectare a planului de remediere financiară a Companiei "ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG" S.A.

6. Se ia act de elaborarea Programului intern de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

8. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Victor CAPTARI

Chișinău, 28 septembrie 2012 Nr. 38/13.

În atenția acționarilor S.A. „ELEVATORUL IARGARA”

SC „Ceba Grup” SRL, numărul de identificare de stat-cod fiscal 1007608000804, anunță oferta publică de preluare benevolă a acțiunilor emitentului S.A. „ELEVATORUL IARGARA”, numărul identificării de stat-cod fiscal 1003605005073, cu sediul în str. 31 August 1989,3, or. Iargara, r-I Leova

ÎN URMĂTOARELE CONDIȚII:

- tipul acțiunilor care constituie obiectul ofertei publice – acțiuni ordinare nominative, cod ISIN MD14ELIA1008;
- ofertantul în comun cu persoanele sale afiliate dețin – 41 311 acțiuni ale emitentului;
- numărul de acțiuni ce constituie obiectul ofertei publice – 390 942 unități;
- prețul de procurare al unei acțiuni – 5 (cinci) lei;
- compania de brokeraj antrenată în procesul de derulare a ofertei publice – S.C. „BROKER M-D” S.A., licența pentru activitatea profesionistă pe piața valorilor mobiliare seria CNPF nr. 000575 din 04.05.2010;
- oferta publică este valabilă timp de 30 (treizeci) de zile, începând cu 31/10/2012 pînă la 29/11/2012, inclusiv;
- acționarii pot lua cunoștință de prospectul ofertei publice și obține informații suplimentare privind oferta în zilele de lucru între orele 9.00-17.00 la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A. pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 119 A sau la telefonul 0 22 27 65 61;
- acționarii, care vor dori să vîndă acțiunile în condițiile ofertei publice, urmează să depună cererile de vînzare a acțiunilor la sediul S.C. „BROKER M-D” S.A., amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 119 A, în fiecare zi de lucru între orele 9.00-17.00, pe toată perioada de acțiune a ofertei: 31/10/2012 – 29/11/2012.

Organul executiv al SC „Ceba Grup” SRL

Societatea pe acțiuni „Azurit”

anunța, ca Adunarea Generală extraordinară a acționarilor societății din 22 octombrie 2012 a decis de a reorganiza "Azurit" SA în "Azurit" SRL.

Informații la tel. 022757575

S.A. „Prestfertil”

a petrecut adunarea generală pe data 10.02.2012 cu cvorumul 75%

AU FOST PRIMITE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. A fost aprobată darea de seamă a organului executiv.
2. A fost aprobată darea de seamă a Consiliului societății.
3. S-a aprobat realizarea metalului uzat.

Акционерное общество «МЕЛОДИЯ»

мун. Кишинэу, ул. Брынкуш, 3
согласно решению №4/2012 Исполнительного органа от 22 октября 2012 года, сообщает о созыве внеочередного общего собрания акционеров 15 ноября 2012 года в 10 часов по адресу: мун. Кишинэу, ул. Брынкуш 3 (4 этаж).
Время регистрации с 9.00 до 10.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. О заключении крупной сделки.
2. О продаже доли в уставном капитале дочерней компании.
3. Об утверждении Устава в новой редакции.
4. Разное.

Собрание состоится в очной форме с участием акционеров, состоящих в списке на 26 октября 2012 года.

С материалами к повестке дня можно ознакомиться с 05.11.2012. с 10.00 до 17.00 по адресу: мун. Кишинэу, ул. Брынкуш 3 (4 этаж).

К сведению акционеров АО «BERNET-GRUP»

(в процессе ликвидации)

Управляющий процессом ликвидации акционерного общества «BERNET-GRUP» Яблочкин В. В., действующий на основании решения территориального офиса АТО Гагаузия Государственной Регистрационной Палаты от 04.09.2008 года, повторно доводит до Вашего сведения о созыве внеочередного общего собрания акционеров АО «BERNET-GRUP», которое состоится в очной форме 26.11.2012 года в 10.00 часов по адресу: MD-3801, мун. Комрат, ул. Фералонтьевская, 1.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об утверждении ликвидационного баланса Общества.
2. О рассмотрении проекта плана распределения активов Общества и отчета о ликвидации Общества.
3. О распределении чистых активов между акционерами Общества.
4. Об исключении Общества из Государственного регистра юридических лиц.
5. О порядке удостоверения протокола общего собрания акционеров.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен по состоянию на 24.10.2012 года.

Начало регистрации с 09.45 до 10.00.

Начало собрания в 10.00.

Для участия в собрании акционерами при себе иметь документы, удостоверяющие личность, представителям акционеров необходимо иметь доверенность, оформленную в соответствии с законом.

Акционеры могут ознакомиться с материалами к повестке дня, начиная с 26.10.2012 года с 10.00 до 16.00 по вышеуказанному адресу.

Контактный телефон: 0 (298) 22275, 22555, 22605, 23704, 24308.

Ликвидатор АО «BERNET-GRUP»

Яблочкин В. В.

C.P.C. „Cereale-Prut” SA!

În temeiul punctului 6 art. 54 a Legii cu privire la piața valorilor mobiliare

"Cereale-Prut" SA Ungheni informează despre modificări în componența persoanelor cu funcții de răspundere. Conform deciziei Consiliului Societății din 01.10.2012, este acceptată demisia directorului Alexandr Dușcov, director al SA „Cereale-Prut” Ungheni este numită dna Liliana Tartus.

«TERA-L» S.A.

Organul executiv (administratorul) societății pe acțiuni «TERA-L» S.A., IDNO 1002600033324, sediul social MD-2020, str. Florica Nița, 2/1, ap(of.) 31, mun. Chișinău, decide convocarea adunării generale a acționarilor, care va avea loc la data de 26 noiembrie 2012 la ora 10-00 pe adresa mun. Chișinău, șos. Muncăști, 73. Ora înregistrării participanților: de la 9-30 pînă la 10-00. Modul de desfășurare a adunării: cu prezența acționarilor. Data actualizării listei acționarilor, care au drept de participare este: 26 octombrie 2012

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la aprobarea dării de seamă financiară anuală a societății și dării de seamă anuală a comisiei de cenzori;
2. Majorarea capitalului social;
3. Cu privire la autentificarea proceselor – verbale ale Adunării.

Acționarii pot lua cunoștințe cu materialele ordinei de zi al adunării generale în ziile de lucru, începând cu 08 noiembrie 2012 pe adresa mun. Chișinău, șos. Muncăști, 73 de la ora 14-00 pînă la ora 17-00.

Pentru informație apelați la tel-fax: (022) 558615, persoana responsabilă: Brebu Valeriu.

SA „Floarea Soarelui”

La 18.10.2012 a avut loc adunarea generală extraordinară repetată a acționarilor SA „Floarea Soarelui” pe adresa or. Bălți str. 31 August, 6 cu cvorumul 29,37%. La adunare s-au discutat chestiunile din ordinea de zi și s-au aprobat

URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

– A accepta încheierea contractelor privind achiziționarea creditelor în suma de pînă la și nu mai mult de 20000000 (douăzeci milioane) USD sau echivalentul acestei sume (totale sau parțiale) în EUR și/sau MDL de la băncile comerciale din Republica Moldova pe o perioadă de pînă la 36 luni, cu rata dobînzii și alte condiții, stabilite în contractele de credit.

– A accepta transmiterea în gaj Băncilor întru asigurarea rambursării creditelor în suma de pînă la și nu mai mult de 20000000 (douăzeci milioane) USD sau echivalentul acestei sume (totale sau parțiale) în EUR și/sau MDL, achitarea dobînzilor și altor plăți a bunurilor, care aparțin cu drept de proprietate societății, și anume:

(a) bunuri imobile – complex de clădiri și construcții (cu nr. cadastrale 0300207.188.01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33) împreună cu terenul aferent, (cu nr. cadastral 0300207.188) al fabricii de producere a uleiului și grăsimilor vegetale situat pe adresa mun. Bălți, str. 31 August, 6, în sumă de pînă la 221.263.348,00 (două sute douăzeci și unu milioane două sute șazeci și trei mii trei sute patruzeci și opt) MDL;

(b) bunuri mobile – utilaj (minicentralei electrice), aflate pe adresa mun. Bălți, str. 31 August, 6, în sumă de 4.540.235,00 (patru milioane cinci sute patruzeci mii două sute treizeci și cinci) MDL;

(c) bunuri mobile – utilaj (de producere și ambalare), aflate pe adresa mun. Bălți, str. 31 August, 6, în sumă 22.148.626,00 (douăzeci și două milioane una sută patruzeci și opt mii șase sute douăzeci și șase) MDL;

(d) bunuri mobile – mijloace de transport, în sumă de 3.263.213,00 (trei milioane două sute șazeci și trei mii două sute treisprezece) MDL;

(e) universalitate de bunuri mobile – mijloacele bănești intrate și care vor intra în conturile bancare ale „Floarea Soarelui” S.A., deschise și care vor fi deschise în băncile licențiate din Republica Moldova, și creanțele bănești față de terți, în sumă nu mai mică de 283.000.000,00 (două sute optzeci și trei milioane) MDL;

(f) universalitate de bunuri mobile – mijloace circulante (semințe de floarea soarelui, rapiță, soia boabe, ulei rafinat, nerafinat și dezodorat de floarea soarelui, ulei îmbuteliat de floarea soarelui, ulei de soie nerafinat și rafinat, ulei de rapiță nerafinat și rafinat, șrot, etc.), deja procurate și care urmează a fi dobîndite în viitor inclusiv din contul creditului, la prețul estimat de către o întreprindere de evaluare și acceptat de către Banca;

(g) drepturile patrimoniale – mărcile comerciale «Floarea Soarelui», «Mister Cook», «Floris», «Aroma Soarelui» în sumă de 17.460.000,00 (șaptesprezece milioane patru sute șazeci mii) MDL.

– A împuternici pe directorul general al SA „Floarea Soarelui” d-na Ostrovețchi Stela cu dreptul de a semna cu băncile comerciale din Republica Moldova contractele de credite, ipotecă, gaj, mandat, acordurile adiționale la contractele de credit, ipotecă, gaj, și oricare alte documente ce țin de valorificarea creditului.

Relații la tel. (231) 52649

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 30.10.2012

Коммерческие предложения на ФБМ на 30.10.2012 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	0,00	55,06	36325,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	15,15	40450,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14GVIL1001	SA "Valgrvin"	0,00	5,46	389421,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	129,00	166,00
MD14SECA1007	SA "MICARNES"	0,00	25,00	81,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	408,00
MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	0,00	10,00	16200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	8730,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	2306,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	459,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1220,00	25,00	MD14MEZO1000	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1230,00	1,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1235,00	263,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	610,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	104,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,55	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	35,00	54,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00
MD14APP1001	SA "API"	0,00	7,00	844,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	0,00	3,00	17,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	468,00	30,38	0,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	16,50	2,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BATH1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	61,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	50,00	316,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,69	20058,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,70	9218,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	16,50	1290,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	150,00	4819,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	5,00	2342,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	1138,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	290,00	2869,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	200,00	12,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	300,00	834,00	MD14PIEL1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	7,70	4,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,97	1017190,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,10	6917,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14RAP11009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14REDI1009	SA "INTREPRINDEREA PENTRU COLECTAREA CEREALELOR din Rediul-	0,00	11,50	13160,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14REME1002	SA "REMEDIU FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14REV11007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	12,00	9930,00	MD14RFO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	1026,00	5,00	0,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	9,00	13717,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	30,00	500,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	35,00	15374,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7686,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	39,00	685,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	50,00	12,00	0,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	5641,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	3091,00
MD14CTIP1005	S.A. Centrul Tehnic International "CTI-CAPITAL"	0,00	5416,00	4394,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	4516,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	5,00	13332,00	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	585,00	25,00	0,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	958,00	MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	0,00	5,55	50,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14ETUL1001	SA "FABRICA DE VINURI ETULIA"	0,00	10,00	705,00	MD14SPIL1005	SA "SPICUL"	0,00	6,00	4171,00
MD14FABR1008	SA "FABRICA DE BRINZETURI DIN LEOVA"	0,00	1,00	11657,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	0,00	7,00	23868,00
MD14FASE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALARASI"	0,00	50,00	11998,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	50,00	106,00
MD14FDPO1002	SA "FABRICA DE PAINE ORHEI"	0,00	10,00	11,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	95,00	20,00
MD14FERT1004	SA "FERTILITATEA - MARCULESTI"	0,00	2,00	820,00	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	0,00	10,00	183690,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	200,00	283,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	240,00	95,00	MD14TAXI1007	SA "TAXI SERVICE"	0,00	20,00	330,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	850,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,00	21,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,50	105,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	0,00	10,00	68,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	23,00	460,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	23,50	312,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	24,00	1071,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	25,00	549,00	MD1				

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Интервью с Олегом Дамиан,
директором компании
NFC-Moldfactor**

4

**Сбережения населения
и компаний во время
кризиса в леях
составили 74,5 млрд**

5

Агентство публичной собственности проведет новый тур приватизации

Государство начинает новый раунд приватизации имущества на общую сумму 1,3 миллиарда лей, и как заявил Тудор Копач, „мы намерены продать примерно 40% выставленных на продажу активов“. Однако эксперты полагают, что имущество, выставленное на торги, следует разделить на изношенное и то, которое можно продать за хорошую цену.

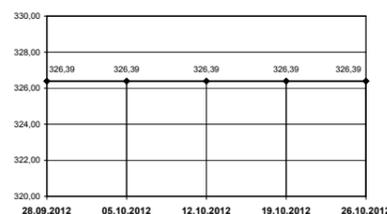
В ходе нового раунда приватизации на продажу впервые выставлен Кишиневский стекольный завод за 396 млн лей. „Это предприятие готовилось к приватизации. Это наша конфетка для рынка, и если удастся его продать, то нашу бюджетную задачу и на следующий год можно считать выполненной“, – заявил Т. Копач, директор Агентства публичной собственности.

Хотя некоторые активы государства выставлялись на продажу десятки раз, а их цена неизменно уменьшалась, по словам Т. Копач, для некоторых единиц собственности процесс снижения цены остановлен, например, для гостиницы Jolly Allon, так как есть инвесторы, которые уже ждут снижения цены, чтобы купить активы по очень низким ценам.

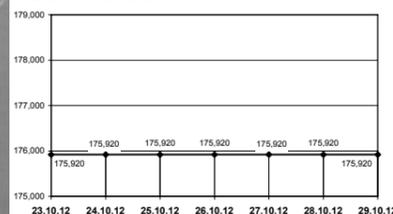
Продолжение на стр.2.

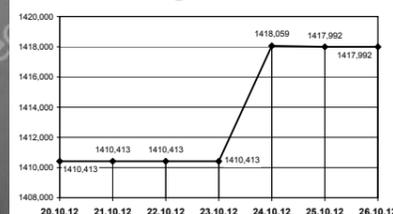
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 31.10.2012

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	15.8773
Доллар США	1	12.2657
Рубль российский	1	0.3908
Гривна украинская	1	1.5003
Лей румынский	1	3.4986

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 22 по 26 октября 2012 года составил 890,9 тыс. леев. Всего зарегистрировано 17 сделок с ценными бумагами 13 эмитентов.

В Основной Секции биржи прошло 14 сделок на сумму 554,3 тыс. леев. Акции «Moldova-Agroindbank» торговались по 1100 лей и акции «Moldindconbank» – по 110 лей. Рыночная цена акций «JLC-Invest» выросла с 0,27 до 1,02 лея. Цена акций компании «Asicon» остается стабильной на уровне 2,50 лея.

В Секции Прямых Сделок зарегистрированы 2 типа сделок в объеме 336,7 тыс. леев. Единим пакетом посредством голосовых торгов проданы акции компании «Mămăliguța» по цене 10 лей.

В рамках публичных предложений на вторичном рынке приобретено 5,39% акций «Oțelcon» по 32,50 лея за акцию и 1,06% акций «Prut» по 10 лей за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Вниманию акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2013 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают **10-процентную скидку** на публикацию финансового отчета и информации о проведении годового собрания акционеров.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

Объявление

Редакция газеты Capital Market проводит тендер на предоставление типографских услуг. Заявки от типографий принимаются до 21 ноября.

Контактный телефон: 022 227758.

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 26 октября 2012 года были рассмотрены результаты надзора за профессиональной деятельностью на рынке ценных бумаг компании S.A. „GRUPA FINANCIARĂ”. Было принято решение предупредить руководство компании S.A. „GRUPA FINANCIARĂ” о необходимости безусловного соблюдения законодательных и нормативных актов, и принят акт об устранении независимым регистратором выявленных нарушений.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение утвердить внесение изменений и дополнений в Инструкцию о содержании, порядке заполнения, представлении и публикации специализированных отчетов профессиональных участников рынка ценных бумаг.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку зарегистрировал проспект обязательного публичного предложения о получении контроля за ценными бумагами на вторичном рынке, объявленного оферентом TREZEME LIMITED, объектом которого является приобретение 96 288 простых именных акций, выпущенных Акционерным обществом „Floarea Soarelui”, по цене 50,00 лей/акция, сроком действия 30 дней с момента объявления.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку зарегистрировал в Государственном реестре ценных бумаг:

- ценные бумаги, размещенные при учреждении;
- Страховой компании „EUROASIG GRUP” S.A. на сумму 15000000 лей в количестве 150000 простых именных акций номинальной стоимостью 100 лей;
- Акционерного общества „REGIA APĂ CANAL-ORHEI” на сумму 60000000 лей в количестве 600000 простых именных акций номинальной стоимостью 100 лей;
- ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций коммерческого банка „ProCredit Bank” S.A., на сумму 43117000 лей в количестве 43117 простых именных акций номинальной стоимостью 1000 лей, за счет денежных средств. Уставный капитал банка составляет 322 233 000 лей (322 233 простых именных акций номинальной стоимостью 1000 лей/акция). После увеличения уставный капитал составит 365 350 000 лей (365 350 простых именных акций номинальной стоимостью 1 000 лей/акция);
- уменьшение уставного капитала;
- Акционерного общества „BAZA DE TRANSPORT AUTO N. 26” на 1090960 лей путем аннулирования 27274 казначейских акций. Уставный капитал компании до реорганизации составлял 1 454 612 лей (36 365 простых именных голосующих акций номинальной стоимостью 40 лей/акция). Уставный капитал после уменьшения составит 363652 лей (9091 простых именных акций номинальной стоимостью 40 лей);
- смену наименования Акционерного общества „COLOANA MOBILĂ MECANIZATĂ NR. 2 – STM” на Акционерное общество „ZIDARUL-NORD” с изменением номера ISIN ценных бумаг с MD14COMO1005 на MD14ZINO1005;
- исключение из Государственного реестра ценных бумаг и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее Акционерным обществом „PROLADA”, в количестве 1000 простых именных акций с номером государственной регистрации MD14RODA1005, в результате ликвидации компании.

Исключив представленное заявление, в ходе заседания была одобрена государственная регистрация изменений, внесенных в документы и данные:

- Совместного предприятия Международной страховой компании „MOLDASIG” S.A. в Государственном реестре юридических лиц, в связи со сменой названия компании на Акционерное общество „MOLDASIG”;

– Страховой компании „KLASSIKA ASIGURĂRI” S.A. в Государственном реестре юридических лиц, в связи с назначением нового администратора.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку одобрил переформирование лицензий:

– Международной страховой компании „ASITO” S.A. серии CNPF №000656, выданной 28 марта 2011 года на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере общего страхования, путем замены приложения к лицензии с включением нового отдельного подразделения по адресу город Оргеев, ул. Унирий, 51;

– Брокера в страховании-перестраховании „BROKER-PRO” S.R.L. серии CNPF №000635, выданной 29 октября 2010 года на право осуществления посреднической деятельности в страховании и/или перестраховании, путем смены юридического адреса с мун. Кишинев, ул. Конституции, 8, кв. 10 на мун. Кишинев, ул. Пиетрэрий, 3, с выдачей новой формуляра лицензии.

Изучив результаты тематической проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций А.Е.І. „CIUCIULEA”, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение обратить внимание исполнительного директора ассоциации на необходимость безусловного соблюдения положений законодательных и нормативных актов, запретить А.Е.І. „CIUCIULEA” принимать сберегательные вклады на условиях, когда доля займов и приходящихся на них процентов с истекшим сроком свыше 30 дней превышает в портфеле займов 5,0%, и сберегательные вклады вдвое превышают институциональный резерв, принять акт по устранению ассоциацией нарушений, отраженных в акте проверки.

Ознакомившись с результатами тематической проверки в А.Е.І. „VALEA PODULUI”, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение начать процедуру привлечения к административной ответственности исполнительного директора ассоциации, запретить А.Е.І. „VALEA PODULUI” принимать сберегательные вклады на условиях, когда доля займов и приходящихся на них процентов с истекшим сроком свыше 30 дней превышает в портфеле займов 5,0%, а сберегательные вклады вдвое превышают институциональный резерв. Согласно решению, управляющим ассоциации предписано принять меры по устранению ассоциацией нарушений, отраженных в акте проверки, и обеспечить безусловное соблюдение положений законодательных и нормативных актов, принять акт о частичном устранении данной ассоциацией некоторых нарушений, отраженных в акте проверки. Постановление предусматривает, что А.Е.І. „VALEA PODULUI” ежемесячно, до полного устранения выявленных нарушений, будет представлять НКФР отчеты о принятых мерах с приложением доказательных документов.

В результате мониторинга исполнения Постановления Национальной комиссии по финансовому рынку №37/3 от 13.09.2012 „О представлении ссудо-сберегательными ассоциациями специализированных отчетов за II квартал отчетного 2012 года”, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение повторно предписать управляющим 7 ссудо-сберегательных ассоциаций представить в НКФР специализированные отчеты за II квартал отчетного 2012 года в течение 15 рабочих дней с момента вступления решения в силу, и предупредить управляющих о возможности отзыва лицензии на право осуществления деятельности в данной сфере в случае несоблюдения положений решения НКФР.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение приостановить операции на текущих и депозитных счетах 7 ссудо-сберегательных ассоциаций, за исключением операций по полнению указанных счетов.

Агентство публичной собственности проведет новый тур приватизации

Продолжение. Начало на стр.1.

Так, в ходе нового раунда приватизации с 20 по 23 ноября 2012 года, на голосовом аукционе на Фондовой бирже Молдовы будут выставлены на продажу 38 акционерных обществ, из которых в 16 доля государства превышает 51%. Среди них – Armo Beton, Farmaco и Floare-Carpet. Что касается инвестиционного конкурса, на аукцион выставлены шесть кинотеатров в районах на сумму 2,9 млн лей. А на коммерческий конкурс АПС выставило десять государственных предприятий, среди которых и санаторий «Сэнэ-тата» в Украине.

С другой стороны, государство повторно выставляет на продажу десять незавершенных строений и 11 имущественных комплексов, находящихся в управлении Государственного дорожного управления, по цене 2,2 млн лей. Их цена снижена в размере от 5% до 20%.

Тудор Копач сказал, что Banca de Economii должен быть приватизирован, вопрос только в том, когда и как. „Вначале надо посмотреть на позицию банка на рынке после недоразумений среди акционеров банка, затем министерство финансов и правительство выработают единое решение. Точно только то, что приватизация состоится через несколько лет”, – отметил директор Агентства.

Что касается приватизации Moldtelecom, национального оператора фиксированной связи, Т. Копач уточнил, что в результате экспертного анализа налоговой службы, внимание было обращено на независимость НАРЭКИТ, улучшение регулирующих норм, пересмотр тарифов Moldtelecom и увеличение инвестиций в сельскую местность. А после решения всех проблем будет составлена дорожная карта приватизации одного из гигантов молдавской экономики.

В начале этого года правительство Молдовы взяло перед МВФ обязательство составить в текущем году план приватизации Banca de Economii и разработать предложения по участию частного капитала в Moldtelecom.

В Меморандуме говорится, что правительство сохраняет обязательство поддерживать банк в рабочем состоянии в контексте его подготовки к приватизации, и изучит возможность увеличения его уставного капитала в случае, если появится такая необходимость. Кроме того, на основе результатов деятельности по консультированию в сфере приватизации компании Moldtelecom, до конца 2012 года министерство экономики предложит дорожную карту участия частного капитала в компании и внедрения сопутствующих отраслевых реформ. В условиях присоединения к единому воздушному пространству ЕС, в процессе преобразования в акционерное общество находится компания Air Moldova, при этом продолжают поиски возможных инвесторов.

Роман Киркэ, экономический аналитик: «Разрушение активов со временем будет больше, чем их продажа по любой цене»

Список активов, выставленных на продажу, значительно расширен, и здесь не будет уменьшения цен, кроме как в случае активов, ухудшающихся с течением времени. Что касается таких активов, каждый из них надо рассматривать по отдельности. Например, содержание самолета президентуры обходится дороже, чем сумма, которая может быть выручена от приватизации, лучше его продать по любой цене. В любом случае, акционерные общества должны быть проданы при помощи биржи. Но проблема заключается в том, что многие предприятия и акционерные общества, принадлежащие государству, регистрируют падение прибыли.

Виктор UPCU

Встреча НКФР с представителями местной администрации рышканского района

В зале заседаний районного совета Рышкань 11 октября состоялась одна из ряда запланированных встреч работников территориального представительства Бэлць НКФР с представителями органов местного публичного управления с целью развития сотрудничества в сфере обеспечения защиты прав и интересов участников небанковского финансового рынка и повышения инвестиционной привлекательности Республики Молдова.

На встрече присутствовали руководители 23 примэрий рышканского района, а также иные работники, которые в дальнейшем могли бы информировать население о правах и обязанностях потребителей услуг участников небанковского финансового рынка (ссудо-сберегательные ассоциации, страховые компании и акционерные общества).

На открытии встречи председатель района Рышкань Ион Паря отметил, что проведение такого рода встреч очень важно для

привлечения инвестиций в развитие местной инфраструктуры и ускорения процесса интеграции Республики Молдова в Европейский Союз.

Начальник территориального представительства Бэлць НКФР Виталие Ногаль поприветствовал собравшихся участников встречи и сообщил, что для того, чтобы трансформировать небанковский финансовый рынок в эффективный механизм привлечения инвестиций в реальный сектор и повысить инвестиционную привлекатель-

ность Республики Молдова необходима, согласно Стратегии развития небанковского финансового рынка в период 2011-2014 годов и плана действий по реализации данной стратегии, популяризация услуг небанковского финансового рынка, защита потребителей данных услуг, повышение культуры потребителей небанковских финансовых услуг и т.д. И именно рынок капитала играет значительную роль для экономического роста нашей страны потому, что для модернизации национальной инфраструктуры, реконструкции дорог, развития производства необходимы крупные инвестиции.

В ходе выступления В. Ногаль отметил, что Национальная комиссия по финансовому рынку является государственным органом, ответственным за реализацию вышеуказанной стратегии, и выразил надежду, что информация, полученная в ходе встречи,

станет полезной для повседневной работы жителей района Рышкань.

Участники встречи задавали вопросы о деятельности на территории рышканского района ссудо-сберегательных ассоциаций, акционерных обществ, о правах акционеров и т.д. Особый интерес вызвал вопрос о завершении сроков процедуры ликвидации инвестиционных фондов.

По окончании встречи были распространены наглядные материалы, касающиеся услуг, предоставляемых участниками небанковского финансового рынка, а также по защите потребителей данных услуг, для повышения культуры потребителей небанковских финансовых услуг.

Интерес, проявленный участниками встречи, а также разнообразие вопросов и характер обсуждения указывают на пользу подобных мероприятий для представителей органов местного публичного управления.

Засуха нынешнего года – главный фактор экономического спада

Министерство экономики Республики Молдова снизило прогноз роста валового внутреннего продукта на 2012 год с 3% до 1% из-за нестабильной ситуации в сельском хозяйстве, сложившейся в результате засухи нынешнего года. По словам министра экономики Валериу Лазэр, показатели указывают на критическое положение, в котором оказалась сельское хозяйство страны, таким образом, падение производства в сельском хозяйстве к концу года в лучшем случае составит 16%. Министр подчеркнул, что до конца года данные могут быть пересмотрены и отнюдь не в сторону улучшения.

Если в первом полугодии объем производства в сельском хозяйстве снизился на 2,1%, то по прошествии всего трех месяцев наблюдается производственное снижение уже на 21,6%. «ВВП потеряет в 2012 году в денежном выражении 1,8 млрд леев, а в 2013 году – более 2 млрд из-за более низкого темпа, чем прогнозировался ранее», – сказал Валериу Лазэр. По мнению властей, сельскохозяйственной отрасли понадобится 2-3 года, чтобы оправиться от нанесенного ущерба и восстановить темпы своего развития. Также, было зарегистрировано резкое падение объемов растительной продукции – приблизительно на 33%, что указывает на исключение пшеницы и сахара из структуры экспорта. Эксперты Института экономики, финансов и статистики (IEFS) также прогнозируют существенный спад продуктов животноводческой отрасли, которая также пострадала от засухи.

Одновременно, проблемы аграрной отрасли скажутся и на промышленности, рост которой по прогнозам составит лишь 1%.

«В нынешнем году нас спасает новое производство, особенно расположенное в свободных экономических зонах. Предварительные прогнозы роста здесь равны 15-20%», – заявил Валериу Лазэр. В то же время, министр прогнозирует стагнацию инвестиций.

С другой стороны, у экспертов Института экономики, финансов и статистики еще более мрачный прогноз. «В этом году рост молдавской экономики сохранится на уровне 0,2%, а ВВП составит 87,2 миллиарда лей (приблизительно на 3 млрд лей меньше, чем ожидают власти), в связи с уменьшением на 18-20% объемов сельскохозяйственного производства и увеличением на 4% объемов промышленного», – заявил Марчел Киструга, научный сотрудник Института экономики, финансов и статистики (IEFS) АНМ.

На экономику Республики Молдова также негативно повлиял кризис в странах Европейского Союза, который привел к сокращению контрактов по переработке в легкой промышленности, а также негативно сказался на спросе на текстильную продукцию Республики Молдова. Вдобавок ко всему прочему, отмечается снижение числа импортно-экспортных операций в свободных экономических зонах из-за применения жестких административных мер.

СПАСИТЕЛЬНЫЕ РЕФОРМЫ

В этих условиях власти считают необходимым реформирование всей экономической и бюджетно-налоговой политик. «Лишь путем инвестирования в производственную деятельность и экономический рост, могут быть решены проблемы, с которыми сталкивается Республика Молдова, в том числе рост благосостояния населения и расширение налоговой базы для обеспечения государственных инвестиций», – подчеркнул министр Валериу Лазэр, обратив внимание на необходимость ускорения структурных реформ, откладываемых столько лет, и оценки негативного влияния уже проведенных политик, таких как установление ограничений на экспорт продукции из свободных экономических зон, 3%-процентный налог на доход малых предприятий и др.

Что касается Макроэкономического прогноза на 2013-2015 гг., Валериу Лазэр напомнил, что министерство экономики прогнозирует рост ВВП приблизительно на 3,5%-5% в год. Среди предпосылок, лежащих в основе данного роста, – улучшение финансово-экономической ситуации на мировом уровне, дальнейшее продвижение экспорта, развитие и поддержка предприятий частного сектора государством посредством упрощения процедур инициирования бизнеса, предоставление предоставлению кредитов, устранение неоправданных барьеров в торговле и т.д., дальнейшее проведение структурных реформ, развитие реального сектора экономики, в том числе посредством привлечения прямых иностранных инвестиций в национальную экономику, продвижение пруденциальной налогово-бюджетной политики и проведение реформ, направленных на сокращение неэффективных государственных расходов, обеспечение финансовой стабильности путем удержания инфляции на низком уровне и стабильности обменного курса.

ПРИЧИНЫ

Засуха этого года – не единственная причина данного феномена. Он также связан со многими другими факторами, в том числе исполнением государственного бюджета. В первой половине 2012 года дефицит госбюджета составил 746,4 млн лей. Основными причинами дефицита были чистые доходы от продаж государственных ценных бумаг, кредиты, выданные внеш-

ними источниками, средства от продажи и приватизации публичной собственности и т.д.

В то же время, по словам экспертов IEFS, государственный долг к середине текущего года (июнь 2012 г.) был распределен следующим образом: 70,2% составил внешний долг государства, 29,8% – внутренний государственный долг. Рост внутреннего долга произошел в основном за счет дополнительного выпуска ценных бумаг на первичном рынке.

Увеличение доходов населения и сокращение возможностей для вложения денег, одновременно с застоем рынка жилья являются другими источниками данной тенденции. Ожидаемого экономического роста, который отмечался в середине прошлого года, так и не произошло.

В развитии банковского сектора также отмечались изменения. Финансовый кризис ЕС затронул и банковский сектор – снизилось качество банковских портфелей (качество банковских кредитов). Доля просроченных кредитов выросла на 2,4 п.п. по сравнению с первыми месяцами года.

Эксперты IDIS Viitorul также приводят объяснения экономического спада. Розничная торговля будет основой экономического роста, общий объем поставок товаров снизится приблизительно на 10%, тогда как автоперевозки товаров и пассажиров сохранятся на уровне 2011 года. На рынке строительства сохранится застой, для его преодоления необходимы, в первую очередь, меры по повышению доверия инвесторов и покупателей к строительным компаниям.

Что касается внешней торговли, темпы развития международной торговли в 2012 г. все также будут ниже роста 2011 года.

Тем не менее, замедление темпов роста экономики будет препятствовать росту заработных плат в 2012 году, а миграция продолжит оказывать влияние на ситуацию на рынке труда. Увеличение налогового бремени способствует усилению деятельности экономических агентов в теневой экономике и неформальной занятости, что приводит к сокращению государственного бюджета.

Напомним, что депутаты в двух чтениях утвердили государственный бюджет на 2013 год. В нем предусматривается доход в размере 22,7 миллиарда леев и расходы в размере 23,6 миллиарда леев, дефицит составит 874,8 миллиона леев.

Кристина МИРОН

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Завершен проект Энергетической стратегии Молдовы до 2030 года

Министерство экономики завершило и представило на утверждение правительству проект Энергетической стратегии Республики Молдова до 2030 года. Документ содержит руководящие принципы развития отечественного энергосектора в целях обеспечения необходимой основы для экономического роста и социального благополучия, передает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на пресс-службу Минэкономики.

Как сообщили в ведомстве, молдавское правительство установило четкую позицию для интеграции в Европейский Союз во внутреннем энергетическом рынке, и определило видение и стратегические возможности страны в энергетическом контексте быстро меняющегося геополитического пространства, включая область Центральной, Восточной и Южной Европы, России и Кавказа.

Стратегия излагает приоритеты проблем страны, требующих быстрых решений и перепланирования целей для достижения оптимального баланса между внутренними ресурсами – как используемыми в настоящее время, так и прогнозируемыми, а также необычайные потребности страны, цели ЕС, энергетического сообщества и национальные, международные обязательства по договорам, соглашениям и программам, к которым имеет отношение наша страна.

Согласно стратегии, 2020 год станет годом всесторонней интеграции во внутренний энергорынок Европейского Союза. В течение переходного периода, необходимого для осуществления взаимоподключений сетей транспортировки энергии, Молдова будет развивать либерализованный и функциональный энергорынок с законодательной, институциональной и логистической точек зрения.

На данном этапе переходного периода взаимное подключение газотранспортной системы к системе Румынии станет полностью возможным в 2014 году и будет нацелено на немедленное предоставление альтернативного снабжения в неотложных ситуациях.

На 2012-2020 гг. намечено получение первых результатов от внедрения ряда менее затратных мер по энергоэффективности и использованию возобновляемых источников энергии, наиболее приближенных по стоимости к традиционным.

Оборот безналичного валютного рынка достиг максимального в 2012 году уровня

Оборот безналичного валютного рынка вырос с августа с. г. на 20% и достиг в сентябре максимального в 2012 году уровня в 937,7 млн долларов США, передает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на обнародованные Национальным банком Молдовы данные.

Ежедневный безналичный оборот на валютном рынке составил эквивалент суммы 46,88 млн долларов США, что почти на 13 млн больше, чем в сентябре 2011 года, и на 11 млн больше, по сравнению с предыдущим месяцем. Как объясняют банковские работники и финансовые эксперты, это сезонная тенденция, экономические агенты готовятся к зиме и импортируют больше, чем в предыдущие месяцы. В сентябре компании, в сравнении с предыдущим месяцем, активизировали свою деятельность, и, как следствие, спрос на валюту изменился в соответствии с ситуацией.

Данные Нацбанка также свидетельствуют об изменениях в структуре сделок на валютном рынке по сравнению с предыдущим годом. Так, если в сентябре 2011 года доля доллара США в общем объеме сделок составляла 60,82%, то в том же месяце 2012 года доля американской валюты снизилась до 53,89%. Доля сделок в евро выросла с 35,7% до 43,02%; в российских рублях – сохранила позиции (2,6%); доля сделок в других валютах незначительна.

В сентябре оборот безналичного валютного рынка составил 505 млн долларов США, 314,7 млн евро (эквивалент 405 млн долларов), 769 млн российских рублей (эквивалент 38,4 млн долларов).

Безналичный валютный рынок в основном представляет собой сделки по обмену валют между авторизованными коммерческими банками, между банками и их клиентами, а также платежи.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

Ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотографий разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

Олег ДАМИАН:

Молдова является ограниченным рынком для международного факторинга

Экономический кризис, довольно ограниченный доступ к схемам традиционного финансирования и недостаток ликвидности приводят некоторые компании к использованию факторинга. Особенно интересна эта альтернатива для местных экспортеров. О необходимости и преимуществах факторинга мы побеседовали с Олегом Дамианом, директором единственной в Молдове специализированной компании NFC-Moldfactor.

– Факторинг как финансовый инструмент широко используется в европейских странах, тогда как у нас еще является относительно новым видом деятельности. Как появилась необходимость использования факторинга, и что он собой представляет?

– Факторинг практически означает кредитование поставщиков путём выкупа краткосрочной дебиторской задолженности. Между факторинговой компанией и поставщиком товара заключается договор о том, что ей по мере возникновения требований по оплате поставок продукции предъявляются счета-фактуры или другие платёжные документы.

Это очень важный инструмент для развития экспорта. У нас есть клиенты, которые при помощи операций факторинга смогли выйти на новые рынки и серьезно поднять уровень продаж.

Факторинг был развит уже в 60-70-х годах XIX века, когда появились первые компании международного факторинга. Это результат развития рыночной экономики, предполагающей конкуренцию и борьбу за клиента путем оказания качественных услуг или льгот при продажах.

Практика показала, что самой эффективной поддержкой, которую может продавец оказать клиенту, является предоставление товара без того, чтобы он был оплачен немедленно, то есть фактически это кредитование производителя.

Когда все продают за отложенную плату, появляются специализированные компании, которые изучают портфель клиентов, покупателей и предлагаемые услуги, а также за определенную комиссию оценивают рынок. То есть, фактор оказывает услуги по динамической оценке платежеспособности клиентов, позволяя продавцу (производителю) постоянно продавать товар в кредит. Фактор следит за погашением задолженностей, гарантирует платежеспособность покупателя. Это как страховой полис.

Факторинговая компания осуществляет дисконтирование счетов-фактур или других платёжных документов путём выплаты клиенту 60-90% стоимости требований. После оплаты продукции покупателем факторинговая компания доплачивает остаток суммы поставщику, удерживая процент с него за предоставленный кредит и комиссионные платежи – за оказанные услуги.

Сегодня продан товар с отсрочкой платежа на 60 дней, получил часть услуг, принеся фактуру, и тот переводит значительную часть стоимости сделки, после чего фактор получит деньги от покупателя.

– А если случится, что покупатель не сможет оплатить товар в срок. Что происходит в этом случае?

– Это зависит от услуг факторинга, о которых заключен договор с клиентом, а также от степени риска, который принимает на себя факторинговая компания. Есть факторинг с регрессом и без регресса. Факторинг с регрессом – вид факторинга, при котором фактор приобретает у клиента право на все суммы, причитающиеся от должника. Однако в случае невозможности взыскания с должника сумм в полном объеме, клиент, переуступивший долг, обязан возместить фактору недостающие денежные средства, то есть, когда у клиента нет ликвидности, он обращается к нам.

Факторинг без регресса – вид факторинга, при котором фактор приобретает у клиента право на все суммы, причитающиеся от должника. При невозможности взыскания с должника сумм в полном объеме факторинговая компания потерпит убытки (правда, в рамках выплаченного финансирования клиенту).

В случае осуществления выплаты факторинговой компанией в пользу продавца, для истребования долга с покупателя используется суд. Обеспечение операции стоит в среднем 1,5-2% от суммы сделки, а если клиент желает получить деньги немедленно после поставки товара, то – в среднем 4-5% от суммы сделки.

– Пользуются ли клиенты в Молдове обоими видами факторинга?

– Существует внутренний и международный факторинг. История NFC-Moldfactor начинается с международного факторинга. Первые операции в Молдове были осуществлены в декабре 2004 года, но мы начали оказывать услуги молдавским экспортерам на международном рынке. Первыми клиентами были винодельческие компании, которые были самыми крупными экспортерами товара за отложенную плату. Мы начали заниматься экспортным факторингом с регрессом, это продолжалось 2-3 года, затем – без регресса.

Так как появились и гарантии, и финансирование, клиент может получить залог у фактора. Мы можем не только финансировать, но и гарантировать. При экспорте мы оказываем три вида услуг: финансирование без принятия риска, гарантирование без финансирования и финансирование с гарантированием (без регресса). Экспортеры могут воспользоваться любой услугой. Так как мы являемся единственной в своем роде компанией и состоим в Международной ассоциации факторинга, возможно, чтобы молдавские экспортеры, желающие приобрести любые товары за границей в кредит, не платили авансом, не платили аккредитивами или давали банковские гарантии, это дорого. Они могут договориться

с поставщиками о поставке товара при помощи международного факторинга. А мы, как местный фактор, оцениваем платежеспособность молдавского импортера и через Международную ассоциацию гарантируем осуществление платежа поставщику. Зарубежная компания может поставить товар, так как у нее есть гарантии и обеспечение местной компании.

С этого года мы занимаемся внутренним факторингом в два этапа – с регрессом и без регресса. Сейчас мы осуществляем операции внутреннего факторинга с регрессом, и через 2-3 года будем предлагать без регресса.

Факторинг тесно связан с продажей товаров с отложенной оплатой. Если нет этого условия, нет и традиционного факторинга. Но есть и заменители традиционного факторинга. Например, факторинг до договора. Традиционный факторинг – покупатель сейчас дает товар и получает деньги в будущем.

– Вы работаете на рынке уже 8 лет. Изменилось ли у нас в стране восприятие факторинговой деятельности?

– Факторинг развивался в условиях рынков с высокой конкуренцией, требующих как можно больше продаж, где есть товары, пользующиеся спросом на рынке. Например, за последние 10 лет Турция стала одним из лидеров в Европе в этом бизнесе. На одну тысячу жителей там приходится больше всего факторинговых компаний, так как в Турции принято быстро производить и продавать. В развивающихся странах факторинг набирает силу. Экономика Молдовы потребительская, производящая слишком мало конкурентоспособных товаров. Государству надо развивать и

стимулировать экспорт, а товары должны быть известны и цениться на других рынках. Тогда будет спрос. На базе потребительской экономики развивается только внутренний факторинг.

– Чем отличается факторинг от других небанковских финансовых инструментов? Каковы его преимущества?

– С точки зрения финансового оборота, факторинг относится к краткосрочному финансированию сроком до полугода. Для долгосрочного кредитования есть банки, дающие инвестиционные кредиты, для среднесрочного кредитования – лизинг. Факторинг – это быстрое финансирование товаров с высокой ликвидностью и повышенным оборотом. Такими товарами являются пищевые продукты, алкогольные и безалкогольные напитки, строительные материалы и так далее. В качестве основных преимуществ можно обозначить быструю оплату задолженностей, защиту против рисков, связанных с оплатой долгов и отсутствием гарантий.

– Каков размер финансирования, предлагаемый компаниям-клиентам?

– Наша компания финансирует 90% оплаты немедленно после поставки и покрывает 100% рисков. Мы обслуживаем оплату, отложенную на срок до 120 дней, и осуществляем операции в трех валютах.

– Каков объем факторинговых операций в 2012 году?

– Хотя в этом году уровень молдавского экспорта сохранился на уровне 2011 года, нам удалось увеличить экспортные фактуры на 30%. На самом деле, сумма сделки не так важна, как тенденция местных и экспортных продаж. Этот рост указывает на то,

что многие стали понимать выгоды экспортного факторинга.

– По Вашему мнению, как будет развиваться местный рынок факторинга? Ожидается ли появление факторинговых компаний?

– Если говорить о нашей компании, то мы думаем и далее развивать портфель услуг для наших клиентов. Но это развитие будет проходить поэтапно, все это надо хорошо продумать.

Что касается конкуренции, мы рады ей, так как это приносит свои плоды для развития нашего рынка и лучшего понимания преимуществ этого финансового инструмента. Ходили слухи о том, что кто-то намерен появиться на рынке, однако пока мы являемся единственной компанией, специализирующейся на таких услугах. Все же, надо учесть и то, что Молдова все-таки довольно ограниченный рынок для международного факторинга.

– По крайней мере, два коммерческих банка Молдовы пытаются заниматься факторингом. Это прямая конкуренция вашей компании?

– Банки объявили лишь о намерении, но пока за полгода у них не появилось ни одного клиента. Это всего лишь намерения. Я могу объяснить, почему не идут в банки. Отношение банка к обеспечению рисков кардинально отличается от подхода факторинговой компании. Банки воспринимают факторинг как форму кредитования и требуют обеспечения залогом для факторинга. Это с самого начала искажает идею профессионального факторинга. С другой стороны, фактор видит сделку, рынок, покупателя и продавца, но не обеспечивает товарами.

Во многих странах в банках есть отделы факторинга, но тут требуется изменить сам подход к клиенту.

– То, что факторинговая деятельность не регулируется на данный момент никаким органом, создает ли это вам неудобства?

– Наоборот! Обычно, когда является регулирование, умирает промышленность. Конечно, регулирование нужно, но при условии, что оно поддерживает сектор. Недавно факторинговая деятельность была включена в законопроект о небанковских финансовых организациях. То есть, мы станем частью сектора, что логично. Как любой игрок рынка, мы ожидаем, что регулятор разработает честные и равные правила игры, чтобы не задушить развитие сектора.

– Работаете ли вы с компаниями, в которых государство является дебитором? Или вы избегаете этого из-за того, что государство иногда оказывается плохим дебитором, недисциплинированным?

– Политика нашей компании не предусматривает каких-либо запретов на сотрудничество с государственными учреждениями, но – да, избегаем из-за сложного и затянутого механизма оплаты. Часто требуется множество утверждений в департаментах, министерствах, так что такие сделки мы не финансируем.

Беседовала Лилия ПЛАТОН

Сбережения населения и компаний во время кризиса в леях составили 74,5 млрд

Сбережения населения и предприятий с момента кризиса в Молдове в январе 2009 года и до сентября этого года составили 74,33 миллиарда лей, а в валюте (в левом эквиваленте) банковские срочные размещения составили 63,84 миллиарда лей.

Если в 2009 и 2010 гг. срочные вклады физических и юридических лиц в леях составили в совокупности 18,4 миллиарда лей за каждый год, то в 2011 году – 20,61 миллиарда лей, а в январе-сентябре 2012 года – 14,84 миллиарда лей.

В общей сумме вкладов наибольшая доля в период с 2009 по 2012 год приходится на сбережения населения в национальной валюте – 57,8%, в то время как вклады юридических лиц – 42,1%. Что касается сбережений в иностранной валюте, доля физических лиц еще больше – 84,5% от общего числа размещений.

Левые вклады физических лиц снижаются из года в год. Если в 2009 году они составляли 12,74 миллиарда лей, то в следующем году saldo таких вкладов снизилось примерно на два миллиона лей, в 2011 году – примерно на 480 тыс. лей, а за девять месяцев 2012 года они составили 9,16 миллиардов. Однако с другой стороны, динамика размещений компаний была не совсем обычной. Если в 2009 году они составили 5,66 миллиарда лей, в следующем году они увеличились на 2,03 миллиарда лей, а в 2011 году достигли 10,3 миллиарда лей. В то же время за девять месяцев 2012 года saldo депозитов компаний в национальной валюте составило 7,68 миллиарда лей. В 2009 году банковские размещения физических лиц в иностранной валюте составили 18,26 миллиарда, в следующем году примерно на 4,5 миллиарда меньше, в 2011 – 14,72 миллиарда, а за девять месяцев 2012 года – 7,63 миллиарда лей. Что касается сбережений компаний, тут можно отметить большую сдержанность в использовании банковских депозитов. В 2009 году компании разместили в банках в иностранной валюте 2,03 миллиарда лей, в 2010 году – 1,86 миллиарда лей, в 2011 году – 2,07 миллиарда лей, а в январе-сентябре этого года – 3,88 миллиарда лей.

В 2009 году на увеличение срочных вкладов в национальной валюте на 227,6 млн лей повлияли юридические лица

В 2009 году увеличение совокупного объема срочных вкладов, привлеченных банками в течение отчетного года, было обусловлено темпом роста вкладов в иностранной валюте, превысивших вклады в национальной валюте (25,9 процента против 1,2 процента). Кроме того, надо отметить, что в течение февраля-апреля 2009 года, а также в августе и сентябре того же года наблюдалась тенденция повышения интереса к сбережениям в иностранной валюте как следствие пессимистических ожиданий обесценивания национальной валюты и перевода определенных сумм из лея в валюту. В итоге доля срочных вкладов, привлеченных в иностранной валюте, в структуре совокупных вкладов увеличилась на 5,5 процентного пункта, обусловив рост доли вкладов в иностранной валюте с 46,0 процентов в 2008 году до 51,5 процентов в 2009 году. Рост объемов срочных вкладов в национальной валюте на 227,6 млн лей (1,2 процента) был, по большей части, обусловлен увеличением объема срочных вкладов юридических лиц на 1446,2 млн лей (34,3 процента), в то время как объем вкладов физических лиц снизился на 1218,6 млн лей (8,7 процента).

С 2008 года наблюдается падающий темп банковских размещений, в 2010 г. он упал до отрицательного уровня

Ежегодные темпы роста новых вкладов постоянно снижаются, начиная с III квартала 2008 года, утвердившись на протяжении почти всего 2010 года на отрицатель-

ном уровне. В этом смысле, в IV квартале 2010 года можно отметить изменение снижающейся динамики показателя с минус 6,4 процента в III квартале 2010 года до минус 1,4 процента в IV квартале 2010 года по сравнению с аналогичным периодом 2009 года, достигнув уровня в 9387,0 млн лей.

В случае срочных вкладов в иностранной валюте снижение (на 14,5 процента по сравнению с IV кварталом 2009 года до уровня в 3914,4 млн лей) отмечено в обоих сегментах клиентов. Выявленная динамика снижения новых срочных вкладов была обусловлена, с одной стороны, прохладным отношением населения к размещению вкладов на фоне слабого роста мировой экономики. С другой стороны, низкие доходы населения и невысокие проценты по вкладам, как результат излишка ликвидности на рынке, стали основными факторами, снизившими банковское размещение.

Отмеченное изменение произошло исключительно за счет увеличения темпов роста вкладов в национальной валюте (на 10,8 процента по сравнению с IV кварталом 2009 года – до 5472,6 млн лей), произошедшего на фоне положительной динамики срочных вкладов в национальной валюте юридических лиц.

В декабре 2011 года доля срочных вкладов в общем объеме вкладов в леях составила 62,5%

Доля срочных вкладов в совокупном объеме вкладов в национальной валюте составила 62,5 процента в декабре 2011 года, увеличившись на 0,8 процентного пункта по сравнению с декабрем 2010 года. Эта перегруппировка в структуре вкладов в национальной валюте означает, что растет уровень сбережений как у экономических агентов, так и у населения. Увеличение совокупного объема срочных вкладов, привлеченных банками в течение отчетного года, было обусловлено ростом составляющей в национальной валюте, объем вкладов в иностранной валюте уменьшился на 108,3 млн лей. В результате, доля вкладов в национальной валюте в структуре совокупных вкладов увеличилась на 4,8 процентного пункта – с 53,5 процента в 2010 году до 58,3 процента в 2011 году. Рост объемов срочных вкладов, привлеченных в национальной валюте, на 4051,2 млн лей (на 20,7 процента) был обусловлен увеличением срочных вкладов юридических лиц на 2613,1 млн лей (на 33,9 процента) и объема вкладов физических лиц – на 1438,1 млн лей (на 12,1 процента). В 2011 году срочные вклады, привлеченные в иностранной валюте, имели противоположную вкладкам в леях динамику на фоне обесценивания национальной валюты. Выраженные в долларах США, они увеличились на 4,7 процента (на 64,3 млн долларов США). Выраженный в леях объем вкладов в иностранной валюте снизился на 108,3 млн лей (на 0,6 процента), что было обусловлено снижением вкладов физических лиц на 313,2 млн лей (на 2,1 процента), в то время как вклады юридических лиц выросли на 204,9 млн лей (на 10,9 процента).

В условиях неясности экономической среды и обесценивания национальной валюты выросла доля срочных вкладов в национальной валюте до 3 месяцев до 34,5 процента в общем объеме срочных вкладов, привлеченных в 2011 году, против 30,9 процента в предыдущем году.

Банки в погоне за ликвидностью?

Хотя Национальный банк Молдовы девятый месяц подряд поддерживает базовую ставку на уровне 4,5% годовых, банки, всё же, предлагают достаточно привлекательные ставки по банковским размещениям. Например, для вклада на срок до трех месяцев ProCredit Bank предлагает процентную ставку в размере 7% годовых. Этот вклад позволяет осуществить как дополнительные вложения, так и частичное снятие денег со счета. Минимальная сумма для открытия вклада составляет 5000 лей. На этот же период времени действия вклада Unibank предлагает процентную ставку в размере 5,5% годовых. Преимущество заключается в том, что разрешены дополнительные пополнения счета и частичное снятие денег со счета. Минимальная сумма вклада составляет 1500 лей.

На 0,5 процентного пункта для такого же вклада предлагают Comerțbank и Moldova Agroindbank. В Comerțbank есть возможность дополнительного пополнения и частичного снятия денег со счета, в то время как в Moldova Agroindbank ни то, ни другое не разрешается.

Что касается банковских размещений на шесть месяцев, Unibank предлагает фиксированную процентную ставку в размере 10,2% годовых. Однако не разрешено делать пополнения счета, а также снять деньги до окончания срока действия вклада. Минимальная сумма составляет 5000 лей. В Moldova Agroindbank ставка – плавающая и составляет 10% годовых. После осуществления вклада ни его пополнение, ни снятие денег со счета не позволяют. А ProCredit Bank для такого же вклада без пополнения и снятия денег предлагает процентную ставку в размере 9,75% годовых.

Для банковских размещений сроком на год Comerțbank даёт самую привлекательную процентную ставку в размере 11,25%. Вклад не позволяет пополнить счет или частично снять деньги. В Unibank и Moldova Agroindbank процентная ставка составляет 11%. ProCredit Bank предлагает ту же ставку, но процент выплачивается по окончании срока действия вклада.

Для вклада на срок в два года Comerțbank предлагает самую высокую ставку в размере 12,75% годовых. Этот вклад позволяет как дополнительные вложения, так и частичное снятие денег со счета. В Unibank – 12,6% годовых без возможности дополнительного вложения и частичного снятия денег со счета раньше срока. Минимальная сумма вклада составляет 5000 лей. В Moldindconbank годовая ставка для вклада на два года составляет 12% без пополнения и снятия денег со счета раньше срока.

Самые безопасные сбережения в леях

Эксперты считают то, что решение о том, в какой валюте – леях, долларах или евро – хранить сбережения каждый принимает самостоятельно, положительным моментом. Впрочем, должно существовать большее доверие к национальной валюте, так как она хорошо держит позиции с перспективой экономического роста Республики Молдова и выигрывает привлекательнее по сравнению с другими странами региона.

Молдавский лей – самая безопасная валюта для сбережений, особенно если большинство прибыли идет в национальной валюте и не может быть в речи о каких-либо убытках. Что касается процентных ставок, они следуют за инфляцией, которая падает, и ставки по вкладам имеют ту же тенденцию.

Если учесть снижение процентных ставок, то лучше делать сберегательные вклады на более долгий срок и с фиксированной ставкой, так как плавающая ставка каждый раз подвергается пересмотру.

Виктор УРСУ

Молдавские аграрии считают цыплят на Moldexpo

На прошлой неделе в Международном выставочном центре Moldexpo состоялась 23 Международная специализированная выставка машин, оборудования и технологий для агропромышленного сектора «MOLDAGROTECH 2012» и 15 Международная специализированная выставка-ярмарка сельскохозяйственных продуктов, оборудования, технологий и ремесел «FARMER».

В официальном открытии мероприятия приняли участие представители руководства страны во главе с премьер-министром Владом Филат, который в приветственном слове, обращенном к участникам, организаторам и посетителям, подчеркнул важность и необходимость выставочных мероприятий для развития агропромышленного комплекса Молдовы. В. Филат говорил не только о числе участников выставки и объёме представленного оборудования, но и о том, что сельскохозяйственную технику, демонстрируемую на выставке, можно найти и на полях страны, что доказывает тот факт, что в сельское хозяйство осуществляются серьезные инвестиции. Премьер отметил, что засуха этого лета, жестоко ударившая по аграрному сектору, еще раз показала, что последствия климатических изменений, негативно отражающиеся на всей планете, можно преодолеть только при помощи эффективного использования современного оборудования и технологий. «В 2013 году начнет работу пилотный проект «EMPARD» при поддержке европейских партнеров и государственного бюджета. Я бы хотел, чтобы этот проект, целью которого является развитие сельского хозяйства, стал успешным, чтобы в 2014 году им смогли воспользоваться все аграрии Республики Молдова», – сказал в заключение премьер.

Хотя из-за засухи мировое сельскохозяйственное производство снизилось на 33,1%, многие малые сельхозпроизводители, участвовавшие в выставке, говорят, что в любом случае намерены продолжать работать в этой сфере, несмотря на многочисленные риски, которые им не с кем разделить, так как не все имеют доступ к субвенциям и проектам по поддержке сельскохозяйственной отрасли.

Представитель одного из самых крупных проектов по поддержке аграрного сектора USAID – Проекта по конкурентоспособности сельского хозяйства Молдовы Лилиан Чирипчук рассказал об основных направлениях деятельности проекта: «Наша миссия заключается в развитии рыночных отношений между производителями и местными супермаркетами, чтобы продавалось больше местной продукции. Мы установили связи с трейдерами из Саудовской Аравии, Дубая, Германии. Можно сказать, что наши фрукты и овощи неконкурентоспособны по цене, но имеют особый вкус, что ценится трейдерами, и нам надо их продвигать».

По словам Иона Русу, производителя овощей, у нас есть «пагубная традиция сохранять все лучшее для экспорта и делать серьезные усилия по продвижению именно в сфере экспорта, а внутренний рынок довольствуется тем, что остается. Редко в наших супермаркетах встретишь качественные молдавские фрукты и овощи. Наш покупатель тоже человек, и достоин лучшего. Надо, чтобы и на экспорт, и на внутренний рынок поступали одинаковые продукты». Учитывая расходы на производство, которые в нашей стране в несколько раз превышают расходы в европейских странах, наши фермеры готовы на все, чтобы возместить их. Часто люди работают все лето в поле, а зимой едут, например, в Москву, чтобы заработать денег для оплаты долгов, образовавшихся от занятия сельским хозяйством на собственный страх и риск.

На территории Moldexpo в эти дни прошла и ярмарка «Toamna de Aur», где посетители могли купить молдавские овощи и фрукты, семена и предметы народного творчества, мясные и молочные продукты. В выставке приняло участие свыше 200 местных производителей.

Анна СТРУЦЭ

Дешевое жилье продается по принудительному исполнению

Низкие цены на квартиры по сравнению с рыночными можно по-прежнему обнаружить только у коммерческих банков, которые публикуют на сайтах предложения на продажу недвижимости.

Те физические лица, которые не смогли заплатить проценты по взятым кредитам, в попытках вернуть деньги банкам выставили на продажу заложенные квартиры. Это происходит на фоне сохранения доли неудачных кредитов примерно на уровне прошлого года. То есть, по состоянию на конец сентября этого года, неудачные кредиты составили 14,5% от всех займов, выданных банками, что меньше на 0,8 процентного пункта, по сравнению с августом 2012 года. По данным НБМ, сальдо банковских кредитов в сентябре составило 33,8 миллиарда лей, что на 3,2 миллиарда лей больше, по сравнению с началом 2012 года.

Предложения по продаже жилых квартир, размещенные на сайтах банков, различны, а их стоимость иногда превышает сотню тысяч лей. Желающие могут приобрести жилье в пределах от однокомнатной квартиры до загородного дома в предместье или районе.

Большинство финансовых организаций выдает кредиты на эти приобретения, но не все публикуют объявления о продаже залога. Мы сделали обзор сайтов банков относительно жилых помещений, выставленных на продажу.

В отличие от прошлых лет, в последнее время на продажу выставляют не просто квартиры, а квартиры, переоборудованные под торговые помещения, или торговые помещения на первом этаже жилого дома. Другими словами, не только долги по содержанию квартир являются причинами таких аукционов, и даже не ставки в банке, а бизнес, который не идет. К этому добавляются и помещения, используемые владельцами домов по другому назначению. Основной причиной принудительного исполнения по этим последним помещениям является в основном потеря работы владельца или банкротство работодателя.

ТОЛЬКО ОДИН БАНК ОПУБЛИКОВАЛ СТОИМОСТЬ ЗАЛОГОВОГО ИМУЩЕСТВА, ВЫСТАВЛЕННОГО НА ПРОДАЖУ

Mobiasbancă выставил на продажу шесть квартир, три из них в Кишиневе, остальные в районе. Самая большая квартира находится на улице Албишоара, ее площадь составляет 38,8 квадратных метра. Согласно рыночной цене, она оценивается примерно в 40 тыс. евро. Банк также продает квартиру в Дурлештах площадью 32,5 квадратных метра, и еще одну на улице Бурбиста – 16,3 квадратных метра.

Далее банк продает жилые дома. Общее их число составляет 8, из них только два находятся в Кишиневе, остальные – в пригороде столицы и районе. Самый большой из них имеет площадь в 207,6 квадратных метра, и согласно рыночным ценам, оценивается примерно в полмиллиона евро.

Banca de Economii, банк с мажоритарным капиталом государства, похоже, имеет больше всего неудачных кредитов, судя по числу выставленных на продажу единиц недвижимости – 49. Большинство из них находится в районе, так как из всех банков Banca de Economii располагает самой разветвленной сетью представительств по стране и имеет возможность выдавать много займов. Так, банк предлагает на продажу квартиры, дома и жилые комплексы, их рыночная стоимость действительно кусается.

Fincombank продает шесть единиц недвижимости, чья стоимость составляет от 95 тыс. лей до 200 тыс. лей, все расположены в районах.

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

Хотя Banca Socială не является крупной величиной в банковской системе, на его сайте можно найти самые разнообразные предложения на продажу квартир, большинство которых находится в районах, общим числом 5 единиц. Банк не указывает стоимость недвижимости, впрочем, в каждом предложении говорится, что цена договорная. Вероятно, банку нужно как можно быстрее избавиться от неблагоприятных активов.

Предложение Unibank о продаже довольно скудное – всего лишь комплекс жилых зданий, расположенный на участке площадью 0,8721 га. Общая площадь строений составляет 3240,9 квадратных метров, сами здания находятся в промышленной зоне столицы по адресу сектор Чеканы, улица Индустриалэ, 59. Возможна и отдельная продажа объектов, а также продажа участка по частям, цена также договорная.

BCR предлагает на продажу две квартиры, одна на Чеканах, другая на Буюканах, и три жилых дома на Ботанике.

Порядок продажи квартир в результате принудительного исполнения позволяет должнику погасить долг до начала аукциона или договориться с кредитором. С другой стороны, лицо, заинтересованное в приобретении, иногда может оказаться в ситуации, когда продажа данного объекта откладывается или вообще не состоится, так как стороны пришли к согласию. Это происходит нечасто, но это мешает критиковать подобные аукционы. Более того, вместо того, чтобы выявить недостатки закона, чаще всего к стенке ставят исполнителей, о которых говорят, что они продают квартиры «втихаря», получая свою долю от прибыли. Насколько достоверны эти слухи, трудно сказать. Ясно одно, что число покупателей падает по причине отсутствия денег. Спекулянты, покупающие квартиры для последующей перепродажи, тоже исчезли, так как цены неуклонно снижаются, и нет хорошей перспективы для перепродажи.

ПРИОБРЕТЕНИЕ ТРЕБУЕТ ВРЕМЕНИ

Самые дешевые квартиры на рынке можно купить, участвуя в аукционах, организуемых банковскими или судебными исполнителями. Вместе с тем, не все объекты, выставленные на продажу по принудительному исполнению, дешевле объектов свободного рынка. Есть такие квартиры, которые в настоящий момент продаются по ценам выше, чем на обычном рынке. Все же, надо сказать, что самые дешевые квартиры можно купить у исполнителей.

Потенциальные покупатели таких квартир часто утверждают, что продаваемая недвижимость находится на неприемлемом уровне, что нет дотаций и других льгот. Иначе говоря, им кажется ненормальным, что квартиры, покупаемые по более низким ценам, иногда обладают низким качеством.

ОТСУТСТВИЕ ПРОЗРАЧНОСТИ

В случае объявлений о продаже квартир исполнителями не соблюдается закон. Ведь закон ясно устанавливает требования к публикации объявлений, но даже у судебных исполнителей информация отрывочная. И, в любом случае, не у всех судов. Во многих западных странах есть доступная для всех база данных, где можно следить за подобными аукционами. Например, в Португалии даже в Конституции закреплен принцип прозрачности имущества физических и юридических лиц. База данных публичная, поэтому кроме прозрачности тут есть еще один аспект – когда у кого-то есть долги, чья база его имущества блокируется быстрее и эффективнее.

ПЕРЕНОС

Случается, что квартира много месяцев продается, но безрезультатно. Причиной тому нынешняя ситуация на рынке недвижимости и отсутствие ликвидности.

Другая причина переноса аукционов заключается в том, что большинство возможных покупателей ожидает второго тура аукциона, когда цены могут упасть на 25%. Это может быть еще одной причиной длительности таких аукционов. Если дебитор оплатил долг до начала аукциона, процедура продажи не может продолжаться, так как отсутствуют законные основы этому процессу.

НЕДОВЕРИЕ

Недоверие к таким продажам в какой-то мере оправдано. Необязательно из-за судебных исполнителей, скорее, это протесты против порядка продажи квартир, установленного законом. Не надо забывать, что основной целью этих аукционов является возврат долгов и только потом следует максимизация прибыли от продажи.

Даже если аукционы имеют свои отрицательные стороны, не надо путать, как это часто делают, исключение с правилом. Отрицательные стороны – протесты, сопротивление дебитора, судебные жалобы, направленные против исполнителей – это как раз исключения. С другой стороны, есть случаи, когда дебитор сотрудничает с кредитором и исполнителем, и даже ищет лиц, заинтересованных в том, чтобы заплатить установленную цену за арестованное имущество.

Всё же, кроме всего этого есть еще кое-что, что может оттолкнуть участников аукциона – отношение некоторых исполнителей.

КАК ПРАВИЛЬНО ПОКУПАТЬ

После того, как потенциальный покупатель выбрал квартиру, хорошо бы связаться с исполнителем, чтобы получить дополнительную информацию. Так, из исполнительного дела у исполнителя можно узнать, есть ли опротестования исполнения, решена ли эта проблема и/или на каком процессуальном этапе она находится.

СПРАВКА

Согласно последним данным Кадастра, число ипотечных договоров в июне этого года составило 1568, что на 24% меньше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (2073). На долю муниципалитетов Кишинева приходится 49% (773) всех ипотечных договоров по стране за отчетный период.

В июне этого года в реестре недвижимого имущества было зарегистрировано 30148 записей, что составляет на 2% меньше (711), по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (30859). Число сделок с недвижимостью (купля-продажа, наследование, дарение, обмен), зарегистрированное в кадастре недвижимого имущества, в июне 2012 года составило 22881, что на 1% больше (242), по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (22639). Число сделок купли-продажи недвижимого имущества в июне этого года составило 9419, что на 1% (74) больше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (9345).

Флорин ЛЕВАНЦИКЭ

ГНИ определила механизмы сотрудничества для получения информации из косвенных источников

Главная государственная налоговая инспекция (ГНИ) определила механизмы сотрудничества с финансовыми учреждениями, туристическими и страховыми компаниями для получения информации для оценки данных из косвенных источников. Проекты договоров направлены соответствующим ассоциациям для согласования.

Как сообщил корреспонденту "ИНФО-ТАГ" заместитель начальника Главной государственной налоговой инспекции (ГНИ) Георге Кожокар, "банки должны будут предоставлять информацию в налоговую в случае, если кто-либо поставит в год на один или несколько счетов в одном банке сумму более 300 тыс. леев, или снимет ее".

"То же самое касается сделок у нотариусов", – отметил он.

Туристические компании обязаны предоставить информацию в случае, если предоставленная услуга на человека превышает 100 тыс. леев.

"Страховые компании и Национальная комиссия по финансовому рынку тоже должны предоставлять информацию в случае, если стоимость страховки и сделки с ЦБ превышают 100 тыс. леев", – сказал замначальника ГНИ.

По его словам, налоговая будет сотрудничать также с Нацбанком, Национальной антикоррупционной комиссией и Центризбиркомом.

"На данном этапе мы уже получаем информацию с кадастра и Registru. Для ее оценки создано специальное подразделение в рамках ГНИ, в состав которого вошло пять человек. В каждой территориальной налоговой инспекции документы будет принимать один человек. С ответственными лицами были подписаны контракты о конфиденциальности", – отметил заместитель главы ГНИ.

На вопрос, какова же будет зарплата ответственных лиц, он ответил, что в среднем зарплата в месяц составит 4 тыс. леев.

"Надбавки за хранение налоговой тайны не предусмотрены в законе", – сказал Кожокар.

Справка "ИНФОТАГ": В начале 2012 г. власти ввели косвенные методы оценки налогооблагаемого дохода физических лиц. По их мнению, применение этих методов обеспечит справедливое отношение к физическим лицам и приведет к обеспечению равного налогового бремени для всех налогоплательщиков.

Минэкономики запустило новую энергетическую программу

Минэкономики запустило программу в сумме 1 млн евро, предназначенную для закупки в лизинг оборудования по производству топлива из биомассы.

Министр экономики Валерий Лазэр подписал в четверг с заместителем постоянного представителя ПРО ООН в Молдове Нарине Сахакян документ о запуске программы, которую финансируют Евросоюз и ПРО ООН, посредством Проекта по энергетике и биомассе. Программа призвана стимулировать развитие рынка производства топлива из биомассы и предусматривает предоставление в лизинг соответствующего оборудования на выгодных условиях: на 3 года без комиссии, процентной ставки и НДС.

InfoMarket

Кризис пересаживает на старые авто

Комментарий агентства InfoMarket

Данные о продажах на авторынке Молдовы красноречиво говорят о том, что покупатель стабильно отдает предпочтение поддержанным автомобилям. Низкая покупательская способность населения на фоне нестабильной экономической ситуации в стране привела к тому, что первичный рынок автомобилей, который динамично рос до кризиса 2008 года, так и не смог восстановиться. За 9 месяцев 2008 года в Молдове было продано более 8,4 тыс. новых автомобилей, за тот же период 2009 г. – вдвое меньше. В январе-сентябре 2012 г. продано всего 3,3 тыс. авто. В свете увеличения возрастного ценза для импорта поддержанных машин с 7 до 10 лет и началом нового кризиса, эксперты прогнозируют дальнейшую стагнацию на рынке новых авто.

СТАРЕЮЩИЙ АВТОПАРК

За 9 месяцев 2012 г. автомобильный парк Молдовы (около 740 тыс. автомобилей, 60% из них – легковые) пополнился 17,6 тыс. поддержанных и новых автомобилей. Ежегодно он растет примерно на 18-20%, однако возрастной разрез показывает, что старение автопарка продолжается: в январе-сентябре 2012 г. поддержанные автомобили составляли почти 74% зарегистрированных автомобилей, за тот же период 2012 г. их доля превысила 81%. Самыми востребованными являются автомобили в возрасте 5-7 лет: с начала года зарегистрировано 11,3 тыс. таких авто (64% от общего числа зарегистрированных), и за последние три года спрос на них вырос вдвое.

НЕМНОГО О БРЕНДАХ

В общей структуре автопродаж в Молдове лидируют машины класса А и В (малогобаритные городские авто). Незначительно возросли продажи классов D и E – легковые автомобили среднего и высшего среднего класса большой вместимости. При этом спрос на автомобили менее бюджетных классов – C, CV, SUV, S, Pick up, LCV – снизился.

Зато десятка самых продаваемых автомобилей в Молдове последние несколько лет остается практически неизменной. В 2012 г. из ТОП-10 вышел Mitsubishi, но укрепил свои позиции Nissan, который в 2010 г. занимал только 1,9% рынка. Постепенно сдал свои позиции российский бренд Lada: за два года его доля на рынке сократилась более чем в два раза. Уверенным лидером ТОП-10 самых продаваемых новых машин остается румынская Dacia.

Эксперт Дан Попа в беседе с корреспондентом агентства InfoMarket

отметил, что, несмотря на рост популярности бренда Dacia в Молдове, в Европе продажи этой марки сократились. «Предприятие переживает не лучшие времена. В ЕС продажи Dacia упали, доходы сократились, стало нечем платить зарплату. Но предприятию удалось выйти на низкобюджетные новые рынки (Марокко и другие североафриканские страны). Там автомобили хоть и продавались по более низким ценам, но удалось получить оборотные средства», – говорит эксперт.

По данным Европейской ассоциации производителей автомобилей, за первые 9 месяцев 2012 г. в Европе продажи новых автомобилей упали на 7,6%. В Германии спад составил 1,8%, Испании – 11,0%, Франции – 13,8%, Италии – 20,5%. В Европе в плюс продавались только несколько брендов: Jaguar Land Rover (+31,0%), KIA (+20,0%), Jeep Fiat (+17,5%), Hyundai (9,3%), Lexus (+8,3%).

Эксперт считает, что спад европейских автопродаж обусловлен завершением утилизационной программы в ЕС. До 2010 г. европейцы могли сдать старую машину в обмен на новую с небольшой доплатой. Финал программы стал и финалом активных продаж новых автомобилей. Поэтому то, что происходит сегодня, и отражает реальный спрос на авто.

НОВОВВЕДЕНИЯ

Молдова, в отличие от европейских стран, стимулирующие программы не продвигала. Более того, страна как раз и является рынком сбыта списанных с европейского рынка автомобилей. Правительство рассматривает авторынок исключительно как возможность пополнения государственной казны – за счет акцизов, налогов, сборов. А какие-либо изменения «правил

игры», направленных якобы на защиту покупателя и экологии, – лишь повод пощекотать нервы реальным игрокам – импортерам и автомобилистам.

Например, пытаясь войти в ситуацию всех сторон, правительство разрешило в период с 3 августа до 1 ноября 2012 г. всем желающим гражданам страны (по большей части гастарбайтерам) зарегистрировать в Молдове автомобили с иностранными номерами. По подсчетам Минфина, в настоящее время на территории Молдовы находится свыше 58 тыс. машин, зарегистрированных за рубежом. Однако владельцы машин с иностранными номерами пока не оценили этот жест правительства. В Минфине считают, что наши соотечественники активизируются в последний месяц, и уже октябрь покажет эффект от этой инициативы.

Молдаване, не пожелавшие зарегистрировать на родине легковые автомобили с иностранными номерами, с 2013 г. все равно будут платить, – теперь уже специальную плату за проезд по территории страны (виньетка). После бурных дискуссий о стоимости виньетки, были установлены относительно щадящие расценки. По крайней мере, сопоставимые с аналогичными дорожными сборами в соседних странах. Так, стоимость виньетки в Молдове на 7 дней составит 2 евро, на 15 дней – 4 евро, на 30 дней – 7 евро, на 90 дней – 15 евро, на 180 дней – 25 евро. Для сравнения, в Румынии для легковых автомобилей виньетка стоит 3 евро – на 7 дней, 7 евро – на 30 дней, 13 евро – на 90 дней и 28 евро – на год.

Еще один «сюрприз» на авторынке – снова разрешен импорт автомобилей в возрасте до 10 лет. Несколько лет назад допустимый возраст для импортных автомо-

Количество зарегистрированных автомобилей в Молдове (январь-сентябрь), ед.

Возраст автомобилей	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Новые	8457	4075	3273	3752	3349
Подержанные	9570	14733	9058	10916	14323
в том числе:					
-авто 2-4 года			2370	2601	2343
-авто 5-7 лет	9054	10718	6403	8032	11359
-авто 8-10 лет	516	4015	312	283	621
ИТОГО:	18027	18808	12358	14668	17672

Динамика продаж новых автомобилей в классах (январь-сентябрь), ед.

Класс	2010	2011	2012
Класс A/B	1267	1109	1148
Класс C	548	596	416
Класс D	188	245	269
Класс D Premium	19	16	22
Класс E	57	88	111
Класс E Premium	79	60	65
Класс SUV	635	929	757
Класс SUV Premium	191	409	365
Класс OFF-road	119	-	-
Класс Minivans	19	18	14
LCV (коммерческий, до 2 т)	45	75	54
CV (коммерческий, до 3,5 т)	72	137	65
Pick up	21	44	21
S (sport, coupe, cabrio)	13	27	23

ТОП-10 продаж новых автомобилей (январь-сентябрь)

№	Марка	Кол-во, 2012 г.	Доля рынка		
			2012	2010	2011
1	Dacia	583	17.4%	14.0%	14.7%
2	Chevrolet	411	12.3%	6.2%	6.8%
3	Skoda	337	10.1%	7.6%	9.5%
4	Toyota	282	8.4%	8.6%	9.0%
5	Mercedes	166	5.0%	4.6%	4.4%
6	Nissan	153	4.6%	1.9%	3.0%
7	Lada	136	4.1%	11.7%	6.3%
8	Hyundai	133	4.0%	5.4%	6.2%
9	Ford	127	3.8%	3.9%	5.4%
10	VW	123	3.7%	3.5%	3.5%

билей из экологических соображений снизили до 7 лет, теперь же это ограничение снова сняли. Аналитики считают, что повышение возрастного ценза на импорт станет еще одним жестким ударом по первичному автомобильному рынку Молдовы, и кризис в этой

отрасли, скорее всего, затянется. А вместе с этим, негативное влияние отразится и на сопутствующих рынках – лизинга и страхования (прежде всего CASCO). Зато дополнительную работу получают сегменты авторемонта и автозапчастей...

Василе БУМАКОВ:

Государство поможет агропроизводителям, которые объединятся в ассоциации

Эксклюзивное интервью Государственному информационному агентству «МОЛДПРЕС» министра сельского хозяйства и пищевой промышленности Василе Бумакова

– От летней засухи прямо или косвенно пострадал каждый гражданин Республики Молдова. Правительство уже провело некоторые действия по смягчению последствий засухи. А какие меры будут приняты в ближайшее время?

– В первый раз сельское хозяйство нашей страны столь сильно пострадало от засухи. Никогда прежде нам не приходилось терять урожай первой и второй групп зерновых, фруктов и овощей. Недавно правительство одобрило постановление, предусматривающее выделение 12 млн леев на поддержку животноводства, 38 млн леев будут направлены на поддержку тех, кто посеял озимую пшеницу, 22 млн леев будут распределены после 1 января 2013 года, и еще 90 млн леев будут предоставлены тем, кто посеет яровые зерновые культуры.

Кроме того, в Фалештском районе были распределены 112 тонн семян пшеницы, предоставленные в качестве помощи Румынией; 100 тонн, предоставленные Австрией, будут распределены в Тараклийском районе; 100 тонн, предоставленные Украиной, будут направлены в Басарабский район, и еще 100 тонн получат другие районы юга нашей страны. Румыния, выделившая 50 000 евро,

поможет нам реализовать пилотный проект по снабжению питьевой водой населенных пунктов юга страны. Италия предоставит нам 11 тыс. евро, которые, вероятно, пойдут на поддержку животноводства. Производителям семян было выделено еще 60 тонн семян пшеницы. Мы обсудим с нашими партнерами возможности получения помощи в размере 100 тыс. долларов для поддержки животноводства.

– Какие долгосрочные меры будут предпринимать власти, чтобы предотвратить негативные последствия засухи?

– В этом году, чрезвычайно трудном для отечественного сельского хозяйства, изменились первоочередные задачи политики министерства. Орошение сельскохозяйственных земель и сбор дождевой воды становятся приоритетом. Другой важной мерой является консервативное сельское хозяйство. Посредством субсидирования и через все проводимые в Молдове проекты мы будем поддерживать закупку техники, что позволит нам ограничить вспашку сельскохозяйственных угодий. Таким образом, шаг за шагом мы перейдем к технологии No-Till и будем поощрять фермеров продолжать внедрение этого ноу-хау.

– По недавно обнародованным данным Национального бюро статистики, с начала этого года валовая продукция сельского хозяйства в Молдове снизилась почти на 21%, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года. Какие могут быть последствия этой ситуации?

– Разница очень велика, если мы возьмем результаты прошлого года, который был благоприятным и урожайным. Показатель урожайности был выше многолетних средних цифр. Однако если оценивать эти данные по отношению к средним многолетним цифрам, тогда сокращение сельскохозяйственного производства не превышает 10-12%. Количественные потери существенны. Эта ситуация, которая имеет место во всем регионе, очевидно, приведет к росту цен. Я не думаю, что это будет что-то из ряда вон выходящее. Предпосылок для значительного подорожания нет.

– Достаточно ли сельскохозяйственной продукции для удовлетворения внутренних потребностей страны?

– Конечно. Даже если бы у нас были еще большие потери, все равно внутренние потребности обеспечены.

– Повлияет ли на экспорт снижение сельхозпроизводства?

– В последние годы наблюдалась тенденция роста экспорта по отношению к импорту. В прошлом году экспорт агропродовольственной продукции достиг 1 млрд долларов. Я не думаю, что в этом году мы добьемся того же уровня в количественном выражении. Что касается качественной стороны или финансовой, может быть, потери не столь велики благодаря высоким ценам.

– Как местные фермеры могут конкури-

ровать с иностранными производителями и на внутреннем, и на зарубежных рынках?

– У нашей продукции высокое качество, но мы плохо организованы. Осенью мы представим в парламент закон о группах производителей. Всеми способами – как посредством субсидирования, так и через проекты – мы будем поощрять тех, кто будет объединяться в ассоциации в целях повышения экспортного потенциала. В настоящее время экспорт имеет значение не только с точки зрения качества, но и количества. Большим торговым сетям нужны большие объемы, вот почему без объединения у нас нет шансов. Надеюсь, в следующем году закон вступит в силу. Учредителями таких ассоциаций будут предприятия, а не отдельные лица, как в колхозе. Те, кто не будет входить в ассоциацию, рано или поздно исчезнут с рынка.

– Каковы перспективы развития сельского хозяйства в Молдове?

– Мы очень четко видим то, как развивать отрасль. Мы определили 10 стратегических направлений развития. Для каждой из этих областей была разработана отдельная стратегия. Мы хорошо знаем, что делать. Теперь нам нужно организовать себя, нам необходимо быстрее реализовать эти стратегии. Мы надемся и на программу по сельскому хозяйству и развитию сельских районов для стран-соседей Европейского Союза (ENPARD). Мы сосредоточим наши усилия на том, чтобы страна и земледельцы были готовы развивать потенциал для достижения этих европейских финансовых источников и модернизации сельского хозяйства.

– Спасибо за интервью.

Китай стал лидером по объему привлеченных иностранных инвестиций

Китай стал лидером по объему привлеченных в экономику страны прямых иностранных инвестиций по итогам первого полугодия, несмотря на постоянное падение их объемов с конца прошлого года.

Такие данные содержатся в новом докладе по результатам Конференции по торговле и развитию ООН (UNCTAD), которая недавно прошла в Женеве.

«Несмотря на небольшое падение притока прямых иностранных инвестиций, Китай стал крупнейшим их реципиентом в мире в первом полугодии 2012 года, за ним следуют США», – говорится в документе.

Китай, объем прямых иностранных инвестиций в который сократился с января по июль этого года всего на 3%, оставил позади США, в которых объем привлеченных инвестиций упал на 39,2%.

Согласно данным последнего исследования тенденций глобального инвестирования (Global Investment Trends Monitor), за первые шесть месяцев года Китай сумел привлечь \$59,1 млрд инвестиций, США – \$57,4 млрд. Однако эксперты предрекают некоторый рост интереса инвесторов к американской экономике во второй половине года.

В целом поток инвестиций в мире составил в первом полугодии \$668 млрд, что на 8% меньше показателей за аналогичный пери-

од предыдущего года. Падение вызвано, в первую очередь, сокращением поступления иностранных капиталов в США, а также страны БРИК.

При этом практически половина всех капиталов впервые ушла в развивающиеся страны (авторы исследования не отнесли сюда страны с переходной экономикой). По прогнозу UNCTAD, по итогам года общее движение международных инвестиций приблизительно сравняется с прошлым годом и составит «немного менее 1,6 трлн долларов».

В беседе с корреспондентом зарубежного издания «Жэньминь жибао» представитель Управления иностранными инвестициями Министерства торговли КНР заявил, что в условиях нынешнего медленного и мучительного процесса вос-

становления мировой экономики, увеличения неопределенностей и дестабилизирующих факторов, с которыми сталкивается международное инвестиционное сотрудничество, Китай по-прежнему имеет сильное конкурентное преимущество по привлечению иностранных инвестиций. Это является лучшим свидетельством того, что большинство мировых инвесторов продолжают с оптимизмом смотреть на перспективы развития КНР, уделяют большее внимание ее рыночному потенциалу и глубоко признают инвестиционную среду Китая.

Официальное лицо также заявило, что Китай и впредь будет расширять открытость, представляя инвесторам справедливую, стабильную и прозрачную инвестиционную среду.

«Форд» закрывает заводы в Европе

Ford Motor Co. поделился планами закрытия заводов и сокращения штата в Европе, чтобы добиться прибыльности в этом проблемном регионе.

По словам Ford, планы по сокращению расходов включают закрытие трех заводов в Европе, передислокацию производства некоторых основополагающих продуктов, значительное улучшение показателей загрузки мощностей на заводах и сокращения штата. Запланированные меры уменьшат мощности компании по сборке, без учета России, на 18%, или на 355 000 автомобилей. Это позволит компании ежегодно экономить от 450 до 500 млн долларов.

Компания отметила факт переизбытка производственных мощностей в регионе, связанного с более чем 20%-ным падением общего спроса на автомобили в Западной Европе с 2007 года. Согласно автопроизводителю, продажи новых автомобилей в регионе достигли практически 20-летнего минимума в этом году и, как ожидается, покажут нулевой рост либо упадут в следующем году.

Ford планирует закрыть два завода в Великобритании в следующем году – сборочный завод в Саутгемптоне, а также операции листовой штамповки в Дагенеме.

Кроме того, американский автопроизводитель планирует прекратить производство на крупном сборочном заводе в бельгийском Генке к концу 2014 года. На этих трех предприятиях занято примерно 5700 сотрудников.

Меры, о которых было объявлено в четверг, вместе с ранее обнародованным планом по сокращению примерно 500 рабочих мест в Европе, затронут в общей сложности 6200 сотрудников, или 13% от персонала Ford в Европе. Сюда относятся 4300 рабочих мест в Генке и 1400 позиций в Великобритании.

Ford подчеркнул, что его целью является проведение сокращений в Великобритании с согласия сотрудников, а также посредством специальных программ по увольнению на выгодных условиях и перевода в другие подразделения Ford.

За последние 12 месяцев, по закрытию торгов в прошлую среду, акции Ford потеряли в цене 18%.

Der Spiegel: кредиторы Греции требуют проведения 150 реформ

В понедельник евро оказался под давлением на фоне сохраняющейся неопределенности по поводу оказания дополнительной помощи Греции, казна которой опустеет к середине ноября. Греческое правительство останется без средств к существованию, если ему не удастся убедить парламент принять дополнительные меры жесткой экономии с тем, чтобы разблокировать кредитную линию от ЕС и МВФ и получить следующий транш финансовой помощи в объеме 31,5 млрд евро.

В выходные немецкий еженедельник Der Spiegel сообщил, что инспекторы «тройки» кредиторов предложили ЕЦБ и правительствам ЕС списать принадлежащую им часть греческого долга, чтобы уменьшить его размер до 120% от ВВП к 2020 году с текущих 171%. Кроме того, предлагается предоставить Греции дополнительные два года для достижения целевых показателей по бюджетному дефициту, что предусматривает увеличение финансовой помощи на 38 млрд евро.

Взамен Греция должна провести около 150 реформ, которые подразумевают утрату существенной доли суверенитета. В частности, «тройка» получит право автоматического повышения налогов в Греции, а правительство страны будет вынуждено принять новые законы, облегчающие увольнения сотрудников и корректировку уровня заработной платы. При этом кредитные транши от «тройки» будут заморожены на специальном счете и будут находиться под контролем кредиторов.

В выходные глава ЕЦБ Марио Драги дал интервью еженедельнику Der Spiegel, заявив, что в целях сохранения единой валюты страны еврозоны должны смириться с утратой части суверенитета и передать функции контроля над национальными бюджетами специальному еврокомиссару.

ВВП США вырос в III квартале лучше прогнозов

ВВП США вырос в III квартале 2012 года на 2% в годовом исчислении, тогда как повышение показателя за предыдущий квартал составляло 1,3%. Об этом свидетельствуют предварительные данные Министерства торговли страны.

Аналитики, опрошенные агентством Bloomberg, прогнозировали увеличение ВВП в июле-сентябре на 1,8%, сообщает «Финмаркет».

Подъем индекса PCE Core, который внимательно отслеживает Федеральная резервная система (ФРС) США при оценке рисков инфляции, в III квартале составил 1,3%, как и ожидалось экспертами. В предыдущем квартале этот показатель прибавил 1,7%.

Как отмечает «Вести Экономика», доверие американцев к экономике восстанавливается, что позволяет говорить об устойчивом спросе на крупные покупки, включая автомобили.

В то же время падение сельхоззапасов сократило повышение ВВП в III квартале на 0,4%. Во II квартале негативное влияние засухи выразилось в снижении прироста ВВП на 0,2%.

Однако потребительские расходы в США (на их долю приходится 70% американского ВВП) увеличились в III квартале на 2% по сравнению со II кварталом, когда показатель поднялся на 1,5%. Впрочем, эксперты прогнозировали увеличение расходов на 2,1%.

Рост добычи сланцевого газа за океаном может привести к переделу мирового рынка энергоресурсов

На заседании комиссии по ТЭК 23 октября президент РФ Владимир Путин поручил «Газпрому» проанализировать рынок и доложить о принципах экспортной политики. На что обратит внимание монополисту, перечислил сам Путин: это сланцевый газ, добыча которого в США в 2011 году достигла 214 млрд куб. м (35% от российской добычи). «Политики, эксперты, бизнес-заговорили о настоящей сланцевой революции», – сказал Путин.

В 2010 году, когда добыча сланцевого газа в США достигла 138 млрд куб. м, председатель правления «Газпрома» Алексей Миллер уверял, что сланцевый газ не окажет серьезного влияния на европейский рынок: при обсуждении сланцевых технологий присутствует значительная роль пиар-сопровождения.

Как напоминают «Ведомости», газовый бум в США уже сказался на российских позициях: потребление газа в Европе сократилось на 9,9% за 2011 год не только из-за экономических проблем, но и из-за вытеснения газа более дешевым углем. Европа и сама стала добывать больше угля, но главное – на 38% за год вырос импорт из США, а американцы нарастили поставки угля именно за счет самообеспечения сланцевым газом.

Именно тогда «Газпром» активизировал проект освоения крупного Штокмановского газоконденсатного месторождения – исходно он был рассчитан как раз на экспорт СПГ в США. Российская монополия даже начала пробные своповые поставки СПГ в США и рассматривала возможность участия в регазификационных терминалах в стране.

Однако ситуацию неожиданно изменило стремительное освоение запасов сланцевого газа в США. Его удельный вес в добыче, составлявший 1% в 2000 году, к 2011 году достиг 34%. К 2015 году эта доля увеличится до 43%, к 2035-му – до 60%. В результате, по данным EIA, за десять лет импорт газа в США сократился на 45%. За 2011 год он упал на 25%, проект освоения Штокмана тем временем застопорился: США перестали быть основным перспективным покупателем газа с него.

Федеральный суд Германии постановил Бундесбанку провести аудит его запасов золота, находящихся за рубежом

В рамках, возможно, крупнейшей связанной с золотом истории после того, как Чавес послал ударную волну по всему рынку золота (поднявшую стоимость золота с 300 до рекордных 1915 долларов), немецкое федеральное учетное агентство постановило, что Bundesbank должен провести аудит золотых запасов центрбанка Германии, и начал репатриацию немецкого золота из хранилищ Федер резерва Нью-Йорка.

Центральный банк Германии – Бундесбанк – принял решение вернуть из США, Великобритании и Франции 150 тонн золота, которое было передано ФРГ на хранение в эти страны на пике холодной войны.

Предполагается, что из США будут возвращены 50 тонн золота, которое хранится в подвалах нью-йоркского подразделения Федеральной резервной системы.

Также стало известно, что за последние несколько лет из Великобритании была возвращена почти 1 тыс. тонн золота. На сегодняшний день на счетах Бундесбанка в подвалах Банка Англии находится 500 тонн благородного металла. Однако уже к 2015 году запасы существенно сократятся.

Германия на сегодняшний день обладает вторым по размерам золотым государственным запасом, величина которого составляет около 3,4 тыс. тонн, большим богатством обладает только США – 8,1 тыс. тонн, передает «ИТАР-ТАСС».

Во время холодной войны ФРГ направляла желтый металл на хранение в другие ведущие западные державы, опасаясь возможной атаки со стороны СССР. Золото распределилось следующим образом: в США хранилось 66% запаса ФРГ, в Великобритании – 21%, во Франции – 8%.

Сейчас Бундесбанк принял решение вернуть в Германию значительную часть золота, а также провести «физический аудит» тех запасов, которые останутся на счетах зарубежных центробанков. Всего процесс репатриации драгоценного металла займет 3 года.